

Bilaga på svenska

Berbang

KOVARA FEDERASYONA KOMLEYÊN KURDISTANÊ LI SWÊDÊ • HEJMAR/ No: 123 2002

Namûs, kuştin ew û em.....

Pê li reha însên kirin, bombeyeke hayjênebûyî ye!

Bêdengî pirsên me çareser nakin!

Pirsa jinan wek pirseke civakî

Fesadî û Paşgotinî

Berbang

Hejmar / No: 123, Nîsan/ 2002

Berbang organa
Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê ye
û ji du mehan careke derdikeve

Utges av Kurdiska Riksförbundet i Sverige

Berpirsiyarê giştî / ansvarig utgivare

Keya İzol

keya.izol@kurdiskarf.org

Redaktorê Berpirsiyar:

Vildan Tanrikulu

vildan.tanrikulu@kurdiskarf.org

Redaksiyon / i redaktionen

Hemed Gohary
Vildan Tanrikulu
Newzad Welî
Kovan Amedî

layout-redigering /pergela rûpelan

Faris Marsil
berbang@kurdiskarf.org

Abonetiya salane / Prenumeration

Ji bo kesan 150 SEK
Ji bo dezgehan/myndigheter 300 SEK
Ji bo welatên din 250 SEK
Bihayê yekane 25 SEK

anmons

en hel sida 5000 SEK

Navnîşan / Adress

Adresa seredanê

Henriksdalsringen 6

131 32 Nacka

Berbang

Box 5013

S-131 05 Nacka

SWEDEN

berbang@kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

tfn 08-644 6622

faks 08-650 21 20

Postgiro: 64 38 80-8

ISSN 0281-5699

*Her nivîskar ji nivîsa xwe berpirsiyar e. Mafê redaksi- yonê
heye ku nivîsên ji derve tîn, serrast û kurt bike.*

Çapxane: APEC-Tryck

Ji bo hemû kes, komele û rêxistinên Kurdistanî

Ez li ser navê Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê, sipasiyên xwe ji bo wan kes, komele, rêxistin û partiyan dikim bi mesaj, kart û bi e-mailan Newroza me pîroz kirine.

Digel slavên germ

Keya İzol

Serokê FKKSê

Hin têbinî...

Wek tê zanîn ji du mehan carekê (ango di her mehên cot de) Berbang derdikeve. Lê mixabin ji ber sebebên teknîkî û kadroyî me hejmara meha zem ya sala 2002ê Berbang dernexist. Ev hejmara destê we hejmara Nîsanê ye.

Lê dîsa jî me rûpelên Berbangê -him kurdî û him jî Swêdî- zêde kirin û bi vî hawî me walayiya hejmara berê dagirt.

XXX

Wek tê zanîn di van 3 mehên dawiyê de raya giştî ya Swêdê bi kuştina Fadime Şahindal mijûl bû. Masmediya Swêdê trajediya malbateke kurd kir pirseke civakî ya Swêdê.

Di vê hejmarê de him di beşa kurdî de û him jî di beşa Swêdî de piraniya nivisan li ser vê trajediya malbata kurd û kuştina Fadime Şahindal in. Nivîs ji daxuyaniyên resmî yê Federasyona Komeleyên Kurdistanê û ji nivîsên şexsan pêk tîn.

Wek tê zanîn meha Adarê wek meha kurdan tê zanîn. Di vê mehê de him pîrozbayiya Newrozê û him jî bibîranina qatlîma Helepçeyê ceyeke girîng ya jiyana civata kurdan digire.

Di vê hejmarê de bi taybetî jî di beşa Swêdî de me ceyekî fireh da nivîsên li ser bîranîna Helepçeyê.

Heta hejmareke din

Kurdiskarf.org/berbang

Komeleyên endam

- 1-Kurdiska Foreningen i Borlange
Sturegrand 11,
784 32 Borlange
- 2-Kurdiska Idrotts Foreningen
Box 152 16, 161 15 Bromma
- 3-Kurdiska Foreningen i Borås
Box 11129, 507 11 Borås
- 4-Kurdiska Foreningen i Eskilstuna
Box 14595, 630 14 Eskilstuna
- 5-Kurdiska Foreningen i Falköping
Box 146, 521 02 Falköping
- 6-Kurdiska Foreningen i Falun
box 6010, 791 06 Falun
- 7-Kurdiska Foreningen i Helsingborg
Vistorsg. 13, 252 47 Helsingborg
- 8-Kurdiska Foreningen i Gävle
Box 1277, 801 37 Gävle
- 9-Kurdiska Foreningen i Göteborg
Box 11102, 404 23 Göteborg
- 10-Kurdiska Foreningen i Hudiksvall
Valv. 15, 824 42 Hudiksvall
- 11-Kurdiska Kultur och
Solidaritetsforeningen,
Box 225, 175 02 Järfälla
- 12-Kurdiska Foreningen i Jönköping
Box 8043, 550 08 Jönköping
- 13-Kurdiska Kultur Klubben
Box 130, 691 22 Karlskoga
- 14-Kurdiska Foreningen i Karlstad
Fagog. 11, 654 70 Karlstad
- 15-Kurdiska Foreningen i Kristinestad
Bataljonv.40, 291 37 Kristinestad
- 16-Kurdiska Foreningen i Linköping
Box 657, 582 07 Linköping
- 17-Kurdiska Handikappsforeningen i
Linköping,
Box 657, 582 07 Linköping
- 18-Kurdiska Kulturföreningen i Luleå
Box 170, 971 05 Luleå
- 19- Kurdiska Foreningen i Lund
Box 1633, 221 01 Lund
- 20-Kurdistans Fredsforening i
Malmö
Fosilv. 29 B, 7 tr. 214 31 Malmö
- 21-Kurdiska Foreningen i Malmö
N.Gränsbergsg. 4, 214 55 Malmö
- 22-Kurdiska Foreningen i Märsta
c/o Gharib Adil,
Sleipersg 40, 195 54 Märsta
- 23-Kurdiska Foreningen i
Norrköping,
Kungsgatan 26, 602 20 Norrköpin
- 24- Kurdiska Foreningen i
Nynäshamn,
Box 266, 149 01 Nynäshamn
- 25-Kurdiska Foreningen i Sala-Häby
Box 165, 733 30 Sala
- 26-Kurdiska Forening i Sandviken
Box 3070, 811 33 Sandviken
- 27-Kurdiska Foreningen i Spånga
Box 4118, 163 04 Spånga
- 28-Kurdiska Forenin i Stockholm
Box 5013, 131 05 Nacka
- 29-Kurdiska Författarforeningen
Box 5013, 131 05 Nacka
- 30-Kurdiska Juristforeningen
Box 5013, 131 05 Nacka
- 31-Kurdiska Foreningen i Sundsvall
Box 6025, 850 06 Sundsvall
- 32-Kurdiska Foreningen i Trollhättan
Box 6043, 461 06 Trollhättan
- 33-Kurdiska Foreningen i Umeå
Box 257, 901 06 Umeå
- 34-Kurdiska Foreningen i
Upplandsväsby
Bjorkvalav. 29, 194 36 Upplandsväsby
- 35-Kurdistans Forening i Uppsala
Box: 3088 750 03 Uppsala
- 36-Svensk Kurdsika Foreningen i
Uppsala Box 25065, 750 25 Uppsala
- 37- Kurdiska Foreningen i Västerås
Box 1369, 720 13 Västerås
- 38- Kurdiska Foreningen i Örebro
Box 537, 701 50 Örebro
- 39- Kurdiska Foreningen i Östersund
Box 668, 831 27 Östersund

Armancên

Federasyonê

F K K S rêxistineke demokratîk e. Bi tu rêxistinên siyasî û olî ve ne girêdayî ye. Ji komele û yekîtiyên Kurd li Swêdê pêk tê.

- Kurdên li Swêdê temsîl dike û ji bo berjewendiya civata Kurd li Swêdê xebatê dike.
- Kurdên li Swêdê di derheqa civata Swêdê de agahdar dike û ji bo çareserkirina pirs û pirsegirêkên Kurdên li Swêdê û ji bo pirsê integrasyonê xebatê dike.
- Ji bo pêşdebirina ziman û belavkirina çanda Kurdî xebatê dike.
- Ji bo çareserkirina pirsên jin û ciwan û zarok û handîkapên Kurd xebatê dike û ji bo pêşdebirina wan hewildide ku îmkanan amade bike.
- Alîkariya penaberên Kurd dike û wan di derheqa mafên penaberan de agahdar dike. Ji bo başkirina rewşa wan hewil dide.
- Gelê Swêdê di derheqa pirsê Kurd û Kurdistanê de agahdar dike û ji wan doza piştgiriya dike.
- Li dij zordestiyê piştgiriya tevgera gelê Kurdistanê ya li Kurdistanê û li derveyî Kurdistanê dike û ji bo parastina nasnameya neteweyî xebatê dike.
- Bi rêxistinên demokratîk û civakî (çi swêdî, çi biyanî) re hevkarî dike.
- F K K S ê ji bo mafên biyanîyan û penaberiyê li gor peymanên navnetewî û prensîbên beyana cihanî ya mafên mirovan bîn parastin dixebite.

Komîteyên Federasyonê

Ev komîteyên Federasyonê di kongreya 19em a Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê ku di 21 û 22ê Cotmeha 2000an de li Stockholmê li avayiya ABF ê de pêk hat, hatin hilbijartin.

Komîteya Karger

Keya Îzol-Serok

Hamed Gohary-Sekreter

Nasir Feyzullah- Berpirsiyarê kultur û perwerde

Vildan Tanrikulu-Berpirsê reorganizekirina YJK û YCK

Nizal Mahmûd- Berpirsê peneberan

Kovan Amedî- Berpirsiyarê peywendiyên navxweyî

Fexreddin Olçer- Berpirsê aborî

Seyran Dûran(Seroka Yekîtiya Jinên Kurdistanê)

Seval Mert(Ji Yekîtiya Ciwanên Kurd)

Cigir:

Ezize Vatandost

Enver Karahan

Selam Cizîrî

Komîteya Giştî

Emir Circis

Ehmed Sindî

Niyaz Ehmed

Rehman Hessen

Salih Demir

Diyar Mizûrî

Reşîd Ehmedî

Cemil Demircan

Lokman Ertaş

Xunav Xoşnav

Adil Dihokî

Macit Abdurrehman

Cigir

Nurî Salih, Gelale Nûrî, Reşîd Battê

Komîteya Rawêj

Cemal Batûn, Mustafa Aydoğan, Bubê Eser, Serdar

Omer, Şerîf Şerîf

Komîteya Revisor

Asî Rebbatî, Felat Koçkaya, Lokman Polat

naverok

Namûs, kuştin, ew û em	6
Ber bi kongreya 20em.....	7
FKKS, endam û endametî	8-9
Pê li reha însan kirin, bombeyeke	10-11
Pirsa jinan wek pirseke civakî	12-13
Bêdengî pirsên me çareser nakin	14-15
Fesadî û paşgotinî	16
Newroz.....	17
Çalakiyên Federasyonê	18-19
Beyana Serokê PDK-I Mesûd Barzanî	20-22
»Guherandinên di qanûna esasî ya Tirkiyeyê ne guherandinên	23
Nûçeyên malbatî.....	24-25
Di mîtolojiya Yûnaniyan de evîn û stêrik.....	26
Dîroka 20 saliya FKKsê	28-30

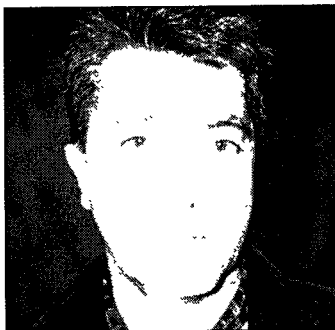
Innehåll

Pressmeddelande	3
Rätten till liv och frihet är okränkbar!.....	4-5
Stoppa våldet mot kvinnor.....	6-14

Aldrig mer Halabja.....	15-20
-------------------------	-------

Namûs, kuştin ew û em.....

Keya İzol
Serokê FKKSê
keya.izol@kurdiskarf.org

Du keçên kurd di nav du salên dawîyê de li Swêdê hatin kuştin. Pela ji Kurdistanê Iraqê û Fadime ji Kurdistanê Tirkiyeyê bi destên bav û apên xwe hatin kuştin. Yek ji sebebên esasî ku di herdu bûyeran de derketin holê û di raya giştîya kurdan û swêdîyan de bi awayekî intensîv hat behskirin, pirsê namûs û şerefê bû. Ev mineqêşe îro jî bi şeweyeke bêkontrol berdewam e. Di dema mineqêşeyan de grûba kurdan û kultur û edetên xwe hatin hedef girtin û tawan kirin.

FKKSê di herdu bûyeran de ji destpêk heta dawîyê xetke berbiçav pêşkeşî raya giştî kir. Bi xetên qalîn dîtina me ev bû; Em van kuştinan bi tundî mehkûm dikin, hewl didin ku bûyerên weha xirab di pêşerojê de careke din rû nedin. Herweha êrîşa hin endamên medyayê ku li hember kultura kurdan tê meşandin, wek êrîşeke neheq û xeter dibînin, ji ber vê jî bi her awayê li dijî wê kampanyayê bi helwest disekin.

Min di rûpelên Berbangê de gelek caran nivîstîye û li vir careke din dubare dikim. Tevî ku mefhûma namûs û şerefê di nav kurdan de pirsê hessas e divê em bikaribin bawerîyê xwe ji bo guherandinên civakî bînin. Gelek vekirîye ku namûs, bi menaya xwe ya teng ji bo nîşên bav û kalên me û nîşê me ne wek hev in. Herweha ferqa di navbera me û nîşê pêş me jî wê wek hev nebe. Xort û keçên, ku çî li Kurdistanê çî li derveyî welat mezin dibin pirsê namûsê wek bav û dîya xwe nabînin. Dinyayê me jî gelek hatiye guhertin. Bûyerên hemû dinyayê di heman wext de bi rêya internet û satelîtê digihîje me. Bêguman ev yekê li ser nîşên nuh tesîreke hîn mezintir dike. Pêşveçûna teknîkê bi giraniya xwe ji bo berjewendîya mirovatîyê ye ji ber ku jê fêde dîtî ne mecbûrî ye û mafê hîlbijartîyê serbest e û ferdî ye. Yanî kesek nikare li ser kesî ferz bike. Ferd bi xwe biryara xwe dide. Ev maf jî ji aliyê Yekîtiya Netewan ve hatiye teyîd kirin.

Eger em behsa derveyî welat bikin, tesîra civata piraniyê yê welatên ku em lê dijîn û agahdarîyên ku rêya internet û satelîtê tên, bi hev re, jiyana rojane ya me pêk tîne. Û guherandin pir zû ye. Ew çend zû ku di nav çend salan de ferqiyetên gelek mezin di navbera nîşan de dikare were holê.

Ji ber ku teknîk pêş ketiye, em li derveyî welat dijîn em ne mecbûr in ku edet û kulturên xwe ji bîr bikin yan jî bavêjin. Lê em dikarin di wê guherandinê de rola xwe bileyzin. Gelek vekirî ye ku wek di kultura hemû milletan de heye, di kultura me de jî tiştên nebaş hene. Tiştên ku hemdem nîne, tiştên ku me ji hin kulturên din ve hatiye ketiye nav kultura me, û li dijî berjewendîya me ne, hene. Divê em bêtirs bikaribin xwe ji van beşên xeter ku mixabin di nav kultura me de heye, xilas bikin. Ji bo ku em wek şexs, wek malbat yan jî wek netewe jê zerar nebînin di wê pêvajoya civakî ku berdewam e de rola xwe bileyzin.

Eger em wê yekê nekin, bi ciddî li ser van pirsan nesekin, Êrîsk heye ku di pêşerojê de em wek civat bêtir bibin hedef û perçebûnê hin malbatan were holê. Divê em ji bîr jî nekin ku em bi xwe ji ber zordestî û neçarîyê hatine welatê Swêdê. Em hez bikin yan na ev welat wê bibe welata yekemîn ya nîşê nuh ku li vir mezin dibin. Bêşik ewê wek kurd nasnameya xwe jî biparêzin. Lê di encam de wê xwedî du nasnameyan bibin. Alîyekî kurd di aliyê din ve swêdî. Ji bo ku dîtî û helwestên me yê li ser van pirsên girîng ji hev dûr nekevin divê em bêtîr aktîf bin. Bikaribin hin tabûyan bişkînin. Divê em wek civat, ne ji ber ku swêdî wê dixwazin, em bi xwe dest bavêjin van pirsan û ji bo guherandinên nuh vekirî bin.

Di mineqêşeyan de helwestên herî xirab û bêsewîye ji aliyê hin kurdan ve hate meşandin. Ez navê wan nadim ji ber ku hemû kurdên swêdê dizanin ew kî ne. Du cûre helwest hebû. Helwesta yekemku îfadeyê xwe di dijayetiya FKKSê de dianî ziman, bi alîkarîya wan bûyeran dixwast tenê bi êrîşa Fedrasyonê ji bo rêxistinên xwe nav çêkin. Li ser navê rêxistinên dipeyivîn. Helwesta duduyan, bi alîkarîya bûyerên trajîk daxwaza istifadekirinê di warê şexsî de bû. Evan şexs bûn û herroj li medyayê swêd de xwe nîşan didan û li ser bingeşên nerast grûba kurdan û kultura wan tawanbar dikirin. Carnan bi pêşniyarîyên xwe, mafên demokratîk ku bi gelek tekoşînan hatine holê û ji bo herkesî derbas dibin, digirtin bin lîngan. Şexsên weha bi agahdarîyên nerast di derheq grûba kurdan de dixwastin ji xwe re pirofil çêbikin.

FKKKSê van bûyeran îro di hemû organ û komeleyên xwe de kiriye babeta gotûbêjê. Dîtînen me bi awayekî resmî pêşkeşî wezîra entegrasyonê Mona Sahlin bûye. Raporeke berfireh li ser Projeya Nakokîya Nîşan wê di nêzîk de derkeve. Em dixwazin ji ber ku em wek grûb zêdetir zerar nebînin, di van mineqêşeyan de cihê xwe bigrin.

Ber bi Kongreya 20 em a FKKSê

Di meha gulanê de emê Kongreya xwe ya 20 an pêk bînin. Em 18 mehên din li paş xwe dihêlin. 18 mehên tije û dagirtî. Gelek bûyerên girîng di nav van mehan de pêk hatin.

Federasyon bi xebatên xwe yê dewlemend bêtir cihê xwe di nav kurdên Swêdê de girtiye. Hem di nav kurdan de hem jî di nav swêdîyan de xwedî prestîjeke mezin bûye. Xetên esasî ku Federasyon daye pêş xwe û bi çalakiyên ku wê teyid dike, bawerîyeke mezin daye kurdên Swêdê. Xeta netewî, demokratîk, pirrengîn û pirdengîn bûna Federasyonê sermiyana me ya jîyane ye û ya bi dilê piraniya kurdan e. Loma jî divê dema ku em di rêya xwe ya rast de berde-wam in, wê biparêzin, herweha xwe jî zeaf û kêmasiyên xwe yê hundirîn jî xilas bikin.

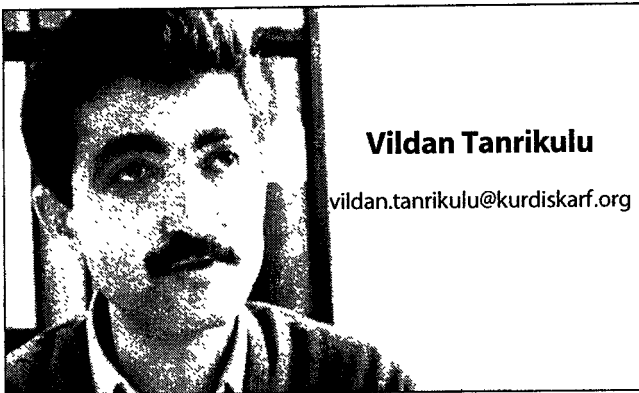
Bi hêviya serkevtina Kongreya 20 emîn.

**Kongreya 20em a Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê
di 4-5ê Gulana 2002ê de
li Stockholmê ABFê
dicive!**

FKKS, redkirina cûdabûnên me erêkirina muşterekên me ye!

-II-

Endam û endametî

Jî ne pirsra wergirtina alîkarîyê ye. Min behsa wergirtina alîkarîyê bi tenê ji bo wê yekê kir ku, yekîtiya komeleyên kurdan ne ji bo wê yekê ye ku komele bikaribin ji dezgehên merkezi yên dewletê alîkarî werbigirin. Ji derveyî ku em kurd yan jî kî dibe bila bibe, ji bo berjewendiyên xwe yên muşterek di qada neteweyî de dengên xwe bikin yek, di rêxistin û yekîtiyên weke FKKSê de tîn cem hev, tu sedemên aborî yan jî rêxistinî tune ye ku hin komele li seranserê Swêdê dengên xwe bikin yek û temsîlek muşterek ava bikin.

Weke ku hatibû behskirin, endametiya FKKSê bi biryarên komeleyan bi xwe, ango îradeya azad yên komeleyan pêk tê. Ew komeleyên ku daxwaza endametiye ji FKKSê dikin, di wê baweriyê de nin ku, hewcedariya temsîla kurdan ya li Swêdê di sewiyeya neteweyî de heye. Ev temsîla îradeya demokratîk ya kurdên li Swêdê pêwîstîyek ji bo parastina mafên me yên neteweyî û demokratîk yên li Swêdê û her weha ji bo piştgirîya tevgera neteweyî û demokratîk e. Eger ev daxwaz û pêwîstî tunebin yan jî neyên dîtin, bê guman tu komele biryara endametiya FKKSê jî nagrin. Komeleyek li bajêrek yan jî li belediyeyek li gora qanûn û qaîdeyên alîkarîyê ne hewceyî girêdanek weke FKKSê nin.

Li hemû bajar û belediyeyan ji bo xebatên komeleyatî qaîdeyên wergirtina alîkarîyê hene. Ev qaîde û qanûn he ji bo komeleyên Swêdîyan hem jî ji bo komeleyên bîyanîyan derbas dibin. Çawa ku komeleyek sporê yan jî kulturî ya Swêdîyan, weke nimûne, li bajarê Salayê yan jî li her cîhek din be nikare ji belediyeya yan jî dezgehêk din ya li Helsingborg alîkarî werbigre, tu komeleyek bîyanîyan jî ji dezgehên ji derveyî bajarên û belediyeyên xwe nikarin alîkarîya rêxistinî û xebatê (organisations och verksamhetsbidrag) werbigirin.

Bê guman, projeyên ku ji bo dezgehên merkezi yên dewletê tîn amadekirin, derveyî vê qaîdeyê nin. Ji xwe babeta me

Kurd li tevahiya Swêdê henin, komeleyên kurdan bi serdan belediyeyên Swêdê henin. Berjewendiyên kurdan ku bi huviyeta me ya neteweyî, rewşa welatê me û rewşa me ya penaberiyê li Swêdê ve girêdayî nin, hem li li bajara Bodanê li bakûrê Swêdê hem jî li bajara Lundê li başûra Swêdê her yek in. Tiştê ku em di şexsê FKKSê de dikin yek ew e ku, em dengên xwe ji bo van pirsên xwe yên muşterek dikin yek. Kes yan jî komeleyên ku van pirsan ji bo xwe weke pirsên muşterek yên kurdan nabînin, bê guman azad in ku xwe li derveyî yekîtiyek demokratîk û neteweyî ya weke FKKSê de bihêlin û nebin endamên FKKSê.

Lê endametiya FKKSê ne wisa hêsan e. Ji bo ku komeleyek bikaribe bibe endamê FKKS, divê ew komele demokratîk be, destûr û armancên wê bi berjewendiyên giştî yê kurdan ve lihevkerî be û ji hemû kurdan re vekirî be û her wisa divê destûr û armancê FKKSê jî qebûl bike. Ev yek jî tiştek pir ecêb nîne.

Her awayek rêxistinen, ew rêxistin ji bo çi dibin bila bibin û ji aliyê kî ve hatibin avakarin bila bibin divê xwe diyê hin qaîdeyên rêxistinî û armancên taybetî bin. Armancên û qaîdeyên rêxistinî yên FKKSê di destûra FKKSê de hatine diyarkirin û ev yek di her kongreyek FKKSê de dikarin bînin munaqesekirin û guherandin. Û wisa jî dibe. Li vir, xalên esasî yên ku divê mirov li bersîvên wan bigere ew in ku, gelo armancên FKKSê ji bo hemû komeleyan muşterek in yan na? Gelo avahiya FKKSê demokratîk e yan na?

Di destûra FKKSê de armancên FKKSê bi deh (10) ben-

»Em, kurdên penaber li Swêdê tevî zarok û neviyên xwe ve, civatek in. Wek şexsek bi gelek xisusiyyetên xwe ve ji hev gelek cuda nin. Lê her weha xwediyê pirsên muşterek in. FKKS, bi hemû kêmaniyên û xeletiyên xwe ve nimûneyek girîng a muşterekên me, yên ku bi sê gotinan dikare bên îfadekirinê, ye. Ango FKKS kurdûna me, Kurdistanîbûna me û penaberîya me temsîl dike. Di van her sê gotinan de hem jin û mêr, hem xort û pîr, hem siyasî û ne siyasî, hem dewlemend û hejar, hem çep û rast, hem zaza û soran û kurmanc cîh digrin.«

dan ve hatine nivîsandin. Ez li vir yek bi yek nivîsandina û munaqşekirina van bendên armanca FKKSê pêwîst nabînim. Ji xwe di meqaleyek de jî ev ne mumkun e. Lê qenaeta xwe û bawariya xwe tînim zimên. Ez bawer dikim ku, bêyî ku mirov behsa destûra FKKSê bike, eger ew bendên ku di xala armancên FKKSê de hatine nivîsandin, ji her kurdek welatparêz re bê amade kirin û pê pirsîn, dê yek kesek ku îtîraz bike dê dernekeve. Mumkun e ku, gelek kes van armancên dîyarkirî kêm bibînin (ez bi xwe jî hin kêmasîyan dibînim), lê dê nebêjin ku ev ji bo kurdên penaber yên li Swêdê pirsên muşterek nînin! Bi gotinek din, bendên ku di xala armancên FKKSê de li destûra FKKSê hatine dîyarkirin, pirsên me yên muşterek in. Ne pirsên ku em ji hev cuda dikin û dîr dixin in.

Her weha divê neyê jîbîrkirin ku, ev armanc ji aliyê kongreyên FKKSê ve hatine tesbîtkirin. Ji derveyî kongreyên FKKSê tu kes yan jî dezgehêk desthilatdar tune ye ku bikaribe armancên FKKSê biguhurîne. Ev yek jî tê maneya ku, EM bi xwe, bi qasî ku em dizanin, dikarin û li hev dikin, armancên muşterek tesbît dikin da ku ji bo wan armancan mil bidin hev û bi hev re kar bikin.

Ji bona gihiştina her armancek muşterek, tevgirêdanek, rêxistinek pêwîst e. Her tevgirêdan, hevkarî yan rêxistin hewce darî hin qaîdeyên avakirin û birêvebirina xebatên wan in. Hem şiklê avahiya rêxistinî hem jî qaîdeyên birêvebirina xebatên muşterek dikarin ji hev pir cuda bin. Lê tu xebatek tune ye ku bê qaîde bikaribe bi rê ve biçe. Ev qaîde jî, her çend hin navên din jî hebin, bi giştî weke destûr tên bi nav kirin.

Destûr, şert, maf, desthilatdarî û awayên birêvebirina xebatên muşterek tesbît dikin. Bi gotinek din destûr peymanek di navbera ew kesên yan jî tevgirêdanên ku dixwazin bi hev û du re bixwebitin e, hiqûqa navbera kes yan jî tevgirêdanên

hevarmanc e. Ev peyman dikare gelek kevnare yan jî modern be. Ev hiqûq dikare gelek ne demokratîk yan jî pir demokratîk be. Lê ev peyman û ev hiqûq di navbera ev kes yan jî tevgirêdanên hevarmanc ve hatibe tesbîtkirin, divê her aliyek wê peymanê û wê hiqûqê xwe li gora wê eyar bikin.

Di destûra FKKSê de, şertên endametiye, armancên muşterek, pêvajoya biryaran, temsîla endaman di pêvajoya biryaran de, maf û berpirsiyariyên endametiye, desthilatdarîya birêvebirina kar û xebat hatine tesbîtkirin. Ev tişt jî dikarin kêm bin yan li gora pîvanên cuda rast yan jî xelet bin. Lê ev peymanek e û hiqûqek e ku ji aliyê beşdarên azad yên vê xebata muşterek ve hatine tesbîtkirin. Loma jî di rewşek weha de, tiştê herî kêm ku beşdarên vê xebata muşterek ji hev hêvî bikin ew e ku, rêz û hurmeta ev peyman û hiqûqa muşterek bigrin. Dema ku rêz û hurmeta peyman û hiqûqa muşterek neyê girtin, wê demê her kes dikare li gora dilê xwe, zanîna xwe, hêjahiyên xwe hereket bike. Ev yek jî zemîna muşterek yên xebatên ji bo armancên muşterek ji holê radike.

Em dikarin ji avahiya FKKSê mîsalek bidin. Di destûra FKKSê de hatiye dîyarkirin ku, şertê endametiye qebûlkirina armancên FKKSê ye. Eger hin kes yan jî komele bibêjin ku em ne li gel van armancan in, wê demê zemîna xebata muşterek ji holê radibe. Yan jî dema di destûra FKKSê de hatibe dîyarkirin ku mirov çawa nûneran hildibjêre, lê hin kes yan jî komele bibêjin ku em li gora dilê xwe nûner dîşînin kongreya FKKSê, dê pê li mafên endamên din bikin û zemîna xebata muşterek ji holê rakin. Yan jî, eger di destûra FKKSê de hatibe dîyarkirin ku li her belediyeyek bi tenê yek komele weke endam dikare bê qebûlkirin lê li gora vê biryarê hereket nekin, ev dê bibe têkbirina peyman û hiqûqa muşterek. Mîsalên bi vî awayî dikarin pir dirêjtir bên nivîsandin.

Em, kurdên penaber li Swêdê tevî zarok û neviyên xwe ve, civatek in. Wek şexsek bi gelek xisusiyyetên xwe ve ji hev gelek cuda nin. Lê her weha xwediyê pirsên muşterek in. FKKS, bi hemû kêmaniyên û xeletiyên xwe ve nimûneyek girîng a muşterekên me, yên ku bi sê gotinan dikare bên îfadekirinê, ye. Ango FKKS kurdûna me, Kurdistanîbûna me û penaberîya me temsîl dike. Di van her sê gotinan de hem jin û mêr, hem xort û pîr, hem siyasî û ne siyasî, hem dewlemend û hejar, hem çep û rast, hem zaza û soran û kurmanc cîh digrin.

Tiştên ku di van du hejmarên dawiyê ya Berbangê de min xwest binivîsim, di esasa xwe de lêgerîna xurtkirina zemîna xebatên muşterek a di navbera me kurdên li Swêdê ye. FKKS bi zanîn û întrese nîşandan, bi qaîde û rêzgirtin dikare hîn firehtir û xurttir bibe. Ji bo vê yekê jî berdehamiya parastina hêjahiyên ku FKKS li ser ava bûye pêwîst e. Ev pêwîstî jî her kurdek ku muşterekên me li ser zemînek hiqûqa muşterek derdixe pêş, berpirsiyariyek welatparêzî ye.

Pê li reha însên kirin, bombeyeke hayjênebûyî ye!

Îro çî ji me re divê? Em ê hîn jî di nav xirecira kirinên Fadîmeyê û bav û birayê wê de bin? Gelo birasti jî Fadîme bi şiklê jiyana xwe, keçeke kurd bû û bi ziman û eslê xwe serbilind bû? Gelo vê horiyê Komeleya Kurd ya I Uppsalayê nas dikir û beşdarî çalakîyeke wê bûye? Ji bo çî em ê êrişan li tore û têgihştinên xwe bikin ku ew ne li gorî kêfa hin kesan in û ne wek ên van welatan in? Ma şeref an jî rûreşîya me, tenê bi kêfîkirina wan kesan ve girêdayî ye? Ta kengî em ê keyspe-rest bin û bêjin ku »dem ev dem e« û sûc têxin hustuyê terefên ku dilê me ji wan re naxwaze?

Cemil Demircan

Endamê Komîteya Giştî

Li ser buyêra Fadîmeyê gelek tişt hatin gotin. Civîn, xwepêşandan û semîner pêk hatin. Gazî û qêrîniya »kurdan« bi wê bahoza »nûjen û pêşketî« re bûn yek û »integrasyon« nîşanî dinya û alemê da. Ew dengên ku pir bilind dibûn, di meqamekî de bûn, lê dişibiyên orkestrayêke ku ji nişka ve û ji xwe ber deng pev xistibe. Di warê êrîşkirinê de berberî bi hev re dikir. Dor ne didan hevdu, sebîr û debara wan jî qet tune bû ku nixandinên cihê bi-bîni. Roj roja wan bû.

Bêgûman kuştina Fadîmeyê ne bi dilê piranîya kurdan bû. Divê ku çareserîya pirsê ne bi vî şiklê bûya. Mafê her mirovî bi jiyane heye û mafê tu kesî jî tune ye ku tecawizî vî mafî bike. Heta bavê mirovî be!... Kuştin tu carî nabe çare û di bingeha xwe de bêçaretî ye. Ji xwe bavê Fadîmeyê jî di axaftina xwe ya li dadgehê vêya tîne zimên û dibêje: »Di jiyana xwe de min tu carî tade li kesekî nekiriye. Lê kaça min bobelatek bû. Em di televizyona de hetikîn. Tu çare nemabû, min xwe ji bo kuştina wê mecbûr dît.« Rojnamevanê swêdî Peter Kadhammar jî weha dibêje: »Heta ev zîlamê ku bi kuştina keça xwe mehakeme dibe jî însanek e. Ev mesele heta ku gîhaştîye vê qonaxê gelek bûyer qewimînin û ew êsîrê van bu-

yêran bû ye û xwe ji bandora wan xelas nekiri ye.«

Mirov çima bêçare dimînin? Ez ê li ser van sedeman pir nesekekim, piranîya me dizanin. Lê ez ê tenê tiştekî destnîşan bikim ku ew jî ev e: Sedema herî mezin ya bêçaretîya bavê Fadîmeyê, netêgihîştin e! Li hemberderketina guhertin û buyerên ku ne bi dilê mirovî, û parastina hebûnên kevn e. Tirs û bêhêzîya li hember pêlên gotinan e. Dilovanî û pêgirêdayiya bi civata xwe, ango bi malbat û eşîra xwe re ye. Hezkirineke çavgirtî û bi nezanî ye. Rebenî ye...

Ez dizanim ku gelek kes dê ji van gotinên min aciz bibin û ew ê wateyên cûda cûda ji xwe re derxînin û binêrxînin.

Ez ne bavê Fadîmeyê û ne jî malbata wê nas nakim. Tew kirina wî, ez qet û qet napejrinim. Lê min ji rojên pêşî û heta îro xwestîye ku ez nivîs, gotar, nûçe û lêkolînên di vî warî de hatin kirin, teqîp bikim. Nuha têgihîştina min ew e ku gelek tiştên hisî, bêbingeh, beradayî û bêfedî hatin gotin û nivîsandin. Di serê dawîyê de, kul û derdên xwe, agirê hundirên xwe bi buyêra Fadîmeyê kirin yek û çî hat ber devên wan got

Lê ji bo min ya herî belkêş gotinên Husein Muhammed Lbûn. Di nivîsa wî ya ku di malpera xwe ya bi navê KOVARA MEHNAMEyê de, weha dinivîsîne: »Kes newêre şaşiyên kurdan bîne ziman. Her tişt li nik me şerm e.« Lê ew mîrxasîya xwe û wêrek bûna xwe îspat dîke û ji bo serkêşîya vê koroya bi yekdengî, dide nav: »Gelo çima hişmendî, mi-

rovperwerî, azadî, evîndarî... hemû bûne koleyên namûs û şerefê?» Ew gihastîye wê bawerîyê ku namûs û şerefa kurdan li ber hişmendî, mirovperwerî, azadî û evîndarîya wan asteng e. Ji xwe bûyera Fadîmeyê kurd di nav cîhanê de, »rûreş û şermezar« kiryê. Ne hewceye ku mirov zêde dirêj bike. Ger armancek Huseînî ku xwe ji vê astengê, ango ji namûs û şerefê azad bike heye, tu kes li ber nesekinîye û tu kesî jî devê wî ne girtîye. Lê ez bi vê helwesta netewa xwe serbilindim ku ew bi şeref û namûsa xwe ve girêdayî ye!

Nivîskarê me îdeayên giring jî dike û dibêje, »Persson ji N. Barzanî xwest ku rê li ber »kuştina namûsî« bê girtin. N. Barzanî vegerî Kurdistanê û mijar di pişt guhê xwe re avêt.« Min hîn jî fahm nekirîye bê çî peywendîya vê mijarê bi karê hikumeta herêma re heye. Ciwanmêran jî bo vê statûyê, hîn wê di keftûlefta bidesxistina piştgirîya dewletan û di hesreta nasîneke fermî de bin, em ê jî rabin wan ji bo her bûyerê tawanbar bikin. Ew ê ji alîyê de »serok(!)«ê bi navûdeng ji bo parastina yekbûna Tirkîyê kêfxweşîya xwe bi asimlasyonê bîne (di parastina xwe ya di dadgehê de) û şerê vê bidesxistina kurdan bike û ji hêla dinê de jî, ew ê rewşenbîr, hişmend, mirovperwer û azadîxwazên me, ji bo ewrûpâyîbûn û nûjen(!)bûnê êrîşî hêjayîyên kurdan bikin! Bi rastî balkêş e. Ez hêvîdarim ku Qazî Mihemed van tiştan nebihîze û di mezêlê xwe de rehet rakeve ku wî di dadgehê de û berîya bidardakirinê bi çend seetan weha gotibû, »Ez wî mafî nadim tu kesî ku gelê min bêrumet bike û nuha ji bo xatirê wî milletî ez bi daliqandinê hatime hukim kirin«

Lê nivîskarê me wicdanê xwe xera nake û êrîşî hemû serkanîyên xerabîyê(!) dike: »Fatîme ji berî hatinkuştina xwe, di gotara xwe ya dawîn de diyar dike ku Komele Kurdên Swêdê alîkariya wê û malbata wê nekiriye û ew şîret nekirine. Di êvarên kurdî de, di Newroz û şahîyan de min tê derxistiye ku her car kêmtir beşdar hene. Sedem ew e ku me bi dehan konfederasyon, kulfederasyon û qûnfederasyon hene lê ev an naxwazin an jî nizanin bi karûbarên civatên kurdî rabibin. Pirraniya wan xwedî tevger û mentalîteyên bikêrnehatî ne û ji gotinên pêvetir tiştêkî nakin.« Piştî ku min ev rêz xwendin, hestên şermezariyê hatin min û xwedanek bi min ket. Min jî »paşdemayîn«a xwe fedî kir. Haya min ji dinyayê tune bûye. Min bihîstibû ku hin komeleyên qûnekan li hin welatên Ewropayê vebûnin. Lê min tu car nebihîstibû ku komele an jî federasyonên qûnekan yên kurd vebûnin û waye ew qûnfederasyon jî pêk anînin. Lê ji tecrûbeyên nivîskarê me, mirov têdighêje ku karên wan ew têr nekiriye. Hemû »bikêrnehatî« nin.

Îro çî ji me re divê? Em ê hîn jî di nav xirecira kirinên Fadîmeyê û bav û birayê wê de bin? Gelo birastî jî Fadîme bi şiklê jiyana xwe, keçeke kurd bû û bi ziman û eslê xwe serbilind bû? Gelo vê horîyê Komeleya Kurd ya li Uppsalayê nas dikir û beşdarî çalakîyêke wê bûye? Ji bo çî em ê êrîşan li tore û têgihştinên xwe bikin ku ew ne li gorî kêfa hin kesan in û

ne wek ên van welatan in? Ma şeref an jî rûreşîya me, tenê bi kêfkirina wan kesan ve girêdayî ye? Ta kengî em ê keysperest bin û bêjin ku »dem ev dem e« û sûc têxin hustuyê terefên ku dilê me ji wan re naxwaze?

Li gorî bawerîya min divê ku em hemû, bêyî êrîşî tu alîyan bikin, yek bi yek li ser vê buyerê rawestin û ji encamên wê dersan derxînin.

Ji bo em karibin van pirsan -yên ku ji civat û adetên berê mayî- çareser bikin û barê xwe sivik bikin, divê ku em xwedîyê ramanên nuh yê avakar bin. Bi dijminatîya hevdu û şernekîyan, em ê nekaribin pirsên xwe yê civakî çareser bikin û ne jî bigihêjin tu deran.

Bar û berpîrsîyarîya giran li ser milê me ye. Li ser milê dayik û bavan e.

Bi lêqedexekirin, zirt û tirsandinê, mirov nikare tesîreke erênî li ciwanan bike. Ew di pêvajoyê »jixwehezkirin«ê de nin. Ew di serxosîya avakirina şexsîyeteke nuh de nin. Ji dêvla wê fermana ku em bi bêjeya »na!« radighînin wan, divê ku em fêrî wê toleransê bibin, da em bi bêjeya »ger« dest pê bikin.

Adetek me ya xerab jî ew e ku em carinan di nav keç û lawên xwe de, newekheviyêke eşkere peyde dikin. Em azadîya wan li gorî »law« û »keç« bûna wan didin wan. Azadîya lawan ku hevalên xwe yê keç bînin malê heye û ji bo hin bavan jî ev dibe serbilindîyêkê, lê ne rabûnûrûniştina »bi lawên xelkê« û ne jî hevaltîya bi wan re, ji bo keçên me gengaz e.

Her weha û hezar mixabin ku hin ciwanên me jî ji adet û H eslê xwe fedî dikin, berê xwe jê diguherin û bi navê nûjenbûnê tinazîyên xwe pê dikin. Ji derveyî xwe hemû kurdan hov û »çiyayî« dibînin. Ew, pêşî lê hay nabin, lê di pişt re dibînin ku ew bi xwe jî li dervî herdu civatan in. Ez di vê bawerîyê de mim ku mirovê esil û dîroka xwe wenda dike, mîna mirovên bêbîr û bêhiş in. Diviyabû ku wan ciwanan, ev cihêbûna kulturî û torî ji xwe re wek maldarîyêkê bipejirandana. Em hemû dizanin ku azadîya me ya hilbijartina kinc, xiwarin, jin, mêr, tirimbêl, xanî, dibîstan ûhw. heye, lê em nikarin ji xwe re xwişk, bira, dayik, bav û esil, hilbijêrin. Em çî bin, em ew in. Her tişt bi taybetmendîya xwe bedew e.

Him lêkolînên zaniyarî û him jî bûyerên Pela û Fadîmeyê nişan daye ku bi zirtan, bidarê zorê û bi hevdu bêminnetkirinê, em nikarin pirsên xwe çareser bikin. Ne tedbîrên polisî, ne zindan û ne jî gefên dewletê, rê li ber kuştina Fadîmeyê negirtîye.

Pê li reha însên kirin, bombeyêke hayjênebûyî ye!

Pirsa jinan wek pirseke civakî

Dr. Şemal Çeliker

Carna di civata kurdî da minaqeşeyên piçûk li ser pirsgerêkên jinan tê kirin. Lê mixabin ji ber hinek sedemên wekî, ku pirs pirsêkî şexsî ye, eşirtî ye, malbatî ye, an jî li gor adetên me divê ku meriv pir bi aşkere li ser wan xeber nede, pirsê caran munaqêşe bêtî ku bighîje encamê, bi dawî tî. Ez vê yekê wek, çawa ku dewletên dagirkerê Kurdistanê bi navê ku pirs Kurdan, pirsêke hundurî ye û dewletên din mafên wan ên mudaxelakirinê tune ye û bi vî awayî jî, dikarin dinyayê li himber zulma ku li ser Kurdan dikin bêdeng bihêlin, dibînim.

Pirsa jinan jî di nav civata Kurdan da bûye pirsêke hundurî û bi navên malbatî, olî û eşirtî hatîye tenggirtin û fetisandin. Bi vî awayî jî, neheqî û zulma li ser jinan di civata me da dewam dike û dibê sedemê hin trajedî û hin tevgerên ku bi navê jinan bi rê dikevin, lê di ras-

tîyê da bi îdeolojîyekî teng û ji rastîyên civakê dûr, bi teqlîdkirina mentalîta mêran dikevin nav xebatê, lê belê bêtî bigihîjin hin encamên berbiçav ji bo jinan.

Ez xebat û tekoşîna jinanê kurd a îro, rast nabînim ku ew wekî xebatên femînîstî be, femînîstiya ku jin li welatên Rojava dimeşînin. Ji ber ku welatê me hatîye dabeşkirin û çand û kultura me jî bi salan e ku di bin tesîra çar dewletên cihê da maye. Herçiqas em Kurd hemû bi hesret û xeyala Kurdistanê mezînin û azad in, lê belê ji ber ku siyaseta dinê ya îro rê nade Kurdistanê mezînin çêbibe, em bi otonomî yan jî bi federalî jî razî dibin. Em jinên Kurd jî, ji ber rewşa çandî û siyasî ya welatê me, îro em nikarin di îdîaya xebatê femînîstî da bin. Lê ev nayê wê maneyê ku em li dijî xebatê bi vî awayî ne jî. Îro em divê ku ji gavên bingehîn dest pê bikin, heta ku di pêşerojê da em jî karibin gavên mezintir bavêjin.

Em wek miletek xwedîyê tu qanûn û platformên, ku yê me bi xwe bin û li gor daxwazî û rastîyên civata me hatîbin nivîsandin nînin. Ev jî bûye sedemêkî ji para mayîna me, di warên kultur û medenîyetê da. Mixabin ev jî-paramayî jî, di civatê da bêtir xwe di mesela jinan û mafên jinan da nîşan di-de.

Em jinên Kurd gelo çawa dikarin îro behsa wekhevîbûnê bikin gava ku:

-hêjî piraniya jin û keçên Kurd nex-

wenda ne û şansê wan ê xwendinê tune ye?

-hêjî, ji sedî pêncî Keçên Kurd bi dare zorê û bê dilên xwe tî zewicandin.

-hêjî, bi navê şeref û namûsê tî kuştin û mafê jiyane ji wan tê stendin?

-hêjî em jinên kurd pirsgerêka xwe baş nizanin û nikarin li ser pirsên xwe yekîtîyek pêk bînin û bi yek dengî li dijî neheqîya li ser xwe helwest bigrin?

Bi dîtina min sedemêkî mezînin e ku em jinên kurd hê jî di xebatên xwe yê ji bo mafên jinan da bi ser neketine ew e, ku xebatê me yê musterekek li ser pirsên me di civatê da tune ye. Berî her tiştî divê em jinên kurd hewl bidin da ku pirs jinan wek pirsêkî civakî bê naskirin û qebûlkirin. Wê gavê em dikarin bi hemû endamên civakê-çîmê û çî jin-, bi hevra li ser van pirsan munaqêşe bikin û li riyên çareserîyê bigerin. Divê konferans, semîner, panel bînin li darxistin û lêkolînên zanistî li gor taybetmendîyên civata Kurd bînin kirin. Bi van dîyalog û metodên zanistî em ê karibin, ew e' det û neheqîyên kevnare yê ku hêjî hejmara wan di civata me da kêmanînin û nîşanên jîparamayîne ne, ji nav kultura xwe bavêjin.

Ji bo gihîştina vê armanca pîroz, em jinên kurd divê ji xwe dest pê bikin û hin gavan bavêjin. Wek nimûne:

-Lawên xwe wisa terbiye bikin ku şexsîyeta dê û xuşkên xwe, ji ber ku jin in, piçûk nebînin. Hê jî piçûkatîyê ya pîf nekin guhên wan ku »tu« mêtî û dikarî hemû tiştî bikî, »tu mêtê malê« yî û berpirsiyarê »namûsa« dê û xwişkên xwe yî.

-şexsîyete bidin keçên xwe, bila bi xwe bawer bin, li himber neheqîyan bêdeng nemînin û bi jinbûna xwe serbilind bin.

-Pirs û pirsgerêkên jinan, ji bo berjewendîyên şexsî, malbatî û rêxistinî nedin alîkî. Divê em bi hevra, tenê bi navê jinên Kurd pirsgerêkên xwe destnîşan bikin û bi hevkarîya mêran li riyên çareserîyê bigerin. Divê bê fêhmîkirin ku civat ji mêtî û jinan pêk tî. Nabe

Em jinên Kurd gelo çawa dikarin îro behsa wekhevîbûnê bikin gava ku:

✓ hêjî piraniya jin û keçên Kurd nexwenda ne
û şansê wan ê xwendinê tune ye?

✓ hêjî, ji sedî pêncî Keçên Kurd bi darê zorê û
bê dilên xwe tên zewicandin.

✓ hêjî, bi navê şeref û namûsê tên kuştin û
mafê jiyane ji wan tê stendin?

✓ hêjî em jinên kurd pirsgirêka xwe baş niza-
nin û nikarin li ser pirsên xwe yekîtiyek pêk bî-
nin û bi yek dengî li dij neheqîya li ser xwe
helwest bigrin?

ku xebatên jinan li ser bingeha »dijbe-
riya mêran« bê avakirinê.

Bi vî awayî em ê karibin bi hevkarîya
rêxistinên jinên li Kurdistanê »daxwaz-
nameyekî giştî« pêk bînin ku ew li gor
rastiyên civata me be û herwesa jî li gor
daxwaz û hewcedariyên jinên kurd be-
çî li welêt û çî jî li dervayî welêt. Meriv
dikare vê »daxwazname«yê pêşkêşî
desthelatdarên başûrê Kurdistanê û he-
mû rêxistin û partiyên Kurdan bike û
dawe li wan bike ku vê daxwaznameyê
di jiyane da pêk bînin.

Ez, wek jinekî kurd bangî hemû mê-
rên kurd û partî û rêxistinên kurd di-
kim ku pirsên jinan û ew kêmasî û ne-
heqiyên ku di civat û kultura me da li
ser jinan hene, bi awayekî cidî bibînin.
Nebêjin »bila jin bi xwe li pirsên xwe
xweyî derên«. Ev gotin, gotineke di çî
da nîne. Ji xebatên jinan, an jî ji »aza-
diya ji bo jinan« çewt fêhm nekin. Ne-
bêjin, wek ku di gotina pêşyan da ha-

tîye gotin, jin divê »pîyê xwe ji berra
xwe dirêjtir nekin !« Jina Kurd fedeka-
rî, cesaret û dilsoziya xwe ji bo mêr û
zarokên xwe, ji bo welatê xwe di her
demî da nîşan daye.

Hêvîdar im ku hûn wek bav û bira,
wek şirikê jiyane, alîkarê jinan bin û
mil bidine xebatekî, ku wê civata Kurd
ber bi pêşveçûnê ve bibe û koka
bêe'daletî û neheqîya li ser keç û jinan
rake.

Ger em dixwazin civatekî demokra-
tîk li welatê xwe ava bikin, berî hertiştî
divê em ji mala xwe dest pê bikin û tê-
kiliyên însanî û demokratîk di navbera
jin û mêr da li dar xin. Ev yek, wê rê li
ber gelek trajedîyan bigre û mora jîpa-
ramayîn û hovîtîyê, wê carekî din li ci-
vata Kurd nexe.

Västerås, 10.03.2002

»Kampanyaya perwerde û xwendekariya bi zimanê kurdî«

Federasyona Komeleyên Kurdis-
tanê li Swêdê kampanyaya ji bo
PERWERDE Û XWENDEKA-
RIYA BI ZIMANÊ KURDÎ wek
kampanyayêke rewê û di çîh de di-
bîne û piştgirîya xwe pêşkêşê wê
dike.

Kampanyaya ji bo parastina zi-
manê kurdî îro careke din rûyê re-
jîma Tirkîyê eşkere dike. Rejîm ji
alîyekî jî bo derbasbûna »demokra-
sîyê« behsa guherandinên bingehîn
dike, lê ji alîyekî din ve jî bêtaha-
mullîya xwe li hember zimanê kur-
dî bi êrîşên hov dixê jîyanê. Em vê
kampanyayê wek hingavekî girîng
ya gelêrî dibînin û van êrîşên de-
weleta Tirk bi tundî mehkûm di-
kin.

Li ser vê mijarê Federasyon bir û
raya xwe bi nameyêke pêşkêşî We-
zareta derve ya Swêdê kir û daxwaz
ji Wezîra Derve ya Swêdê Anna
Lindh kir ku rejîma Tirkîye ji ber
kirinên xwe yên neînsanî rûreş bi-
ke.

Bi zimanê kurdî, bixwîne binivî-
sîne û bipeyîve

2002-01-21

Keya Izol
Serokê FKKSê

Bêdengî pirsên me çareser nakin!

»Li gor lêkolînan her sal nêzî 35 jinên Swêdî ji ber hesûdî yan jî ji sebebên din ji aliyê mêrên xwe ve tîn kuştin. Lê bûyerên usa tenê bi herfên biçûk di koşeyên rojnamên swêdî de tîn nivîsandin, yanî bi eweke din tê veşartin. Gelo meriv dikare bêje, ev xerabîyên ku di civata Swêdî de çê dibin »kultura« Swêdîyan e?! »

Kovan Amedi
kovan.amedi@kurdiskarf.org

Fadîme Şahîndal ji aliyê bavê xwe ve di roja 21-1-2002 an de li bajarê Uppsalayê hat kuştin. Bavê Fadîme Rahmî Şahîndal bi cezayê muhebet hat cezakirin.

Problema Fadîmê 4 sal berê dest pê kiribû. Ew aşîqê xortekî niv Swêdî bû. Bavê lawik îranî bû û dîya wî jî swêdî bû. Li gor gotinan rojekî bavê Fadîmê di kolanên bajarê Upsalayê de rastî wan tê. Li ser vê yekê Fadîme tê malê û dilê xwe ji bavê xwe re vedike, evîna xwe ji bo Patrick, xortê ku jê hez dike îlan dike. Bav û birayê wê ku hin jî xwedî kultur û ehlaqê fedodaliyê ne, daxwaza Fadîmê qebûl nekirin û jê aciz bûn. Fadîme jî, ji bo evîna xwe ser xwe hildide ji mal dûr dikeve. Piştî demekê, mala bavê lawik diçin Fadîmê ji lawê xwe re dixwazin. Bavê Fadîmê ji bo zewaca wan vê carê tê razîkirin. Lê astenga Fadîmê ne tenê bavê wê bû, birayê wê li dijî zewaca wan derdikeve û diçe pêşîya wê, lê dixê û wê tehdît dike.

Fadîme xwe bê çare dibîne û gilîya malbata xwe ji polis re dike. Fadîme keçê Kurd bû lê kurdî nizanî bû. Malbata wê bi tirkî dipeyivîn. Têkilîya Fadîmê bi Kurdan re gelek tunebû, kurdan baş nas nedikir. Bav û birayê wê, xwedî kultur û ehlaqê fedodaliyê bû, Fadîmê jî vê yekê wek kultura kurdan dizanî bû! Wê ji bo evîna xwe îsyan kiribû û bê kontrol li her derî dipeyivî. Gava ku Federasyona Komeleyên Kurdistanê û Yekîtîya Jinên Kurdistana-

nê, bi problema Fadîmê dihesin, bi wê re peyvendî datînin. Ji bo alîkarîyê amadebûnên xwe nîşan didin. Fadîme tê Stockholmê, qasî mehekê li cem malbatekê kurd dimîne. Belkî cara yekem bû ku têkilîyên wê bi kurdan re ewqas ji nêzîk ve çê bûbû. Disa li gor gotinan, her di demê de Fadîme xwestîye hevpeyvîna xwe ya ku bi TV 4 re çê kiribû, paşve bigre. Wê di hevpeyvîna de, ji hin gotinên xwe poşman bû. Lê TV 4 daxwaza wê qebûl nekir û hevpeyvîna wê di programêkî taybetî de weşand.

Gava bavê wê programa ku li ser Fadîmê di televîzyonê de temaşe kiribû, gelek aciz bûbû û gotibû: » Fadîme te me li ber çavên dinyayê rezil û risva kir û biçûk xist.« Û wê bi kuştinê tehdît dike.

Lê heyfe ku Fadîme bi destê bavê xwe hat kuştin. Wê guhdarîya dilê xwe kir û ji bo evîna xwe rêyeke weha ji xwe re hilbijart. Niha Fadîme ne di jîyanê de ye, carek mir û çû gihîşte mezîla xwe. Dikarîbû ew menzîla di şûna mirinê de ciyê dilşahî û bextewarîyê bigirta! Lê kî çî dizanê beki bavê wê ji xwe hesab dipirse û xwe bi xwe mehkeme dike, belkî ji bo her pirsê ku ji xwe dike, her roj dimre!..

Li Swêdê; esil trajedî piştî kuştina Fadîmê destpê kir. Çapemenîya Swêdî vala nesekinîn, dijminê me bê deng neman, hin firsettelebên kurd jî rihet nesekinîn ku xwestin vê bûyerê ji bo berjevendiyan xwe yê şexsî bikarbin. Hin terefên siyasî yê swêdî jî vala

nesekinîn û xwestin kuştina Fadîmê, di şexsîyeta kurdan de, bi giştî di siyaseta penaberîyê de li hember hemû biyanîyan li Swêdê bikar bin. Kuştina jinan yekser bi kultura kurdan xelkê rojhilata navîn û Afrikayê ve girêdan. Mêrên kurd, jinkuj û qatîl nîşan dan. Li ser kurdan û kultura wan gelek tişt hatin gotin û nivîsandin. Çapemenîya swêdî vê bûyerê ji bo Ewrûpîyan, weka tişteke pir xerîb nîşan dan! Eger mesele kultura kurd be, di kultura kurdan de jin pîroz in. Pir caran di şer de, di nakoyîn civakî de, gava jin dikevin nav meselê, nakoîyên henin çareser dibin. Ji bo xatirê jinan, dijminayetiye ku heye radi-bin, di şûna wê de aşîti û dostayeti cih digrê!

Çapemenîya swêdî, aliyê civakî ya bûyerê qet behskirin; bi ewayke îlmî tehlîl ne kirin. Tim xwestin meselê wek reş û sipî nîşan bidin. Eger meriv li dîroka Swêdê binêre, li Swêdê jî, berî salên 1970 î, bê zewac û mahrbirînê, keç û kur nikarîbûn bi hev re bimana. Li Swêdê, gelek tiştên ku îro serbestin berî 40 salan qedexê û tabû bûn. Eger em wek çapemenîya Swêdî û hin siyasatmedarên wan bifikirin, di civata swêdî de gelek tiştên usa xirab çê dibin ku ji kuştina jinan jî xerabtir in. Îro li gor lêkolînan, her sal bi hezaran jinên ku ji aliyê bav yan jî mêrên xwe şiddet dîtî e, gilîyê wana ji polis re kirin. Li gor lêkolînan her sal nêzî 35 jinên Swêdî ji ber hesûdî yan jî ji sebebên din ji aliyê mêrên xwe ve tîn kuştin. Lê bûyerên usa tenê bi herfên biçûk di koşeyên rojnamên swêdî de tîn nivîsandin, yanî bi

eweke din tê veşartin. Gelo meriv dikare bêje, ev xerabiyên ku di civata Swêdî de çê dibin »kultura« Swêdîyan e?!

Na xêr, meriv nikare şiddet û kuştina jinan bi kultur û nasnama milletan ve girê bide. Ji ber ku şiddet bingeha xwe ji sîstema jiyane digrê, şekil û rengê xwe jî li gor rewşa siyasî, aborî û pêşveçûna civakî ya wê welatê ve digorîne. Yanî şiddet pirseke civakî ye, di civatên tebeqeyî de ji holê ranabin, tenê şiklên xwe digorînin!

Welatên Rojhilata Navîn û Asiyayê ku piraniya wan bi dîktatorîyetê tên îdare kirin. Qanûn û yasayên wan ne demokratîkî û xizmeta civatê nakin, endamên civatê ji mafên xwe yênsanî bê parin. Li welatên dîktator, qîmeta însanan tuneye, xasima jin ji gelek mafên xwe yênsanî bêpar in û wek malzemeyek tên bikar anîn. Ji bo vê yekê jî biryara li ser jinan, pîrî caran mêr didin. Li welatên dîktator yasayên ku di vî warî de henin, ne li gor berjewendiyên civatê nin. Loma li wan welatana gava mêr, keç û jin dikujin û dibêjin ji bo »namûsê« bû, pir cara ew kesana nayên ceza kirin, yan jî cezayeke sembolîk digrin.

Welatekî wek Kurdistanê ku di nav çar dewletên kolonyalîst û dîktator de hatiye perçe kirin. Gelê Kurd bi salane di bin bandora wan de bi qanûn û yasayên wan ve tên îdare kirin. Dijminê me nehiştin û naxwazin jî gelê me şiyar be û di warê civakî de pêşve biçin. Bi kurtî kîjan hêzên kolonyalîst hatin ser hukum, bi alîkarîya feodalên kurd, li serê kurdan xistin û nehiştin ku kurd çavên xwe vekin. Xên ji şiddet, zordestî û zulmê tişteke din fêrî kurdan nekirin.

Mixabin ku di nav me kurdan de jî, hember keç û jinan, şiddet tê bikar anîn û ev şiddeta heta kuştina wan jî diçe. Îro li Swêdê ev tişt gelek tê xebardan. **Di nav xelkê de tê gotin ku li Swêdê heta niha nêzî 10 jinên Kurd ji aliyê mêrên xwe yan jî bav û bira xwe ve hatin kuştin. Disa di**

nav xelkê de tê gotin ku fleankesî jina xwe brîye welêt, li wir kuştîye û li vir jî şîna wê danîye. Tê gotin ku fleankesî li jina xwe xistîye, dest û piyê wê şikandîye û şandîye welat. Tê gotin ku felan mêrî, ji welat jin anî lê piştî wextekê kurt berdaye û şandîye welat û çû yekê di umrê keça xwe de ji xwe re anî. Yan jî felan mêrî jin anî lê piştî çend mehan berda, jînikê hîn heqê xwe yê multecîtiyê jî negirtîye, bi vî halê xwe ji şerman nema dikare vegere welêt, û li vir bi qaçaxî, her roj di malekê de dimîne. Belê ev tiştên ku di nav xelkê de tê gotin û min jî ji wan çend nimûne pêşkeşî we kir.

Ez bawer im ku gelek ji me kurdan, bûne şahîdê gotinên usa. Heta ew kesên ku bi pîrs û pîrsgirêkên civakî ve mijûl dibin, pir cara bûne şahîdê bûyerên usa jî. Ma eger usa be, gelo ev ne zulm e?!

Kurdekî çend roj berê ji welat hatibû û min jî rewşa welat jê pîrsî û pêre sohbet kir. Wexteke sohbeta me geş bû û hat ser kuştina Fadîmê. Min jê pîrsî û got: Gelo di warê bikaranîna şiddet û kuştina jinan de çi guhartinek li welêt heye? Heval, bersîva min usa da û got: » welle kaka îsal gelek baş e, li bajarê Suleymanî kuştina jinan zor çênebû, yanî îsal pir baş e, dikarim bêjim bi tevayî nêzikê 20 jin hatin kuştin«!

Li gor raya min, êdî wexta wî hatiye ku kurd pîrsên xwe yênsanî, ne wek paşgotinê û xeyb qise bikin. **Ji ber ku tu pîrsêkî me bi inkarkirin û veşartina hin rastîyan ve çareser nabin. Eger em bi rastî jî dixwazin, pîrsên xwe yênsanî bi şîwekî medenî çareser bikin, divê em êdî bi êşkere qise bikin. Divê em çi wek ferdî jî wek rêxistin, ne ji kesî şerm bikin, ne jî ji kesî bitirsin. Li pêş wî nebêjin te baş kir û li paş wî jî bibêjin felan kesî kareke gelek kirêt kirîye. Divê em bikaribin bi dengêkî bilind û êşkere bûyerên weha mehkum bikin û bêjin ey mêro te tiştêkî pir xerab kir! Di civatê de rê nedîn kesên usa ku ji mêrên din û ji xort û nîfşên nû re bi-**

Fadîme Şahîndal ji aliyê bavê xwe ve di roja 21-1-2002 an de li bajarê Uppsalayê hat kuştin.

bin nimuneyekî xerab.

Îro em li welatekî pêşketî yê Ewropayê de dijîn. Ev welêt qanûn û yasayên xwe li gor berjewendiyên welat û civata xwe çê kirine. Em kurd û biyanîyên din jî beşekî ji vê civatê nin, em jî li vir bi vî civatê re dijîn. Divê em ji bîrnekî ku gelek ji me ji bo parastina van hêjayîyan, wek nimune; demokrasî, azadî, wekhevîya jin û mêran bûnin multecî û hatin van welatan. Loma divê em kurd wan hêjayîyên xwe baş biparêzin, van hêjayîyana her tim di hemû peywendiyên xwe yênsanî, malbatî û civakî de esas bigrên. Berî her tiştî guhartinên demokratîkî di xwe de çê bikin. Ji ber ku kesên doza demokrasî û azadîyê dikin divê berî herkesî jî xwe destpê bikin û bi xwe jî bibin demokrat. Divê em rê bidin keç, jin û xuşkên xwe ku di malê de, di biryar girtinê de muşterek bin. Rê bidin wan ku di civatê de cîhê xwe bigrin û xwedî gotin û biryaran bin.

Li vir pêwîst dibînim ku bêjim, di vî warî de bi taybetî wazîfeyekî girîng dikeve ser rêxistinên me yênsanî û demokratîk. Her usa dikeve ser milên rewşenbîrên kurd jî ku ji bo çareserkirina pîrsên usa xebatêkî bidin pêş xwe û rolekî baş bilîzin. Şik tuneye ku pîrsên salan, di rojekî de hal nabin û jê re wext û sebir divê. Lê eva di eynî wextê de pîrsêkê gelek girîng e û divê ciddî bê girtin û ji bo wî jî kar bê kirin. Bêdengî pîrsên me çareser nakin!

Nexweşiyêke civakî:

Fesadî û Paşgotinî

Şukran Baksî

Endama Komîteya Karger ya YJK

Li ser kuştina Fadîme Şahîndal, munaqeseyek pir fireh û piralî Çêbû û ev munaqese hîn jî dewam dike. Li ser vê pîrsê û sedemên wê gelek tişt hem di çapemeniyê de hatin nivîsandin hem jî di semîner, konferans, civîn û sohbetên şexsî û taybetî de gelek dîtînen cuda hatine amadekirin. Herkes li gora dîtîna, agahdarî û hêjahiyên xwe dîtîna û helwestên xwe diyar kirin. Di nav van dîtîna û helwestan de hem tiştên pozîtîf hem jî negatîf çê digrin. Dîtînen pozîtîf û negatîf hem di çapemeniyê de hem jî di civîn û sohbetan de hatin ziman. Û dîtînen pozîtîf û negatîf hem ji aliyê Swêdiyan ve hem jî ji aliyê kurdan ve hatine pêşkêşkirin.

Li gora min, ew dîtîna çî dibin bila bibin şî bi çî awayî hatibin gotin yan jî nivîsandin, munaqeseyek vekirî bi xwe tiştêk pozîtîf e. Ji bo ku, bi vê buyera hov re, herkes li ser sedem û netîceyên wê xwe mecbûr hîs kir ku tiştêk bibêje yan jî tiştêk bike. Û dema tiştêk eşkere bîn kirin û bîn gotin mirov rehetir dikare dîtîna û helwestên cuda fahm bike û binirxîne.

Yek ji sedemên girîng ku Fadîl Şahîndal ji bona kuştina Fadîmeyê nîşan dide ew e ku, li gora wî Fadîme bi derketina televîzyonan û rojnameyan ew rezîl kiriye, hin kes kasêtên vîdeoyê û nûçeyên rojnameyan şandine heta gundê wî.

Ev sedema ku Fadîl Şahîndal nîşan dide ew e ku, ew fesadî û paşgotinîyan ku li gora Fadîl Şahîndal hatine kirin bûye sedema esasî ku ew qîza xwe bikuje. Dema ku min ev tişt xwendin û gohdarî kirin, hemû ew paşgotinîyan ku herkes herroj di jiyana xwe ya rojane de dibin şahid (Çî ji aliyê mêran ve çî jî ji aliyê jinan ve hatibin kirin) hat bîra min. Û her wisa ez fikirîm ku ew paşgotinî û fesadî dikarin netîceyên çawa xirab û hov derxin holê. Di gelek civatên jinan û mêran de yan jî yên jinan û mêran bi hev re de gotinên weke »te dît ku qîza filankes do bi kî re bû?« yan jî »kurê filankes ketiye riya xirab« û bi dehan gotinên din.

Gelek caran derdikeve holê ku van gotinên hatine kirin ne rast bûne. Lê dema gotin belav dibin, di nav malbatan de dibin sedemên nakokiyên mezin û zarok û xort pir caran ji dê û bavê xwe dûr dikevin û peywendiyên wan qût dibin. Dê û bav di van rewşan de bi tenê difikirin ku dê »der û dor« çî bibêje û şûna ku bi zarokên xwe re bipeyivin, dest pê dikin û zorê didin wan. Netîceyên van nakokîyan jî dibin lêdan, xort ji mal direvin û di rewşa herî xirab de jî, weke ku di rewşa Fadîmeyê de derket holê, kuştin!

Ji van paşgotinî û fesadiyan ne tenê zarok û xort tesîrên xirab dibînin. Her weha, li ser mezinan jî gelek fesadî tînin kirin. Mirov li pişt hev gelek tiştên xirab ji hev re dibêjin lê dema ew rastî hev tînin, weke ku ew dostên hevûdu yên herî baş in hereket dikin!

Gelo, ji van helwestên ku min yekdu mîsal dan û her roj gelek kes bi helwestên wisa re rûberû dibin rast in yan na? Gelo, tu feydeyên helwestên wisa ji bo civatê heye?

Li gora dîtîna min, tu feydeya helwestên ku min li jor behs kir ne ji bo wan kesên ku van fesadiyan dikin ne jî ji bo civatê heye. Tiştên ku bi zanîna yan jî bi nezanî li ser kesên din tînin gotin dikarin, di civata me de, bibin sedemên trajediyên girîng yên malbatan û ew trajedî jî, weke ku di rewşa Fadîmeyê derket holê, dikare bibe sedema tefandîna jiyana keçek yan jinek. Û weke ku di rewşa Fadîmeyê de derket holê, tu kes nikarîbû xwe ji tesîrên vê bûyerê dûr bihêle!

Yek ji wan netîceyên ku em divê ji kuştina Fadîmeyê derxin, divê ew be ku dawî li paşgotinî û fesadiyan bê anîn. Beşdarîya paşgotinî û fesadiyan yan jî geşkirina wan di eslê xwe de şîrkatiya ew trajediyên ku weke netîceyên van fesadiyan derdikevin holê ne.

Pirsek din a girîng jî ew e ku, em kurd ne xwedî dewlet û dezgehên giştî yên neteweyî ne. Partî û hêzên kurdan yên siyasî weke îradeya dewlet û hêjahiyên pêşketî yên kurdan tînin qebûl kirin. Lê di vê buyerê de, taybetî jî hêzên siyasî bê deng man. Gelo hêzên me yên siyasî, mafê muqeddesiya jiyane naporêzin? Gelo hêzên me yên siyasî wekhevîya civakî yên mêr û jinan naporêzin? Gelo hêzên me yên siyasî mafê azadiya jiyana xort û keçên kurd naporêzin? Bêdengîya hêzên me yên siyasî li Swêdê di serê min de van pîrsan peyda kir. Herroj li ser gelek pîrsan gelek beyan û civîn tînin amadekirin. Divê li ser vê pîrsa girîng jî bi beyan û civînan ve, hêzên kurdan yên siyasî helwestên xwe diyar kiribûna.

Bûyera Fadîmeyê nîşan da ku, heta her pîrsêk civakî eşkere neyê munaqesekirin, ji van pîrsan re çare nikarin bîn peyda kirin. Ji bo vê yekê jî divê berî her tiştî em bi rêxistin bin û dest bavêjin pîrsên xwe. Jinên Kurd şîqas bi rêxistin bin û mêrên Kurd şîqas ji bo wekhevîya civakî ya jin û mêran aktif û eşkere helwest deynînin û alîkariya tevgera jinên Kurd bikin, dê bûyerên weka Fadîmeyê û sedemên li pişt vê bûyera xirab, ewqas kêm bibin.

»Li hember êrîş û zordestiyên dewletên dagirker divê kurd ji yekitiya xwe ya netewî û siyasî pêk bînin«

**Axaftina serokê FKKSê,
Keya Izol Newroz 2002-03-23**

Xwişk u birayên hêja mêvanen giranbiha, li ser nave Federasyona Komeleyen Kurdistanê li Swedê ez Newroza we, ji dil u can piroz dikim. Bi hêviya rojên bextewar u serkevtî, we hemûyan silav dikim.

Tekoşîna neteweye Kurdistanê, ji bo azadî û demokrasî, iro li hemî perçeyên Kurdistanê berdewam e. Her rojên ku diçin em zedetir nezikî azadiyê dibin ji ber ku hevî u daxwaza tekoşînê, li cem kurdan bi hêz e û tu zordestiyên nasnake. Loma jî dijminên me her roj bi siyaseta û kiriyarên xwe hovtir dibin. Tekoşîna me li hember dewletên dagirker, Tirkîyê, Irak, Iran û Sûriyê, ji ber ku ew hebûna me naxwazin. Dibe ku imkanên wan dewletan ji aliye eskerî û diplomasiyê ji me hêztir be. Le em heza xwe ya esasî ji doza xwe ya biheq û rewşa digrin. Ev yeka ji bo doza me awantajake berbiçav û mezin e. Diroka mirovatiyê, bi sedan nimûneyan, pêşkeşî me dike, ku çawan hêzên tedakar û zordest li hember tekoşîna hêzên gelan, winda kirine. Doza gele Kurdistanê ji we, cihe xwe ye rewşa di diroka mirovatiyê de bigre, dewletên dagirker we hetmen winda bikin.

Rejîma hov ya Tirkîyê îro ji bi îsrar, di siyaseta xwe ya qirej, ku nasname u zimanê kurdê înkare dike, ber-

dewam e. Zordestiyên wan sinor nasnake. Le herweha bi kêfxweşî em dibînin ku qedexa û înkara wan di jiyana rojane de çawan bi weşanên kurdî ya televizyone û malperên internete, te pûçkirin. Karbidestên rejîma Tirkîyê heta di siyaseta xwe ya înkare de berdewam be, em e ji, ji bo rûreşkirina siyaseta wan bewestan xebata xwe dom bikin.

Destkewtiyeke din ya giring, berdewamiya idareya kurd, li Kurdistanê Irake ye ku, 11 sal in di axa azad da hebûna xwe ya siyasî, ji bo dost û dijminan nişan dide. Bi serkevtî meşandina hukme kurdî u rewşaram, erîş û planên dewletên dagirker pûç derdixine. Kurdistanê azad, îro bi piştgiriyeke xurt, ji aliye gele kurd te himbêz kirin. Têkoşîna gele me herweha li Kurdistanê Iranê li dijî rejîma kevneperset ya Irane u li hember rejîma Baas li Sûriyê berwedam e.

Herçend rewşa zordestiyê li piraniya welatê me berdewam be ji bêşdarî û xwedî derketina kurdan ya cejna Newrozê, her diçe geştir û xurtir dibe. Bi miljonan mirovên kurd bi tevlibûna xwe yen Newrozê alaya azadiyê careke din bilind kirin. Çiyayên Kurdistanê careke din, bi agire Newrozê geş bû, mizginiya rizgariyê û demokrasiyê ji bo rojên peş da gelê Kurdistanê.

Li hember êrîş û zordestiyên dewletên dagirker divê kurd ji yekitiya xwe ya netewî û siyasî pêk bînin. Bi hêviya yekitiyeke weha ez we hemûyan careke din, bi germî silav dikim û dibejim Newroza me piroz be..

Newroz bi eşqeke mezin hat pîrozkirin

Di roja 20-3-2002 an de li Stockholm, li Egeby Gordê, FKKS û Komîteya Spongayê şahîya Newrozê, bi agirêke geş û bi stran û awazên kurdî yê xweş, bi 3000 zedetir beşdarên ve pîroz kir. Liser navê Komîteya amadekarê Newrozê, Salih Demir û nûnerê FKKSê Hemîd Gewherî axaftinek kirin û pîroznameya nûnerê Hukumeta Kurdistanê Başûr Teha Berwarî hat xwendin. Şahîya Newrozê heta 10 şevê dom kir.

Bîstek ji şahîya Newrozê

Dîsa di roja 23.3.2002 an de FKKS ji bo destpêka sala 2702 ê kurdî û cejna netewîya kurd Newroz, bi agengekî mezin li Stockholmê li Solnahalenê pêk anî. Nêzikê 4000 kurd ji hemû beşên Kurdistanê beşdarî ahenga Newrozê bûn. Di cejnê de pîrozname FKKSê, Hukumeta herema Kurdistanê başûr û ya Komîteya Hevkarîya Hêzên Siyasî yê Kurd û Kurdistanî hatin xwendin. Gelek rêxistinên Kurd wek KDP Başûr Komîteya Swêdê, PSK- Komîteya Swêdê, PADEK - Komîteya Swêdê, HDK-Îranê Komîteya Swêdê, YNK- Komîteya Swêdê, Hevbendîya Demokrat a Kurd li Suriyê - Komîteya Swêdê, Partîya Heq û Azadîyan HAK-PAR, Vejin - Komîteya Swêdê, RSDK - Komîteya Swêdê, KOMKAR-Swêd, û ji rêxistinên Swêdî Partîya Sosiyaldemokratî (SAP), Partîya Çep (V), Partîya Jîngehî (mp) SIOS, Federasyona Îraniya, Federsayona Tirkan, Federsayona Spanîya, Federasyona Yunanîyan, Federasyona Îtalîyan, û gelek rêxistinên din yê biyanî pîrozname şandibûn. Ahenga Newrozê bi şahî û dilanê, bi dengê Feqîyê Teyran, Hesên şerîf, Ziyad Eshed, Hesên Melle, Xêro Melle, Kemal Mihemmed û Hozan Cano vê hîn geştir û xweştir bû. Hunermendên Ciwan Niştî û Öz jî skêçeke pêşkeş kirin. Ahenga cejna Newrozê ji seet 7ê êvarê heta 2ê sibê bi eşq û moralake mezin ajot.

Bîstek ji bîranîna Helebçeyê

Îzol, Hemîd Gewherî, Kovan Amedî, Salih Demir, Nasir Feyzullabeygi, Fexrî Olçer, Seyran Duran, Nûrî Salih, Lokman Ertaş, Silîva Hesên û Emîr Sultanî bûn.

Helebçe hat bibîranîn

Di roja 16-3-2002 an de FKKS û Komîteya Hevkarîya Hêzên Siyasî yê Kurd û Kurdistanî bi hev re, civîna bîranîna şehîdên Helebçeyê li Stockholmê li Dêra Adof Fredrikê pêk anin. Nûnerên partiyên swêdî jî beşdarî civîna bîranîne bûn. Li ser navê Sosiyaldemokratî Joe Frans, ji Partîya Çep Eva Zetterberg, ji Partîya Jîngehî Per Ghar-ton, Li ser navê Komîteya Hevkarîya

Hêzên Siyasî yê Kurd û Kurdistanî Mihemed Sidîq, Li ser navê FKKSê Keya Îzol û li ser navê YJKê jî Silîva Hesên axivîn. Her usa hunermendê Kurd Xalid Reşîd bi bilara xwe çend agahengên matemî lêxist û dîsa hunermend Tara Resûl jî li ser şehîdên Helebçeyê stranekî matemî xwend. Ji 500 kesî zedetir kurd û swêdî beşdarî civînê bûbûn. Civîn bi rêk û pêk derbas bû. Her usa FKKSê di wê rojê de pêşengehek ji wêneyên şehîdên Helebçeyê ji bo beşdarên raxist. Di dawîya civînê de beşdarên ji bo şehîdên Helebçeyê mûm hildan. Komîteyeya amadekarê vê çalakiyê ev kesana bûn: Hemîd Gewherî, Vîldan Tanrikulu û Kovan Amedî bûn.

FKKSê Nîzar Xezreçî şikayetê Dadigeha Danîmarkayê kir

KK ya FKKSê li gor biryara KG, namemek di heqê Nîzar Xezrecî de ji komeleyên endam re şan ku (N. Xezreçî di karesata Helebçê de destê wî jî hebû û niha jî li Danîmarkayê daxwaza penaberîyê kirîye.) bo mehkemekirina wî zedetir agahdarî bide hev. Disa nameyek ji bo tawanbarkirin û mehkemekirina Nîzar Xezreçî, ji wezaretê Derveya Danmakê re şand. Her usa FKKSê şikayeknameyek bi 126 navên şehîdên Helebçe û Enfalê, ji bo mehkemekirina Nîzar Xezreçî, ji Wezaretê Derve ya Danmarkê re şand. 126 navên şehîdên Helebçe û Enfalê, ji aliyê Komeleya Kurdî li Goteborgê hatibû berhevkin.

Di roja 3. 12. 2001 î de radyoya Swêdî beşa îngilîzî, li ser tawanbarê şehîdên Helebçe û Enfalê Nîzar Xezreçî, bi Keya Îzol re hevpeyvînek çê kir.

Di roja 12-3-2002 an de jî 2 Dadîwer, li ser şikayetname FKKSê û rûniştivanên Kurdên Swêdê, hatin Federasyonê û li ser Nîzar Xezreçî lêkolîn kirin.

Mitîng û çalakî li dijî bi karanîna şîddetê

Di roja 26-1-2002 an de FKKSê, civînekî mezin û muşterek li dijî şîddetê, bi munasebeta kuştina Fadîme şahîndalê, bi hevkarîya YCK, YJK û Komîteya Hevkarîyê, li Stockholmê pêk anî. Di civînê de wezîrê edaletê Tomas Bodstrom, nûnerê Partîya Jîngehî Lotta Nilsson Hedstrom, nûnerê Hukûmeta Herema Kurdistan Başûr Teha Berwarî, serokê FKKSê Keya Îzol, nûnerê YJKê Silîva Hessen û serokê YCKê Amir Salih axaftinek kirin. Ji 2000 î zedetir kes beşdar bûbûn.

Di roja 4-2-2002 an de li ser navê FKKSê, endamên Komîteya Karger Vildan Tanrikulu û Kovan Amedî û li ser navê YJKê jî Seyran Duran û silîva Hessen beşdarî merasîma Fadîme şahîndalê li bajarê Uppsalayê bûn. Li ser navê her sê rêxistinên me FKKS, YJK û YCKê şelengeke mezin ji bo

gora Fadîmê hat şandin.

Di roja 1-2-2002 an de komeleya Gevleyê semînerê li ser pîrsa kuştina Fadîme şahîndalê pêk anî. Serokê FKKSê Keya Îzol beşdarî semînerê bû, û di semînerê de, li hember bikaranîna şîddet û kuştina jinan de helwesta FKKSê anî ziman.

Di roja 24-2-2002 an de Komeleya Kulturî ya kurdî li Linkopîngê, li ser bûyera kuştina Fadîme şahîndalê semînerê amade kir. Li ser navê FKKSê endamê KG Dîyar Mizûrî beşdarî semînerê bû û helwesta FKKSê di warên bûyerên weha de pêşkeşî semînerê kir.

Civînek li ser pîrsa keçên bi problemên malbatî

Di roja 10.12.01 î de li bin berpîşîyarîya Wezîra entegrasyonê Mona Salin civînek li ser pîrsa keçên bi problemên malbatî, li Rosebadê çê bû. Di civînê de ji hukûmetê Ingela Thalén, Margereta Winberg û Ingegerd Wernersson jî amade bûn. Li ser navê YJKê Silîva Hassan beşdar bû bi devkî û nivîskî beşdarî munaqesê bû. Pêşniyara YJKê pêşkeşî wezîra entegrasyonê Mona Salinê kir. Her usa di civînê de Ji Federasyonê Keya Îzol û ji YCK Amer bi aktîvî beşdarî munaqeseyan bûn û nêrîn û peşniyarên xwe pêşkeşî civînê kirin.

Civînen Hereman

Herema 3 an:

Di roja 17-2-2002 an de komîteya herema 3 an civîna xwe ya 5 em li bajarê Orebroyê pêk anî. Ji Komela Orebroyê Gelawêj, Ahmed behadîn, Serdar Omer şeng eskerî. Ji Komeleya Karstadê Ahmed sindî Serbest Emîn, Ji Komeleya Linkopîngê şîlêr Nejmeddîn; Celal Xweşklam, Yunis Pîrota Soor û ElîPînedozî ji Komeleya Eskilstunayê Menaf Hesen û Nîyaz Mihemmed beşdar bûn. civîn di bin serokatîya berpîşîyarê heremê Cemîl demircan

ve meşîya. Komeleya Norrkoping û Karskogayê beşdarî civîne nebûn. Civîn li ser kar û xebatên federasyonê, herem û komeleyan sekinî. Ji bo kar û xebatên pêş rexne û pêniyar hatin kirin.

Herema 4 an:

Di roja 8-12-2001 î de Komîteya herema 4 an 4 mîn civîna xwe bi serokayetiya Adil Dihokî li bajarê Jonkopîngê pêk anî. Ji Komeleya falkopîngê şêx Kemal, Ji komeleya Goteborg Gelawêj Baban, Ji komeleya Borosê Kemal û Bextîyar, Ji komeleya Jonkopîngê Rizgar Kesteyî, remezan omer hacî û Nîyazî Ebas beşdarîya civînê bûn.

Herema 5 an:

Di roja 2-2-2002an de komîteya herema 5 an civîna xwe ya 4 em li bajarê Kristianstadê pêk anî. 15 endam ji komeleyên Helsingborg, Malmo û Kristianstadê beşdarî civînê bûn. Civîn di bin serokatîya Emir Circis û Macîd Elî de hat bi rêvebirin. Di civînê de li ser bîranîna Helebçê, li ser kongreya FKKSê û karên qise hat kirin.

Yekîtiya Komeleyên Kurdî li Malmoyê

Di roja 9.2.2002 an de li ser daxwaza Komîteya Herema şan ya FKKSê, ji bo yekîtiya komeleyan, civînek hevbeş ya Komeleyên Kurdî li Malmoyê çê bû. Komîteya Herema şan ya FKKSê, ji bo wê civînê bangê hemû komeleyên Kurdî li bajarê Malmoyê kiribû. Di nav wan komeleyan de, komeleyên ne endamê FKKSê jî hebûn. Di civînê de tenê Komeleya Kurdî li Malmoyê û Komeleya Aşîtî li Malmoyê amade bûn. Piştî munaqeseyên li ser rewşa Komeleyên Kurdî li Malmoyê, Komeleya Kurdî li Malmoyê û Komeleya Aşîtî li Malmoyê biryar girtin ku her komeleyên me ye endam bibin yek Kongreya hevbeş ya yekîtiya her du komeleyên me wê di roja 21.4.2002 an de pêk bê.

»Heger yekî biryar dabe ko ji bo kêseyê rewê ya gelê xwe bimre ew ji tehdîdên ti kesê natirse«

Serokê PDK-I, birêz Mesûd Barzanî di 25-ê adara 2002 yan de, bi munasebeta rûniştina yekem a sala 11 mîn a Parlamentoya Federal a Herêma Kurdistanê Başûr, li Parlamentoyê axaftinek kir. Ev axaftin her weha di 27-ê adara 2002 yan de ji aliyê Parlamentoyê ve weke biryar û belgeyêke Parlamentoyê hate qebûl kirin. Redaksiyona Berbangê, girîngiya vê axaftinê û belgeya Parlamentoyê li ber çav girt û çap dike.

Ez xwe bextewer dibînim ko ev derfet ji bo me çêbû da careka di em bi minasebeta vekirina dewra yekê ya sala 11-ê ya Parlamantoya Kurdistanê bi hev re kom bibin. Heq e

em ji vê mehê re bibêjin meha kurdan. Bi rastî ji ber ko meha adarê ji bûyerên diltezîn, xweş û nexweş tejtî ye - ko li ser gelê Kurdistanê de hatine. Bi vê minasebetê, ez ji bo wan bûyerên xweş yên ko bi ser de hatine pîrozbahiyeka germ li gelê Kurdistanê dikim. Di eynî wextî de serxweşiya xwe raberî gelê Kurdistanê dikim ji bo wan bûyerên diltezîn û ew jî gelek in.

Em gava ko bûyerên xweş tînin bîra xwe ji bo hindê ye da neviyên me yên paşerojê van destkeriyên bi dest ve hatine wekî rojên xweş û bûyerên xweş bizanin, ko ew jî berhemên dana gelek qurbanan û xebateka mezin in. Gerek em van bûyeran ji bîr nekin û ji bîra me neçin. Bûyerên diltezîn jî ko em yad dikin ji bo wê yekê ye da bizanin çî xedr û çî zilm li gelê kurd û gelê Kurdistanê hatiye kirin. Ev jî ne ji bo wê yekê ye ko hîzra tolvekirinê di nav gelê xwe de kûr bikîn. Lê ji bo hindê ye ko em hemî bi hev re bixebitin da careka di ew bûyerên diltezîn, ew zilm û zor-darî dubare nebe.

Herwekî hon yên birêz jî dizanin, hîro meseleya girîng li dinyayê meseleya terorê û şerî ye. Ew şerê ko dirist bûye, hindek rojname û li hindek cihan bi navê şerê cihanê yê sêyê bi nav dikin. Li bîra me hemiyan e ko 11-ê îlona borî, çî bûyereka mezin li Emrîkayê qewimî. Bê şik piştî vê bûyerê gelek tişt li cihanê hatin guhortin. Ew devera ko em tê de dijîn yek ji wan deveran e ko texmîn tê kirin ko dê bûyerên mezin lê

biqewimin.

Bi rastî em serbilind in ji ber ko sicî-
la me gelek paqij û bijon e, herçend gelek teror li dijî me bi kar hat, xedrek mezin li me hat kirin, belê em bi merdane li meydana rawestiyên û me pena nebir ji bo ti karekê teroristî. Îro em berhemên wê helwêsta pak û bijon dibînin. Li hire jî ez pewîst dizanim ko îşaretê li wê çendê bikim ko bi rastî ev jî bi hikmeta Barzaniyê nemir ve girêdaye. Ewî rê neda ko em tevli şasiya bibin. Ev helwêsta lêborîn û helwêsta birayetiye ye. Heta xebat û berxwedan jî divêt bi elxaq dagirtî be. Wî ev di nêv me de çand.

Helbet gelek behsa wê yekê tê kirin ko reng e Iraq bibe armanc. Dê lê bidin yan lê nedin? Jixwe ji bilî xwediye biryarê kes nikare bersiva vê pirsê bide ko ew jî Emerîka ye. Tiştê ko bi me ve girêdayî ew e ko lê bidin yan lê nedin, peywendiyeka mezin bi çarenivîsa me ve heye: çî wek kurd çî weke iraqî jî. Ji aliyê me ve gelek êşkere ye ku em bi ti biryara re nîn in û nabin jî ko bi ziyana gelê Iraqê tamam bibe. Ji bo me gelekî girîng e ko em bizanin ka alternatîf çî ye. Gelo mesele tenê lêdan e, yan lêdan e û alternatîf û bername heye? Bi rastî ev pirsêka mezin e û heta niho bêbersiva e. Tiştê ji bo me girîng em tecribeya xwe biparêzin û eger bikaribin bi pêş ve bibin.

Çiqas ji me bêt em vê tecribeyê biparêzin û herwiha çiqas ji me bêt eynî helwêstê bo parastina Iraqê jî

»Ez hêvîdar im ko her kesek baş bifikire û biryara xwe bide. Ew kesên ko xelkê vî welatî bin û çarenivîsa xwe bi vî welatî ve girêdabin dê destê dostaniyê ji bo dostan dirêj bikin û bi birayetî bijîn û welatê xwe ava bikin. Bila kesek li hindê mijûl nebe ko li hêviya hêzeka biyanî be yan jî xwe li ser yê din ferz bike. Ez dibêjim ko ev helwêstên wiha nayên qebûl kirin. Emê li dijî van tiştan rawestin û kar bikin. Ev tiştên wiha ne dibin ne jî mimkin e ko bibin.«

nîşan bidîn. Eger em bikaribîn miletê Iraqê jî ji zererê biparêzin yan jî zerer û ziyana wan kêmtir bikin, em texstîriyê nakin û wê wekî erkekê li ser milê xwe dizanin. Belê li vir pirsîyar ne ew tenê ye. Gelo wê li rejîmê bidin û ka hon li gel wê yekê ne ka lê bidin yan lê nedin? Rastî pirsîyareka wisa kurt bi nisbet me çî bersiv ji bo nîne. Bi sedan pirsên dî li ser vê pirsê re hene. Me bersiva wan divê, da paşê em bikaribin biryara xwe bidin. Hemî jî bi wê yekê ve girêdaye, gelo rewşa miletê me dê baştir bibe? Rewşa Iraqê dê baştir bibe yan ne? Elbet tişt ko rewşa Iraqê baş bike û vê tecrîbeya me ber bi pêş ve bibe, rewşa miletê Kurdistanê baştir bike emê bi wê gavê re bin. Eger xirabtir bike û em tevî kaos û belayekî bibin û nezanîna serê wê li kû ye û binê wê li kû ye hingê ne mimkin e ko em têkilî karekê wisa bibin. Ji ber ko ev meseleyeka pir girîng e, meseleyeka çarenivîssaz e. Divêt em li ser vê pirsê vekirî û aşkere rawestînin. Ev helwêsta me ye.

Bi çî awayî jî be divêt gelê Iraqê biryara xwe bide, bêtir desttêwerdana ji derve. Ji bo me wekî kurd û wekî kurdistanî vî parlamentoyê, ko temsîla îradeya rast ya gelê Kurdistanê dike, biryara xwe daye ka çawe kêşeya gelê kurd çareser bike. Ew jî bi awayekê federalî û li ser bingehê federaliyê ye.

Em amade ne bi hemî aliyan re - yên ko alîgirîya vê çareseriyê dikin û yên ko li dijî in jî - rûnin û guftogoyê bikin. Eger wan alternatîfeka baştir heye bila

kerem kin ji me re bibêjin. Eger jixwe her nabe ko kurdan ti mafekê hebe, hingê ew meseleyeka dî ye. Wekî ko têtê guhê we jî, niho gelek caran ji vî alî û ji wî alî ve tehdîdan li me dikin û dibêjin »em qebûl nakin dewleteka kurdî ava bibe«.

Me daxwaza dewleteka kurdî nekiriye. Ez careka dî dibêjim me daxwaz nekiriye. Ne jî ber wê yekê ko em damezirandina dewleteka kurdî ji xwe re heq nabînin, û ne jî ber ko me navê, lê jî ber ko em realist nabînin. Rewşeka wisa heye, heger em vê durîştî bilind bikin reng e ko ne mimkin be. Me bi xwe ew hêz nîne ko tevbîq bikin û kes jî piştî me nagire. Reng e ji bo gelê me zerera wê ji feydeya wê pirtir be. Me daxwaza mafê kurdan nekiriye û em wî mafî di çareseriyeka federal de dibînin ko ew jî bi biryara parlamentoyeka hîlbijartî ye ko temsîla îradeya miletê kurd dike. Vêca ewên ko li dijî damezirandina dewleteka kurdî ne, ew bi keyfa xwe ne. Ev heqek yê me ye lê me daxwaz nekiriye. Belê eger ew li dijî mafên kurd in, ev pirsêka dî ye.

Ew dewletên cîran heqê wan e bixwazin ko ji paşeroja asayîşa xwe piştrast bin. Ji berjewendiyên xwe, desttêwerdana li kar û barên wan yê nêv-xweyî, ev hemî heqê wan e ko ew bixwazin. Lê eger hizra wê yekê bikin û li ba wan her wisa be ko Emerîka li Iraqê bide dê parçe parçe bibe û êdî her kesek bi keyfa xwe dê navendekê ji xwe re daye û her yekê pariyekê ji bo xwe bi-

be, bi dîtina min, ev hizreka gelekê şaş e. Iraq jî wê yekê mezintir e ko bibe pariyek ji bo wan dewletan. Ne miletê Iraqê, ne jî em wekî kurd vî yekê qebûl dikin.

Em wesayeta ti dewletan qebûl nakin. Ez eşkere dibêjim, em fêr nebûne ko bi bindestî bijîn. Divêt em azad bin. Ji bo bidestxistina azadiyê em gelek caran derbeder û penahendê bûne, bi salan di bin çadir û şkeftan de, li jêr top û balafiran jiyane. Lê em serbest bûn. Her dema me dixwest ji vî newalê biçin neweleka dî me îcaze ji kesekî wernegirtiye. Ez nabêjim gerek em li ser qanûnan re bin, eger qanûneka adil hebe gerek e em hemî girêdayî wê qanûnê bin. Belê bi rastî me zordariya hikûmeta merkezî qebûl nekiriye. Em dê çawa qebûl bikin ko dewleteka biyanî, cîran, bêt û sistemekî mûeyen li ser me ferz bike!

Ez dixwazim ko ew gelek tiştan fêr bikin û bizanin. Em destê dostayetiye ji bo hemî aliyan dirêj dikin û heger ew gawekê ber bi me ve bînin em dê bi kêfxweşî deh gavan ber bi wan ve biçin. Li gor berjewendîya wan bi xwe ye jî ko dostayetiya hemî gelê Iraqê û gelê kurd bikin. Ne ko dostayetiya taqîmekî belî bikin ko mimkin e sibe bi zerera wan bi xwe temam bibe.

Hinek caran têtê guhê me ko li me tehdîdan dikin û bi helwêstekî çewt jî bo midaxleyên eskerî bihaneyan jî diafirînin. Carekê, berî hemî tiştî, ez ji wan dixwazim - yên ko bi zîmanê tehdîd û bi zîmanê serbaziyê diaxivin - bila vegehin bo dîrokê. Ez dibêjim 100 sal, û mimkin e zêdetir jî, belê piştî şerê cihanê yê yekê ko cihan bi awayekê fireh hat guhortin, xedreka mezin li gelê kurd bû. Belê 100 sal e înkara hebûna gelê kurd dikin, eger bi înkarkirina hebûna gelê kurd çaresera vê kêşeyê kiriba heta niho ev pirs çareser dibû û problemek bi navê problema kurdan nedîma ko heta niho maye. Heta ko ew mafê vî gelî înkâr bikin û hebûna wî qebûl nekin, mana wê ew e ko hebûna problema kurdî her dê bimîne.

Bila ew temaşayî rewşa xwe ya sed salên borî bikin, ka ewan çend milyar dolar ji bo nehêlana gelê kurd serf kirine, lê cardî jî çareser nekirine û çareser jî nabe. Ev hemî kurdên ko bi milyonan in nayên kuştin, ne mimkin e, ji halê ranabin. Deh kes jî bimînî têrê dikin ko emn û asayîşa wan têk bidin. Kerem kin, ne wan bi xwe istirahet kirine û ne jî hêlane ko miletê kurd istirahetê bike. Eger wan bi rengekê di hizir kiribûna, ko me hevdu qebl bikira û birayetiya hev bikira û bi hev re jiyabûna, ji sedê 5-ê wî pereyê ko ji bo wêrankirinê hatine serf kirin eger ji bo avakirinê bihatina bi kar anîn dê herê hemî bibûya wek biheşteke. Lê belê inkarkirina hebûna hevdu ti encamê nade, ji bilî berdewamkirina xwînretinê, ji bilî berdewamkirina problemên reng û reng, û her roj jî problemên nû dê derkevin.

Ji ber vê yekê, bi rastî, heq e ko hemî teref baştir bifikirin. Ji ber ko zimanê kuştin û bikujiyê ne çareserî ye û nabe çareserî jî. Ji ber ko bikaranîna zimanê kuştin û tehdîdan ti pirs çareser nekiriye û nakê jî. Divêt kurd jî xwe ji tund û tîjiyê bi dûr kin û hêdf ne wextê wê ye. Me izbata hebûna xwe kir. Gava ko pêwist bû şer bikin me bi mêranî şer kir. Niho jî zeman zemanê diyalogê ye, zemanê qebûlkirina hevdu ye, zemanê pirdengiyê (pluralîzm) ye, zemanê mafê mirovan e, zemanê azadiyê ye. Yan ne, heger ko ew illeh musir bin li ser zimanê tehdîdan, hingê [dibêjim]: Heger yekî biryar dabe ko ji bo kêşeya rewa ya gelê xwe bimre ew ji tehdîdên ti kesê natirse.

Heger armanç ew be ko em dest ji mafên gelê kurd berdin, kompromîsê (musaweme) li ser pêgirên neguhorbar (sewabit) yên neteweya kurd bikin û kompromîsê bikin û dest ji mafên rewa yên gelê kurd berdin, willahî rojê hezar çaran jî me bikujin em ne kompromîsê dikin û ne jî dest ji xwe berdidin.

Xaleka dî, em ew gelên ko li Iraqê dijîn, ereb e, kurd e, tirkmen e, asûrî ye, kildan e, herwiha yên neteweyî û yên mezhebî, heq e dîsa baştir li

rewşa xwe bifikirin. Em bi kêrî hevdu tîn. Ev welat welatê me hemiyan e, em bira bin û pêk ve bijîn gelekê baştir e. Heq e ko ne hewqas besît bin ko bibin destikên hinek kesên dî ko dibe ne gelekê şarezayê avabûna vê civatê bin.

Ev milet dê bimîne, ev welat jî dê bimîne lêbelê desttêkirina biyaniyan namîne. Ev heqîqetek e. Her çend çaran, çend dewletên biyanî hatine, çend imperetor hatine û çûne. Dibe ko bo demekê dest danîbin ser jî. Lê belê ev milet dimîne, ji ber hindê ez hez nakim bi ti awayan reftarên welê bîn kirin ko bibin sebebê dijminayetiyan di nêvbeyna neteweyan de.

Dibe ko yek li dijî dewletekî yan jî dezgeheka dewletî şer bike, lê şerkirina li gel miletêkî karesateka mezin e. Cenabê Barzanî her dem te'kîd li ser hindê dikir ko bi hîç rengekî nabe ko şerê me yê li gel hikûmetê bibe şerê kurd û ereban.

Niho jî reng e ko hinek hewl didin fitneyekî di nêv neteweyên Iraqê de dirist bikin. Baştir e ko her kesek li gora nisbata xwe li Iraqê ji bo çarenivîsa xwe û paşeroja xwe hizir bike. Kar bikin bo pêkanîna sistemekê nû ko hemî hevvelatî tê de yekderece bin û ew ferqa ko ev yê dereceya yekê ye, ev yê didoyê ye û ev yê sêyê ye nemîne. Divêt ko erk aşkere bin û maf jî aşkere bin. Ji bo hemî kesê, vêca çî ereb e, kurd e, tirkmen e, asûrî ye, kildan û çî ye, divêt erk û maf aşkere be. Divêt ev xelk li vî welatî azad bit lê belê dûvîkbûna bo siyaseta derve em ji ti kesê re qebûl nakin.

Ev pîrseka gelekê giring e û gelekê çarenivîssaz e. Ji ber vê çendê ez vekirî dibêjim û dîsa dubare dikim: Em ligel hindê ne ko destê birayetyê ji bo hev dirêj bikin û giyanê lihevborînê ji giyanê tostandinê xorttir bikin. Di heman wextî de divêt em li ser pêgirên neguhorbar (sewabit) yên neteweyî pêwend bin. Heger [mesele] giha wê dereceyê hêdf kompromîs ne mimkin e. Erê nermîtî pêwist e, hikmet pêwist e, eqîl pêwist e û dûrbûn ji tundrewîtyê pêwist

e. Em hemî li dijî wê ne. Lê belê bi rastî heger yek bêt û bibêje »ez ne kurd im«, »Kurdistanek nîne« »welatek bi navê Kurdistanê nîne« hingê ew ji [qalibê] xwe derdikeve. Hingê qîmetê jiyanê namîne û ji bo jiyanê me'neyek jî namîne.

Her guhortineka ko di van babetan de bêt pêş ko girêdanek bi çarenivîsa gelê Kurdistanê ve hebe yan bi biryarên parlamentoyê ve hebe divêt miletê kurd bi xwe li ser wê biryarê bide, yanî parlamento biryarê li ser bidit û heger pêwist be referandumekê amade bike. Yan ne, hîç kesek û hîç hizbek, yanî hîç kesek ji me mafê wî nîne destkariyê lê bike û nikare jî.

Xaleka dî, reng e ko gelek teref hizir dikin - û hayê me jê heye - eger hat û guhortin peyda bûn dê kurd li hev bikevin û şerekê nêvxeuyî di nêvbera wan de derkeve. Ew ji bo wê keyfa xwe xweş dikin. Kerem bikin, ez ji niho ve dikarim wê sozê ji bo gelê kurd didim û wê peyamê ji bo wan radigihînim ko ew pê kêfxweş dibin: Her dema ko fîrsetek stratejîk ji bo kurdan bête pêş û ji bo kurdan çarenivîssaz be, em hemî nakokiyên di nêv xwe de datînin aliyekî û giraniya xwe li ser pîrsên stratejîk û paşeroja miletê kurd datînin. Wê demê ne qîmeta berjewendiyên ti kesekî û ne jî yên ti partiyekî dimînin.

Di dawiyê de, ez hêvîdar im ko her kesek baş bifikire û biryara xwe bide. Ev kesên ko xelkê vî welatî bin û çarenivîsa xwe bi vî welatî ve girêdabin dê destê dostaniyê ji bo dostan dirêj bikin û bi birayetî bijîn û welatê xwe ava bikin. Bila kesek li hindê mijûl nebe ko li hêviya hêzeka biyanî be yan jî xwe li ser yên din ferz bike. Ez dibêjim ko ev helwêstên wiha nayên qebûl kirin. Emê li dijî van tiştan rawestînin û kar bikin. Ev tiştên wiha ne dibin ne jî mimkin e ko bibin.

Vêca spasiya we dikim û di xizmeta gel û niştimanê de daxwaza serketinê ji bo we dikim.

Ev nivîs ji [www. nefel.com](http://www.nefel.com) hatiye wergirtin û wek wê hatiye çapkirin.

»Guherandinên di qanûna esasî ya Tirkîyeyê ne guherandinên girîng û esasî nin «

Di 25ê Adara 2002 yan de li Stockholmê di derheqa pêvajoya peywendiyên YE (Yekîtiya Ewropa) û Tirkîyeyê de semînerê hat pêk hat. Semînerê ji aliyê ABF û SSU (Yekîtiya Ciwanên Sosyaldemokrat ya Swêdê) ve hatibû amadekirin û ji bo semînerê jî hiqûqnasek kurd Sezgin Tanrikulu hatibû dawetkirin.

Di semînerê de serokê SSU Mikael Damberg, endama Parlamentoya Swêdê Nalin Pekgûl, serokê ABFê li herêma Stockholmê Göran Eriksson û sekreterê peywendiyên navneteweyî ya SSU Martin Sandberg jî beşdar bûn.

Sezgin Tanrikulu, di axaftina xwe de guherandinên ku li gora peymanê berendamîtiyê ya YE û Tirkîyeyê di navbera salekê de divê pêk bê (ji meha Adarê ya 2001 heta Adara 2002 yan) rêz kir û wê yekê bi guherandinên ku pêk hatin re muqayese kir. Sezgin Tanrikulu, di nîrxandina xwe ya li ser wê pêvajoyê anî ziman ku, ne bi giştî ne di warê pêşvebirina mafên mirovî de û ne jî di warê mafên demokratîk û neteweyî yên kurdan de, guherandinek berbiçav û girîng pêk nehatiye. Her weha Sezgin Tanrikulu ji YE û piştgirên mafên mirovî daxwaz kir ku divê YE bi hin guherandinên sethî neyê xapandin û xelatiya ku li civîna konseya YE ya li Helsînkîyê bi qebûlkirina berendamîtiya Tirkîyeyê ji bo YE derket helle dúbare nebe û bi Tirkîyeyê re dest bi muzakereyên end-

metiyê neyê kirin heta ku pîvanên Kopenhagê bi temamî neyên bi cih anîn.

Serokê SSU Mikael Damberg jî got ku »YE bi qebûlkirina berendamîtiya Tirkîyeyê ji bo YE xelatiyek mezin kiriye. Divê YE daxwazên xwe yê ji bo rêzgirtina mafên mirovî û mafên neteweyî yên gelê kurd li Tirkîyeyê hin xurttir bide pêş û beriya ku Tirkîye pîvanên Kopenhagê bi cih bîne dest bi muzakereyên endamîtiya Tirkîye ya li YE neke. Divê SSU bi awayekê xurttir bi pirsên mafên mirovî û mafên neteweyî yên gelê kurd li Tirkîyeyê re mijûl bibe û hevkarîyên xwe yên bi hêzên demokratîk yên tirk û kurdan re xurttir bike«.

Her weha, wezîra karûbarê derve ya Swêdê Anna Lindh di 26ê Adarê ya 2002 yan de hiqûqnasê kurd Sezgin Tanrikulu li miqama xwe ya li Wezîreta Karûbarê Derve qebûl kir û re li ser pêvajoya berendamîtiya Tirkîyeyê ya ji bo YE û mafên mirovî û mafên gelê kurd yên li Kurdîstana Bakûr peyivî. Di wê hevdîtînê de jî Sezgin Tanrikulu anî ziman ku guherandinên di qanûna esasî ya Tirkîyeyê ne guherandinên girîng û esasî nin û divê YE ji gelek alîyan ve xwe li ser guherandinên ku li Tirkîyê çêdibin agahdar bike. Wezîra Karûbarê Derve ya Swêdê, di hevdîtînê de diyar kir ku ew qimetek bilind didin hemû îmkânên agahdariyên di derheqa mafên mirovî, demokrasî û maf û azadiyên kurdan.

Wezîra karûbarê derve ya Swêdê Anna Lindh di 26ê Adarê ya 2002 yan de hiqûqnasê kurd Sezgin Tanrikulu li miqama xwe ya li Wezîreta Karûbarê Derve qebûl kir û pê re li ser pêvajoya berendamîtiya Tirkîyeyê ya ji bo YE û mafên mirovî û mafên gelê kurd yên li Kurdîstana Bakûr peyivî.

rojûn

Alan Saganada

Di 29.01.2002an de bû 2 salî. Em 2 saliya te pîroz dîkin bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dîkin.

Dê û bavê te û xuha te Viyan

rojûn

Arya Çilgin

Di 7.03.2002ê de bû 14 salî. Em 14 saliya te pîroz dîkin; bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dîkin.

Dê û bavê te, xwiş û kuzinên te

rojûn

Dildar Demir

Di 24.01.2002ê de bû 1 salî. Em 1 saliya te pîroz dîkin; bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dîkin.

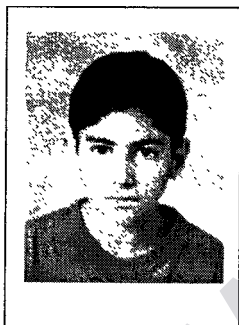
Dê û bavê te, xal, metik û xaltîka te û kuzinên te Pelşîn, Gulşîn û Kevîn Zal

rojûn

Gulşîn Demîr

Di 24.01.2002an de bû 3 salî. Em 3 saliya te pîroz dîkin; bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dîkin.

Dê û bavê te, xal, metik û xaltîka te û xuşka te Pelşîn û birayê te Kevîn Zal

rojûn

Rojan Chireh

Di 24.04.2002ê de bû 10 salî. Em 10 saliya te pîroz dîkin; bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dîkin.

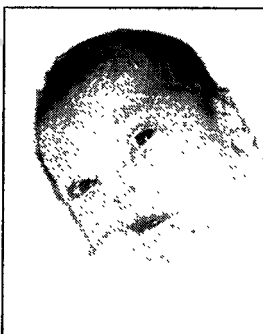
Diya te Esmer
Bavê te Qasim
û xwiîka te Rojbîn

rojûn

Pelîn Bakac

Di 13.03.2002ê de bû 9 salî. Em 9 saliya te pîroz dîkin; bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dîkin.

Bav û diya te, xwişkên te Roza û Evîn, kuzinên te Şêxê, Bişra û Kendal û emiyê te Cemal

Mîzgînî

Vilda Narîn Cilgin

Di 20.03. 2002ê de ji me re keçek çêbû. Me navê wê Vilda Narîn danî.
Bi xêr hatî vê dinyayê.

Diya te Dîlan
Bavê te Mêhdî
û hemi kuzinên te

rojûn

Viyan Saganda

Di 16.04.2002ê de bû 6 salî. Em 6 saliya te pîroz dîkin; bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dîkin.

Dê û bavê te û birayê te Alan

rojbûn

Hevrê Amedî

Di 18.02.2002ê de bû 17 salî. Em 17 saliya te pîroz dikin; bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dikin.

Diya te
Bavê te
xwişka te Seyran û
birayê te Hevdem

Mizgînî

Kevîn Zal Harman

Di 15.07.2001ê de ji me re kurekî çêbû. Me navê wî Kevîn Zal danî. Bi xêr hatî vê dinyayê.

Dê û bavê te, xal, metik û xaltîka te û xuşkên te Pelşîn û Gulşîn û kuzînê te Diladar

rojbûn

Kevîn Marsîl

Di 20.02.2002ê de bû 5 salî. Em 5 saliya te pîroz dikin; bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dikin.

Dê û bavê te û birayê te Robîn

rojbûn

Ronî Tanrikulu

Di 24.02.2002ê de bû 5 salî. Em 5 saliya te pîroz dikin; bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dikin.

Dê û bavê te û xwişkên te Delal û Dîlan

Mizgînî

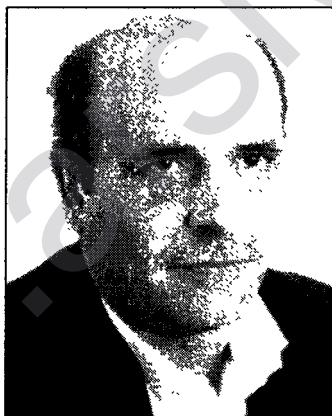

Xecê Bewran Sumbul

Di 3.09.2001ê de ji me re keçek çêbû, ma navê wê Xecê Bewran danî. Bi xêr hatî vê dinyayê Bewran

Diya te Asiye
Bavê te kamil

Bîranîn

M.Aslan(Sidîq) Kaya
1951 - 04.2001

Di 1 saliya wefata wî de em M.Aslan(Sidîq) Kaya bibîrtînin

Di evîna xwe de bêşik
Di hebûna xwe de bêtîrs
Di jiyana xwe de bêdek bû.

Heval û dostên wî

Zarokên me ne, bawerên me ne, bawerên me ne, bawerên me ne

Di mîtolojiya Yûnaniyan de evîn û stêrik

-I-

Hiça Mezin, Ursa Major (Ursa Mayor)

Dubhe

*

* Megrez

Merak *

*Alîot

*Alcor-mîzar

*Phekda

*Alkaîd

Silêman Demir

demirsuleyman@hotmail.com

Demekê ji deman, mîrxweda Zeus, xwedayê erdê û ezmên tevî, dil dikeve dotmîreke Arkadî a bi navê Callîsto. Callîsto yek ji hevalên-cêriyên Artemîs e. Zeus, rojekê di şiklê Artemîsê de diçe, xwe nêzîkî wê dike, wê bi xwe re dibe û bi dû re jê hez dike. Bi dû re carê dîsa diçe û ji wê hez dike. Lawekî wî yê bi navê Arcas jê çêdibe.

Lê Hera, jina Zeus, banûya kaînatê, ji ber zikreşîya xwe radibe Callîstoya spehî dike hirçeke mê û berdide daristanê. Ew yek ne bi dilê Zeus e, li ber delala xwe dikeve, lê Hera jî xwedayeke mezin e, kirin û biryara wê nayê sekinandin. Dilê wî dimîne bi ser Callîstoyê ve û çavên wî her lê ne.

Gava Arcas mezin dibe û rojekê diçe nêçîrê, li dêya xwe ya ku hirç e rast tê. Arcas dike wê bikuje. Zeus dibîne û bîstika dawî pê ve digihije û wê ji lepên wî xelas dike. Herduyan dibe ezmên û wan dike stêrik. Callîstoyê, delala xwe ya demekê dike heft stêrikên bi navê Ursa Major-Hirça Mezin û Arcas jî dike Pasbanê Hirçê (nobedarê hirçê).

Dinyê alême di vî navê latînî de li hev kiriye: Ursa Major e. Tê mana hirça mezin û ji çîroka wê delala Zeus tê.

(Gava min helbestên Mayakovskî wergerandin kurdî, navê Ursa Major yê bi kurdî ji min re lazim bû û min lê pirsî. Gelek nav ji min re hatin gotin. Pir neketin serê min.

Lê camêrekî got »tê bîra min ku Lêdêya min a ku niha heftêsalî ye, ji wan re digot ew hirçê ye«. Ew yek ket serê min. Dêya wî li gundekî mezin bûbû, bi nivîsandin û xwendinê nizanîbû. Ji ber wilo ez bawer im ku wê navê hirçê, ji navê rast hatibe. Ji ber ez bi xwe bêşik im ku herêmin me jî demekê Zeus wek xweda dîtine, hin ji kultura Yûnanî û Romayîyan pîrozwer qebûl kirine, navên hin tiştan ji wan girtine. Ji ber wilo jî min navê Hirçê rast dît û navê latînî werdigerînim kurdî. Di piraniya zimanan de navê Hirça Mezin, li gel navên herêmî tê gotin. Divê navê wê Hirça Mezin be, ji ber ku a biçûk jî heye.)

Hirça Mezin, yek ji koma stêrikên Hezmanê bakur a herî spehî ye û bi hêsaniyê tê dîtîn. Lê ev şiklê wan ê niha, her demê ne wilo bû. Ji ber ku ew bi xwe jî li dora xwe û hev digerin, şiklê wan tê guhertin. Lê ji ber ku ew gelekî dûrî me û hev in, em bi hêsaniyê di vî yekê dernaxin. Berî sed salan, Megrez li jêrtir bû û Dubhe li jortir û li hêla destê çepê, li rasta Megrez bû. Her çî Alkaîd bû, ew li jor bû, li rasta Alcor-

Mîzar bû. Alcor-Mîzar bêtir nêzîkî hev bûn. Ji ber ku Alcor-Mîzar du stêrik in. Tê hesabkirin ku wê sed salên din, Merak nêzîkî Phekda û Megrez bibe. Wê Dubhe hinekî dakeve û hinekî ber bi destê rastê de here. Her çî Alkaîd e, ew ê bêtir ber bi destê çepê de bê.

Tiştê ku niha bi eshî tê zanîn, ji wan pênc, yanî Merak, Phekda, Megrez, Alîot û Alcor-Mîzar, berê wan li cîhekî ye û bi xurtbûneke kêr zêde wek hev digerin. Lê berê Alkaîd û Dubhe, ne li cîhekî ne, ew li dijî hev digerin. Ev yek dide zanîn ku ew herdu ne ji nebulosa her pêncên din çê bûne.

Lê ji destpêka mirovatîyê ve, her heft bi hev re hatine dîtîn û bi hev re hatine hesibandin. Ji wan re Ursa Major, yanî Hirça mezin hatiye gotin. Ew, delala Zeus Callîsro ye. Di rastiye de, ne heft tenê ne, lê bi çavan ew tenê tèn dîtîn.

Ji ber ku dinya li dora xwe digere, şiklê hevdu-girtina stêrikan tê guhertin. Hirça Mezin bi xwe jî wilo dibe. Êvarê zû, berê wê li jor e, yanî Alkaîd li jor e, ên din li jêr in. Hinekî derengtirê şevê, rast dibin. Heta sibehê, berê wan dikeve jêr.

Gava mirov li bakurê ezmên binere, mirov wan bi hêsaniyê dibîne.

Tiştêk min heye, tiştonek

1. Çar bira, her çar jî di xetekî de cot dikin.
2. Ka dişewite, kadîn naşewite.
3. Cot bira ne, du diran e.
4. Hel hela ba bû, reşhelê siwar bû piçûk û mezinê malê tev pê
5. Lebleb e, li ber çem e.
6. Şeş benik, du kod û darek.
7. Hildidim digrî, datînim nagirî.
8. Heta êvarê axê di serê xwe de dike, lê ji berê paqîştir e.
9. Bi roj dibetile, bi şev dixemile.
10. Bi şev datê, bi roj hiltê.
11. Hespê şê bazda hewşê.
12. Bi şev dixemilin, bi roj ditemirin.
13. Hundir goşt, derve derzî.
14. Wî alî hestî, vî alî hestî, di ortê de goştê rastî.
15. Dimeşe bêling e, çerm heye mû tune.
16. Av dinyayê têr dike, çi avê têr dike?
17. Pişo pişo nêrgizo, çû ber ava dengîzo, ne gur dixwe, ne hirço.
18. Qesrek bê derî, tê de rûniştine hezar zerî.
19. Bav şeş mehî, law diçe bazarê.
20. Qesra sipî bê derî.

Çi ye?

Bersiv:

1- [j] 14 - Kîşî 12 - Mar 16 - Tîns êvarê 17 - Pişing 18 - Hinar 19 - Xîş 20 - Hêk
1 - Şîşka gorşan 2 - Qelû 3 - Medes 4 - Beroz xwarinê 5 - Aş 6 - Mêsûn 7 - Zengil 8 - Gîzin 9 - Çîs 10 - Nivîn 11 - Kêç 12 - Şêr

Dîroka 20 salîya FKKSê

-II-

**Amadekar:
H. Gewherî-K. Amedî**

Li gor dokumentên Komîteya Karger, hejmara Komelêyên endam yên Fedrasyonê di navbeyn kongreya 2 û 3 de, ji 6 gihîşte 15 komelean. Fedrasyonê di roja 4-12-1982 an de bi beşdarîya 45 nûneran ji 15 komelean li Stockholmê di lokala ABFê de kongreya xwe ya 3 em pêk anî. Federasyonê 2 salên dijwar derbas kir. Avakirin û meşandina xebateke weha fireh bi hêsanî ne bû. Cara yekem bû ku gelek komeleyên kurdî ku her yek ji wan li ser bawerîyên cihê bûn, hatin cem hev û di bin baskeke de yek bûn. Ev xebata serketibû ku ewqas komeleyên cuda di bin baskên Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê de civîya bûn. Eşkereye ku ev gava, gaveke dîrokî bû ji bo kurdên Swêdê. Her usa moraleke bilind bû ji bo gelê kurd, him li welat û him jî li derveyê welat.

Avabûna Federasyonê, li hember pe-
rçebûyîn û belavbûnê alternatîfeke cid-
dî bû û bû denget xurt û bilnd ji bo
hêz û kesên welatparêzên kurd li Swê-
dê. Fedrasyon bû serbilindîya kurdan
û dirîyek di dilê dijmin de.

Federasyona Komeleyên Kurdistanê
li Swêdê, di rewşek usa de diçe kongre-
ya xwe ya 3 em ku li Kurdistana Başûr
û rojhilat gelê me di nav şereke germda
bû. Li Kurdistana Bakur, rewşa gelê
kurd, di 12ê ilona sala 1982 an de, piştî
hatina cuntaya leşkerî ya faşîst hin xe-

rabtir bû. Îşkece, surgun, lêdan û girtin
hin zêdetir bû. Li rojava ya Kurdistanê
(Suriyê) jî gelê me ji bo bi destxistina
mafên xwe, li gor rewşa welat tekoşîne-
ke dajot. Rojhilata Navîn wek qazane-
ke dikeliya û gelê kurd jî tê de. Federas-
yon pêvîstîya hebûna xwe, her roj pirtir
dida xuya kirin. Li Swêdê bû dengê ge-
lê kurd, çî di nav kurdan, çî di nav
Swêdîyan, çî jî di nav biyanîyan de ela-
qeyeke xurt didît. Belê di haleke usa
de, Federasyona Komeleyên Kurdistana-
nê li Swêdê, gihîştîye kongreya xwe ya
3 em û raporên xebata ji kongreya 2 en
heta kongreya 3 em pêşkeşî kongrê di-
ke. Beşek ji xebatên xwe di organa xwe
Berbagê, di hejmara 7 an de weşandîye
û em jî hin ji wan xebatan li jêr pêşkeşî
we dikin:

- Komîteya Karger civînek resmî bi
wezîra biyanîyan, Karin Andeson re çê
kir. Di civînê de daxwazên FKKSê
pêşkeşî Karin Anderson dike. Civîn bi
taybetî li ser rewşa kurdên Suriyê bû.

- Komîteya Karger, li ser navê
FKKSê ji bo pêvendiyan resmî bi ra-
yo û televizyona Swêdî re, nameyek ji
berpîşyarê Radiyo û Televîzyona Swê-
dî re şand.

- Piştî kongreya 2:em FKKS ji aliyê
Dayira Biyanîyan (SIV) û serokê wî, ji
bo peyvendiyan resmî tê dawetkirin. Li
ser daweta Dayira Biyanîyan, hemû
endamên Komîteya Karger çûn bajarê
Norropîngê ku Dayira Biyanîyan lê
ye. Komîteya Karger bi serokê Dayira
Biyaniyan Thord Palmlund û berpîr-
yarên beşên din re civînek çê kir. Di
civînê de bi taybetî li ser kar û xebatên
FKKSê hate sekinandin. Serokê Dayira
Biyaniyan avabûna Federasyonê pîroz
kir û serfirazî ji bo Federasyonê xwest.

- Di roja 17.3.1982 an de di bin însi-
yatîfa FKKSê de, Komeleya Mamoste-
yên Kurd hat damezrandin.

- Di roja 28.3. 1982 an de di bin însi-
yatîfa FKKSê de, Komeleya Ciwanên
Kurd ya Sporê hat damezrandin.

- Komîteya Karger li ser gelek dax-
wazên endametiye ya Komeleyên

Kurd, ji bo FKKSê biryar girt. Ev ko-
meleyên ku nû bûnin endamên Fede-
rasyonê evin; AKSA, KSSE, Komeleya
Gelê Kurd, Komeleya Kurd li Nacka,
Komeleya Jinên Kurdistanê, Kome-
leya Demokratîk ya Kurdên Suriyê û
Komeleya Kurdên Îranê.

- Komîteya Karger di roja 4 û 5 ê
mijdarê de, civînek bi serokê Dayira
Biyaniyan (SIV) Thord Palmlund re çê
kir. Civîn bi giştî li ser rewşa Fedrasyo-
nê û bi taybetî jî li ser rewşa penaberên
kurdên başûr bû. FKKSê Ji bo kurdên
başûr daxwaza heqên penaberîyê ji Da-
yira Biyanîyan kir.

- FKKSê li çend belediyên Stockhol-
mê de ji bo malbatên kurd, daxwaza
pedagogên kurd kir. Li ser vê daxwazê
li Beledîya Tensta û Rinkebyê kar da-
nin kurdan.

- Bi însiyatîfa FKKSê, Komîteya Tir-
kiyê û ISTIB re, di 12ê meha îlonê de,
meşek muşterek li diji hukma cuntaya

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

Dîroka Federasyonê

leşkerî ya dewleta Tirkîyê, li ber seferata Tirkîyê li Stockholmê çê bû. Li Swêdê cara yekem bû ku hezên demokrat bi hev re şalakiyek pêk tînin. Nêzî 1000 kes beşdarî wê meşê bûn.

- FKKS' daxwaza endametiye li SIOSê kir, lê daxwaza endametiya FKKSê nehat qebûl kirin. SIOS Rêxistina Hevkarîya Federasyonên Biyanîyan e Li Swêdê. Par jî daxwaza endametiya FKKSê ji aliyê Federasyona Tirkan ve hatibû vetokirin. Li gor destûra SIOSê yek rêxistineke endam, li ser pirseke heqê xwe yê vetoyê bikar bîne, biryar nayê girtin.

- Komîteya Karger 2 civîn bi serokatîya dibistanan re (Sokolverket) qê kir. Ji bo projeya zimanê kurdî û ji bo kontrol û ji ber çav derbaskirina ferhengeke kurdî 3 kes tayin kir.

- Li ser zimanê kurdî civînek bi belediya Huddingê re çê bû. Nûnerên Federasyonê, nivîskar û mamosteyên kurd jî beşdarî civîna bûn.

- Di sala 1982 an jî bo derxistina 6 hejmarên kovara Berbangê daxwaza alîkarîyê hatîye kirin. Alet û malzemên pêvîst hatîye kirin û heta niha 4 hejmarên Berbangê jî hatîye çapkirin û Hejmar 5 an jî di çapêdaye.

- Komîteya Karger civînek li ser destûra Federasyonê bi nûneran re pêk anî. Hemû komeleyên endam li ser destûrê, dîtin û pêşniyarên xwe pêşkeş kirin. Du problemên girîng ya Federasyonê di kongreyê de hatibû çareser kirin. Yek guhartina navê Federasyonê bû; Ango navê Federasyonê, ji Federasyona Komeleyên Kurdî li Swêdê bû Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê. Ya duem jî sistema serokatîyê bû. Berê 2 kes ji Komîteya Karger erken serokatîyê dihanîn cih, ev yeka di kongreya 3 em de hat guhartin, yanî erken serokatîyê wê ji vir weha yek kes hilgire ser xwe, ev erka jî ji aliyê komîteya Karger de tê dayin. Kongreya 3 em jî bo Komîteya Karger ev kesên li jêr hilbijart:

Salih Înce, Mehmûd Kîper, Cewdet Demîr, Eşref Okumûş, Harûn Elîaçîk (şiyar), Şoreş Eskerî û Keyo Hesên.

Komîteya Karger, di roja 11-12-1982 decivîna xwe ya yekem pêk anî û erkên Komîteya Karger bi vî şîweyê par kirin:

- 1- Serok; Sali Înce
- 2- Sekreter; Mehmûd Kîper
- 3- Sekreterê aborî; Cewdet Demîr
- 4- Berpirsiyarê Berbangê; Eşref Okumûş
- 5- Berpirsiyarê rêxistin; Harûn Elîaçîk
- 6- Berpirsiyarê Peywendiyên Navxwe; Şoreş Eskerî
- 7- Berpirsiyarê Karên Kulturî; Keyo Hesên

Kongreya 3 em ev xal' n jêrîn wek pîlana xebatê daye pêş xwe:

1- Mafê hîlbijartinê ji bo biyanîyan, di hîlbijartinên parlametoyê de.

2- Li dijî paşvegirtin yan kêmkirina mafên rêxistinên biyanîyan kar dike.

3- Hevkarîya xwe bi rêxistinên din yê biyanî re xurt dike û ji bo endametiya FKKSê di SIOSê (Rêxistina Hevkarîya Federasyonên Biyanîyan li Swêdê) de hewil dide.

4- Piştgirîya xebata dijî nijadperestiyê li Swêdê dike û tedbirên ciddî li dijî geşbûna nijadperestiyê digrê.

5- Ji bo derxistina Berbangeke 15 rojî hewil dide.

6- Ji bo karê Berbangê xebatkaran peyda dike.

7- FKKS ji bo vekirina beşa kurdî di Dibistana Bilind ya Mamosteyan de kar dike.

8- Ji bo bîdestxistina mafên radiyo û Televizyonê bi zimanê kurdî, kar dike.

9- Agahdarîyên dezgehên dewleta Swêdê, vedigerîne ser zimanê kurdî.

10- Projeya zimanê zikmakîyê berde-wam dike.

11- Koma folklorê pêk tîne.

12- Koma tiyatroyê pêk tîne.

13- Koma muzîkê pêk tîne.

Komîteya Karger ya nû di nav salekî de, ev çalakîyên li jêr di roja 21. 12. 83 de pêşkeşî kongreya 4 em kir.

1- Di roja 1. 3. 83 de ji xurtkirina pê-yvendiyên FKKSê, bi berpirsiyarên Dayîra Biyanîyan re civînek çê kir. Di di civînê de li ser kar û xebatên FKKSê û alîkarîya salanc, qise hat kirin.

2- Lokala FKKSê li ser daxwaza endam û rûniştvanên kurd li Swêdê, her roj ji aliyê endamên Komîteya Karger ve vekirî hatîye hiştin.

3- Di roja 31. 5. 83 de FKKSê, li dijî cuntaya leşkerî ya Tirkîyê xwepêşandinê li dar xist. Di xwepêşandinê de ji 1000 kesî zêdetir insan beşdar bû. Radiyo û TV bi firehî behsa çalakîyê kirin. Her usa Komîteya Karger ya FKKSê wezaret Derveya Swêdê ziyaret kir û erîşên cuntaya leşkerî ya Tirkîyê, li ser gelê kurd, agahdarî da û ji bo gelê kurd daxwaza piştgiriyê kir.

4- FKKSê di roja 4. 6. 83 de ji bo piştgirîya kurdên rojhilata Kurdistanê, şevkî li Stockholm, li Medborgarhustetê pêk anî.

5- FKKSê di roja 24. 7. 83 de bi cure cure çalakîyan, piştgirîya greva birçîtîya ya girtiyên siyasî yê li Bajarê Erzurûmê kir û bi daxuyanîyek çapemeniyê jî dewleta Tirkîyê mehkum kir.

6- Yek ji wan girîntirîn xebata FKKSê di navbeyna her du kongreyan de, perwerdekirina zarok û ciwanên kurd, bi zimanê kurdî bû. Di vî warî de bulteneke 12 rûpelî bi zimanê kurdî çap kir. Ji bo kitêbên perwerdekirinê bi serokatîya dibistanan (Sokolverket) re civînek pêk anî. Ji bo vî karê jî komîteyek ji 7 kesan pêk anîn. Ji bo perwerdekirina mamosteyên kurdî, gelek gavên heja avaetin. Scrokê FKKSê Salih Înce peyvendî bi zankoya Stockholm û birê-

vebirê Universiteyan Stefan Lungren re peyvendî danî. birêvebirê Universiteyan Stefan Lungren, bi germî, daxwaza FKKSê wergirt ku di zankoya Stockholmê de ji bo perwedekirina mamosteyên zimanê kurdî ji bo 2 salan ve kin. Ev daxwaza di civîna parlamentoya Swêdê de jî hat munaqesekirin û di roja 12. 1. 83 an de li ser biryar dan ku di despêka payiza sala 1984 an de dest bi xwendina zimanê kurdî di zankoya Stockholmê de bikin. FKKS 2 mamosteyên Kurd ji bo beşa kurmancî Reşo Zilan, ji bo beşa soranî jî Ferhat şakelî yê ji bo mamostetiya kurdî di zankoya Stockholmê de pêşniyar kir.

7- FKKSê ji bo wergirtina xwendewanan peyvendî bi ew kesên ku mekteba navendiyê tamam kirîye girt. Hin kes ji ber rewşa siyasîya welat, di destê wan de diplomaya dibistana navendiyê tunebû, FKKS ji bo wan kesana bû referen ku bikaribin xwendina mamosteti-yê di zankoya Stockholmê de bixwînin.

8- Dayîra Biyanîyan kitêba yekem li ser Kurdan li Swêdê, bi alîkarîya FKKSê di sala 1983 an de bi zimanê kurdî çap kir.

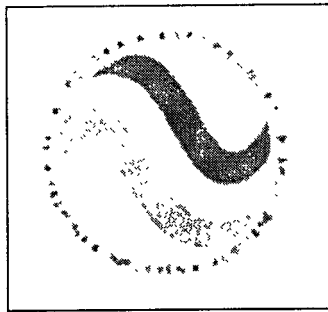
9- Dayîra Biyanîyan bi hev re li ser pîrsa kurdî, semînerêk ji bo dem û dezgehên Swêdî pêk anîn. Bi 10 an parlamenter, nivîskar, rojnamevan û karbidestên Swêdî beşdarî semînerê bûn.

10- Di navbeyna kongreya 3 û 4 an de FKKSê gelek caran peyvendî bi berpirsiyarê Radiyo ya navendî ya Swêdî re danî û daxwaza weşandina Radioyê bi zimanê kurdî kirîye. Her çend, hemû caran jî FKKS ji aliyê berpirsiyarê Radiyo ya navendî ya Swêdî ve bi xweşî haibe ezimandin jî, lê daxwaza FKKSê nehatîye bi cihanîn.

11- FKKSê di navbeyna kongreya 3 û 4 an de, 5 hejmarên Berbangê bi diyalakta kurmancî çap kirîye.

Kongreya 4 em ya Federasyona Komeleyên Kurdistanê di rojên 3 û 5 / 2 /1984 an de pêk tê.

"Komara Cumhurî ya Iranê hîn jî di sîyaseta xwe ya qirêj ya berê 56 salan berdewam e"

Ji Komîteya Hevkarîyê re
56 salîya pîrozkirina Komara Mehabadê,

Dî 56 emîn salroja damezrandina 2 yê rêbendan, Komara Kurdistan de, Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê, slavên xwe yên germtirîn pêşkêşî we dike, şehîdên vê komarê û tev şehîdên ku di rêya doza Kurdistanê de giyanên xwe yên pak feda kirine, bi bîr tîne.

Komara Kurdistanê yek ji rûpelên zêrîn yên serbilindiya gelê kurd e. Vejandin û parastina vê nirxa pîroz a îro ji bo me kurdan ji demên berê pêwîsttir e. Bibîrîna rojê weha û lêxwedîderketina giyanê komarê, wê rêya me ronahî bike, serbilindiya giyanê kurdistanîbûnê di dil û mejiyê mirovê kurd de biçespîne. Hêvîya me ewe ku doza kurdî ji bûyer û rûdanên dîrokî dersên pêwîst derxîne da ku neteweyê Kurdistanê bikaribe rojê zûtir azadîya xwe bi dest xîne.

Dijminê hov ya dagîrker, Komara Cumhurî ya Iranê hîn jî di sîyaseta xwe ya qirêj ya berê 56 salan berdewam e. Gelê Kurdistanê ji mafên xwe yên netewî îro jî bêpar e. Lê bila dijminê me baş pê bizanibe ku neteweyê kurd eger pêwîst bike wê bi sedan û hezaran şehîdên din wek Qazî Mihemed, Qasimlou û şerefkendî bide ji bo ku mafên xwe yên rewa bi dest bixe. Gelê kurd wê tu car şehîdên xwe ji bîr neke wê tu car tola wan jî li erdê nehêle.

Bi hestekî weha ez li ser navê Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê carek din pîroztirîn silavên xwe pêşkêşî we dikim.

Di gel slavên germ
22.01.2002

Keya Izol
serokê FKKSê

Agahdarî ji Serokê FKKSê

25 ê meha adarê bi serpêreştîya ABF û SSU li ser mafên mirovî li Tirkiye civînekî hat li dar xistin. Yek ji beşdarên vê civînê, Nalîn Pêgul li ser pîrsekî gotiye ku "min serokê Federasyonê ji vê civînê agahdar kiriye".

Ev gotin bêbingeh e. Bi vî tebîniyê ez dixwazim ji xwendevanên xwe re bigihînin ku serokê Federasyonê yan Komîteya Karger a Federasyonê, ji vê civînê ne agahdar in.

YJK

Yekîtiya Jinên Kurdistanê li Swêdê

Postadress
Box 15218
104 65 Stockholm

Adresa sêrîlêdanê

Henriksdalsringen 6, Nacka

Tel: 08-642 21 55
Fax: 650 21 20

e-post
jin@kurdiskarf.org
info@kurdishwomen.net
www.kurdishwomen.net

Ji bo hevweletiyên me yên başûr ku dixwazin havînê herin welatê
xwe û mecalên wan tune şeveke li Istenbolê bimînin!

Mardîn Seyhat

Seferên Istenbol-Silopiyê li dar xistiye!

بۆ کوردەمکاتی باشوری کوردستان

بۆ کوردەمکاتی باشوری کوردستان که دەیانێتی سەفەری وێن بکەن و
دەرمانی ئەرمان تێه که شەڕیک له ستانبول بیهێنن، پێویستی به
مارین ئیسیپرسەر بکەن .

ماردین ئیسیپرس سەفەری ستانبول - ساڵی

تەلەفونی 03 658 02 و 02 658 02 - 212 - 0090

Adres

Büyük Istanbul Otagari,

No: 167

Istanbul -Turkiye

Tel: 0212 -658 02 02

658 02 03

ROJILAT RESOR
Hesen Şexo

زۆر وێنێتی
لەسیاحت و سەفەر
ئاسارنا مفریة
و ئتکلم جمیع اللغات

Öz: Besa Världen
Till Lageris

Luntmakargatan 72
11351 STOKHOLM
* Rådmanngatan

Tel : 08-612 50 56
Fax: 08-58 57 91 50
Mobil: 0708280196

ROJILAT RESOR
Hesen Şexo

زۆر وێنێتی
لەسیاحت و سەفەر
ئاسارنا مفریة
و ئتکلم جمیع اللغات

Öz: Besa Världen
Till Lageris

Luntmakargatan 72
11351 STOKHOLM
* Rådmanngatan

Tel : 08-612 50 56
Fax: 08-58 57 91 50
Mobil: 0708280196

Hewweletiyên Kurd

Hewweletiyên ku dixwazin herin welatê yan jî semestira xwe li welatê
din derbas bikin; Şirketa Hesen Şexo ya Rojihat Resor di xizmeta we da ye!

Ger hûn dixwazin bi erzanî û rehetî rêwitiyê bikin, kerem bikin.

telefon 08-612 50 56, 070 8280196

Luntmakargatan 72, Stockholm

Berbang

Kurdiska Riksförbundets Tidskrift • No: 123 • 2002

Fadime Sahindal

Rätten till liv och frihet är okränkbar!

Den 21 januari 2002 mördades den modiga kurdiska kvinnan, Fadime Sahindal i Uppsala. Hennes far är skäligen misstänkt och häktad för brottet. Den brutala och kriminella handlingen har lett till starka känslor hos allmänheten, i synnerhet hos kurder i Sverige.

Med anledning av mordet på Fadime pågår en omfattande diskussion i samhället, alla frågar sig hur detta kunde hända och varför?

Det förs fram olika förklaringar om orsaken till mordet och synpunkter på åtgärder för att kunna hindra att liknande händelser upprepas. En likartad samhällsklimat rådde även när den kurdiske tjejen Pela mördades i irakiska Kurdistan.

Vi, 10- tusentals kurder i Sverige är och förblir en viktig del av det svenska samhället. Våra barn och barnbarn växer upp och kommer att göra det i Sverige. Det är det svenska samhällets demokratiska och humana värderingar som har öppnat dörren till en fristad här i landet för oss som har flytt undan förtryck och risken för förintelse. Därför vill vi inte känna tacksamhet för detta men VI ÄR STOLTA ÖVER DET DEMOKRATISKA OCH HUMANA SVENSKA SAMHÄLLET som vi lever i och får vara och uttrycka oss som kurder utan rädsla och förföljelse som vi inte får göra i vårt hemland.

Sidan 4-5

Berbang

No: 123
April/2002

Kurdiska Riksförbundet i
Sverige

Ansvarig utgivare

Keya Izol

keya.izol@kurdiskarf.org

Layout

F. Marsil

Prenumeration
myndigheter 300 SEK
annons:
en hel sida 5000 SEK

Adress
Berbang
Box 5013
S-131 05 Nacka
SWEDEN

Besökadress
Henriksdalsringen 6
Nacka

tfn 08-644 66 22
faks 08-650 21 20

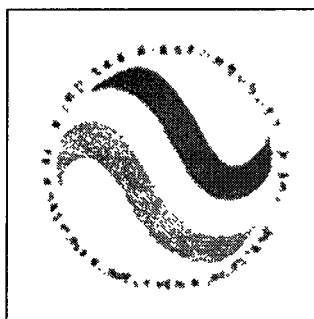
berbang@kurdiskarf.org
www.kurdiskarf.org/berbang

Postgiro: 64 38 80-8

ISSN 0281-5699

Utges av Kurdiska Riksförbundet i
Sverige

APEC-Tryck

Vad är Kurdiska Riksförbundet?

Kurdiska Riksförbundet (KR) bildades 1981 och har varit verksam sedan dess som kurdernas representant i Sverige. KR är partipolitisk och religiös obunden organisation. Vi har för närvarande 36 medlemsföreningar med upp till 8500 medlemmar runt i hela Sverige. Alla enskilda kurder som är bosatta i den kommun kan söka medlemskap i denna förening.

KR har sitt årsmöte varje år. Styrelsen som väljs i årsmötet består av 12 ordinarie och 3 suppleanter och har sammanträde 6 gånger per år. Verkställande Utskott (VU) består av 7 ordinarie och 3 suppleanter. Ordförandena i Kvinno och ungdomsförbundet ingår som automatiska ledamöter i VU. VU har sitt sammanträde varannan vecka.

KR är enda organisation som har lyckats att samla kurder oavsett vilken del av Kurdistan man kommer ifrån eller vilken politisk bakgrund man har. Därför är den en unik kurdisk organisation som saknar motstycke i hela världen.

Vi sysslar med integrationsfrågor, hjälp till nyanlända flyktingar samhällsfrågor som uppstår i samband med kulturkrock och relationsfrågor. Kvinno, barn och ungdomsfrågor har vi som prioriterade frågor inom vår verksamhet. Kultur är en annan viktig verksamhet som vi prioriterar. Nämligen att bevara den kurdiska kultur och tradition och identiteten.

Vi har även verksamhet som inriktar sig till händelser som sker i Kurdistan. Vi bevakar orättvisor och kränkningen av mänskliga rättigheter. Vi har lobby verksamhet för att uppmärksamma den kurdiska frågan samt agera mot occupationsländerna Turkiet, Irak, Iran och Syrien.

Oftast fungerar vi som en kurdisk ambassad för att klara alla dessa frågor eftersom vi saknar stat och ambassad här i Sverige. KR agerar som språkrör för kurder här i Sverige och samtidigt försöker avslöja och bekämpa de orättvisor som sker i vårt hemland, här i Sverige.

KR har egen tidskrift som heter BERBANG och som publiceras 6 gånger per år. Den är på nord och syd kurdiska samt på svenska.

Besöks adress: Henriksdalsringen 6

Postadress: BOX 5013, 131 05 Nacka www.kurdiskarf.org

Tel: 08-6446622 • **Fax:** 08-6502120 info@kurdiskarf.org

Pressmeddelande

Om mordet på den kurdiska flickan Fadime

Vi har med stort sorg tagit emot beskedet om mordet på den kurdiska flickan Fadime i Uppsala. Denna fruktansvärda händelse som numera kallas ”hedersmord” är en chock för de krafter i samhället som strävar efter jämställdhet, mångfald och öppnare samhälle.

Vi undertecknade organisationer fördömer starkt detta barbariska mord och kräver att detta brott behandlas enligt gällande lagar. Oavsett vilka motiv som ligger bakom detta fruktansvärda mord har vi ingen förståelse för detta. Det har begåtts ett brutalt mord på en ung kurdisk flicka och detta måste fördömas med kraft. Vi uppmanar alla de goda krafterna till samling och samarbete kring de svåra sociala och samhällsliga frågor. Vi är väl medvetna om att sådana händelser naturligtvis är en belastning för flykting och etniska grupperna i Sverige.

Vi kommer inte heller att vara förvånad om sådana tragiska händelser inte användas av de främlingsfientliga krafterna emot de etniska grupperna i Sverige. Men vår kamp för Jämställdhet och rättvisare samhälle ligger fast trots dessa svårigheter.

22 januari, 2002

Kurdiska Riksförbundet

Kurdistans Kvinnoförbund

Kurdiska Ungdomsförbundet

Iranska Riksförbundet i Sverige

Turkiska Riksförbundet i Sverige

Grekiska Riksförbundet

Kvinno SIOS

Michael Lundh, polis arbetar bland annat med integrationsfrågor inom polisen

Rätten till liv och frihet är okränkbar!

Den 21 januari 2002 mördades den modiga kurdiska kvinnan, Fadime Sahindal i Uppsala. Hennes far är skäligen misstänkt och häktad för brottet. Den brutala och kriminella handlingen har lett till starka känslor hos allmänheten, i synnerhet hos kurder i Sverige.

Med anledning av mordet på Fadime pågår en omfattande diskussion i samhället, alla frågar sig hur detta kunde hända och varför?

Det förs fram olika förklaringar om orsaken till mordet och synpunkter på åtgärder för att kunna hindra att liknande händelser upprepas. En likartad samhällsklimat rådde även när den kurdiske tjejen Pela mördades i irakiska Kurdistan.

Vi, 10- tusentals kurder i Sverige är och förblir en viktig del av det svenska samhället. Våra barn och barnbarn växer upp och kommer att göra det i Sverige. Det är det svenska samhällets demokratiska och humana värderingar som har öppnat dörren till en fristad här i landet för oss som har flytt undan förtryck och risken för förintelse.

Därför vill vi inte känna tacksamhet för detta men VI ÄR STOLTA ÖVER DET DEMOKRATISKA OCH HUMANA SVENSKA SAMHÄLLET som vi lever i och får vara och uttrycka oss som kurder utan rädsla och förföljelse som vi inte får göra i vårt hemland. Och därför känner vi oss förpliktade att vara förtrogna för de demokratiska och humana värderingar där jämlikhet och jämställdhet utgör en av dem grundpelarna i samhället. Inget kommer att förhindra oss att fortsätta med vår existens och vår verksamhet i denna riktning just för att bl.a. förhindra att våra systrar som Pela och Fadime blir offer för brutala mord och vi alla andra också får skulden för detta. Våra ungdomar och barn, kvinnor och män som skäms för och inte vågar framträda med sina riktiga etniska tillhörigheter varje gång nyheterna om ett kriminell och primitiv mord som har begåtts av en kurd fyller löpsedlarna, blir varken tillgång eller resurs för att utveckla jämlikhet, jämställdhet och demokrati i det svenska samhället.

Med hänsyn till den kortfattade bakgrunden vill vi, undertecknade representanter för kurdiska föreningar i Sverige, med denna manifestation understryka vår inställning i denna viktiga frågan ännu en gång:

* Mordet på Fadime är brutalt, avskyvärt, fegt och primitiv. Det förtjänar all uppmärksamhet och fördömande.

* Inga motiv, varken kulturella, politiska eller annat får varken accepteras eller rättfärdiga våld mot våra kvinnor och döttrar, vare sig det förekommer som ett hot, misshandel eller mord.

* Rätten till liv och frihet är okränkbar. Varje handling som riktar sig mot dessa grundläggande rättigheter, oavsett motiv och bakgrund, fördöms och bekämpas med all kraft av Kurdiska Riksförbundet (KR), Kurdistanens Kvinnoförbund (KKF), Kurdiska Ungdomsförbundet (KUF) och dess medlemsföreningar runt om i landet.

* Varje form av hot och våld mot kvinnor och tjejer är oacceptabel.

* Vi, kurder som är organiserade i undertecknade kurdiska organisationer i Sverige, fördömer användandet av våld mot våra systrar, de kurdiska tjejerna och kvinnorna, och understryker att dessa handlingar har inget med kurdisk kultur att göra. Dessa PATRIARKALA och PRIMITIVA inställningen mot våra systrar kommer även i fortsättningen bekämpas av oss. Dessa kvarlevor av patriarkala och medeltida värderingar som kommit till sina yttersta uttryck genom de morden på unga kurdiska kvin-

nor har fördömts och bekämpats av oss. Vi kommer att fortsätta med alla våra krafter med den verksamheten.

* Vi undertecknade, kvinnor och män, unga som gamla har arbetat i årtal i våra föreningar för jämställdhet och jämlikhet. Denna verksamhet kommer även i fortsättningen bedrivas med alla medel så att grunderna för våld mot kvinnor och tjejer inom den kurdiska gruppen försvinner.

* Vi uppmanar allmänheten, alla berörda personer, organisationer och myndigheter att förhindra att stämningen med anledning av mordet på Fadime utnyttjas av främlingsfientliga och rasistiska krafter.

* Vi, undertecknade anser att de som förknippar mordet på Pela och Fadime med kurdisk kultur, etnicitet och identitet och därmed lägger skulden på alla kurder går i själva verket i mördarnas led genom att göra dessa mördare anonyma personer bland mer än 30 miljoner kurder och mer än 40 000 kurder bosatta i Sverige. Därför att dessa mördare blir ett dropp i havet och försvinner i stället för att lokaliseras, lyftas upp på ytan, fördömas och bekämpas var de än befinner sig.

* Föreningar och samhällen där det inte råder jämlikhet och jämställdhet kan aldrig vara demokratiska. Detta har varit och är vår grundläggande utgångspunkt i vår verksamhet både för kurder i Sverige, för vår frihet och demokrati i vårt land Kurdistan och för vårt förtryckta folk i Kurdistan.

* Vi uppmanar alla goda krafter för jämlikhet, jämställdhet, frihet och demokrati att samarbeta för att bekämpa de onda krafterna och värderingarna, vare sig dem förekommer bland kurder i form av mordet på FADIME eller de som önskar att alla kurder avrättas och mördas av hemländernas regimer.

* Vi uppmanar alla som känner sig berörda och vill bekämpa värderingarna som har lett till mordet på FADIME att undvika förenklade, generella och förhastade bedömningar och slutsatser för personliga eller andra eventuella vinstsyften.

Keya Izol

ordförande Kurdiska riksförbundet

Seyran Duran

ordförande Kurdistans Kvinnoförbund

Amer Saleh

ordförande Kurdiska ungdomsförbundet

Fadime Sahindal

Den 21 januari 2002 mördades den modiga kurdiska kvinnan, Fadime Sahindal i Uppsala.

Vi, 10- tusentals kurder i Sverige är och förblir en viktig del av det svenska samhället. Våra barn och barnbarn växer upp och kommer att göra det i Sverige. Det är det svenska samhällets demokratiska och humana värderingar som har öppnat dörren till en fristad här i landet för oss som har flytt undan förtryck och risken för förintelse. Därför vill vi inte känna tacksamhet för detta men VI ÄR STOLTA ÖVER DET DEMOKRATISKA OCH HUMANA SVENSKA SAMHÄLLET som vi lever i och får vara och uttrycka oss som kurder utan rädsla och förföljelse som vi inte får göra i vårt hemland. Och därför känner vi oss förpliktade att vara förtrogna för de demokratiska och humana värderingar där jämlikhet och jämställdhet utgör en av dem grundpelarna i samhället.

Stoppa våldet mot kvinnor

Manifestation ”Stoppa våldet mot kvinnor”

Talare:

Thomas Bodstörn (Justitieminister)

Lotta Nilsson Hedström (Språkrör för Mp)

Lördag 26 Januari 2002

Klockan: 15.00

Medborgarplatsen/Stockholm

ARR:

Kurdiska Riksförbundet, Kurdistans Kvinnoförbund, **Kurdiska Ungdomsförbundet**, Iranska Riksförbundet i Sverige, **Turkiska Riksförbundet i Sverige**, Grekiska Riksförbundet, **Somaliska Riksförbundet**, Spanska Riksförbundet, **Kvinno SIOS**, **LIS Liberala Invandrarförbund**, Komitet för Kvinnorätigheter i Irakiska Kurdistan

KRF:s ordförande Keya Izoltal vid Manifestation för Fadime

Idag har vi samlats för att hedra minnet av Fadime som blev offer för en omänsklig kriminellt mord. Fadimes död har väckt starka känslor hos kurder, andra etniska folkgrupper och hos den svenska allmänheten. Många av oss är fortfarande upprörda över det brutala mordet på Fadime. Mordet på Fadime är kränkning av människovärdet och en klar övergrepp på oss alla som tycker att jämlikhet och jämställdhet är en av grundpelarna av vår samhällsyn. Det är en svart fläck för de som med sin tysthet inte hindrat detta. Vi alla berörs av detta dåd och det är därför den väcker den så starka känslor hos så många. Det brutala och omänskliga mordet är också en attack på rätten att leva och måste fördömas med all kraft. Kurdiska riksförbundet har tillsammans med andra riksorganisationer fördömt mordet och tagit klart avstånd från det.

Det omänskliga kriminella handlingen som tog Fadimes liv har med sig startat en bred debatt om värderingar, traditioner och kulturer, om integrationspolitiken, om segregation och utanförskap. I vissa medier har den kurdiska kultur och traditionen visats som orsak för mordet. Den kurdiska gruppen på 40 000 människor blev återigen måltavla för olika attacker. Idag upplever vi ännu en gång en bred klappjakt på kurder i Sverige. Främlingsfientliga krafter i Sverige har fått näring genom denna tragiska händelse. Vi får dagligen tiotals hat och hot brev och samtal till vår kansli. Detta trots att alla kurdiska organisationer fördömt och tagit avstånd från dådet. Denna häxjakten drabbar i första hand oss kurder som grupp men den kommer också att drabba andra invandrargrupper och mångfalds perspektivet i det här landet. På sikt kommer vi alla drabbas av detta och den skadar klart kampen för jämlikhet och jämställdhet.

Mordet på Fadime är så pass tragiskt och omänskligt att vi bör i första hand koncentrera oss på hur vi kan bekämpa

»Mångfaldsperspektivet är livsviktig den kan inte förkastas«

de gamla och omänskliga tänkande som ändå finns hos många av oss för att förebygga eller hindra liknande fall i framtiden. Vi måste medan vi fördömer och tar klart avstånd på mordet Fadime också ta en fundering hur vi tillsammans kan samla våra krafter för att gå vidare.

Beskyllningar som riktats på den kurdiska kulturen har i dagarna också riktats på invandrarorganisationerna. Invandrarorganisationer får kritik för att vara sk "manliga" organisationer och att de inte gör tillräckligt mycket för att bekämpa dessa omänskliga tendenser inom sina respektive grupper. En del personer som försöker göra profil av det tragiska händelsen föreslår vidare olika åtgärds paket för samhället. "Integrations körkort", "Begränsning av individens rättigheter", "granskning av invandrarorganisationers verksamhet." osv. Dessa grundlösa påståendena om den kurdiska kulturen om invandrarorganisationernas insatser och de oseriösa åtgärds paket betraktar vi som mycket farliga argument och synpunkter som vi kommer att bekämpa utan tvekan. När vi på ena sidan uppmanar alla för respekt för den enskildes liv och rättigheter kan å andra sidan inte verka för begränsning av dess rättigheter.

Mångfaldsperspektivet är livsviktig den kan inte förkastas. Kurdiska riksförbundet, tillsammans med alla andra invandrarorganisationer i Sverige har mycket viktig roll i mångfaldens Sverige och deras samhällsinsatser är och förblir en garanti för kampen för jämlikhet och jämställdhet. Majoritetssamhället bör satsa mer resurser på dessa organisationer som gör stora samhällsinsatser i Sverige.

Mordet på Pela och Fadime kommer naturligtvis föra vidare också den inter-

na debatten inom den kurdiska gruppen. Vi som riksorganisationer har deklarerat klart och tydligt och jag upprepar här inför er alla, att vi kommer inte visa någon tolerans för de gamla tänkande som berövar flickornas rättigheter, som behandlar pojkar och flickor olika, som tar till våld mot sina närmaste och som inte respekterar människovärde och jämlikheten mellan könen. Dessa riktlinjer kommer utgöra vår prioriterad handlingsplan inför närmaste framtiden. Den som bryter mot denna kommer föraktas och fördömas av den kurdiska gemenskapen i Sverige. För att uppnå en rättvis jämlikhet bör vi få hjälp från det svenska samhället. Denna svåra uppgift kan klaras endast om alla berörda bidrar med sitt sätt. Integrationsdepartementet, Invandrarorganisationer, myndigheter måste på allvar ta fram en strukturell och systematisk handlingsplan för att ta upp dessa frågor. Vi anser att denna handlingsplan skall vara permanenta verksamhet som stöds av samhället och som bedrivs av etniska organisationer. Men det också viktigt att fler och fler engagerar sig för detta inte bara när en tragisk händelse inträffar utan efteråt också.

Massmedia som granskar och bevakar dessa händelser bör vara försiktiga i sina bevakning och undvika sin fokusering på kultur och tradition. Ett extremt synsätt eller handling som förkastas och inte accepteras av majoriteten kan inte belastas till en hel folkgrupps kultur. Dagens manifestation visar ännu en gång att den kurdiska gruppen med sina organisationer i spetsen fördömer mordet på Pela och Fadime och deklarerar att vi kommer fortsätta vår kamp för jämlikhet och jämställdhet inom den kurdiska gruppen för att förebygga nya offer. Vi minns både Pela och Fadime med all respekt, må de vila i frid. Deras insatser för denna kamp är ovärderliga.

Aldrig mer Fadime!

Den 21 januari larmade de svenska massmedierna att vår unga, vackra, starka, målmedvetna och självständiga FADIME hade blivit mördad. Mördad av sin egen far.

Sorgen och chocken spred sig som ett svart moln i hela Sverige. Det finns inga ord som kan beskriva den brutala avrättningen.

FADIME kämpade länge för att befria sig från den fast kedjade omgivningen, men tyvärr friheten tog hennes liv.

FADIMES starka självförtroende och hennes vilja till friheten smittade av sig till många andra. En kämpe in i det sista. Då hon vågade ge sig av till den plats där hon visste att när som helst skulle hennes liv ta slut. Ingenting kunde stoppa henne för att försöka nå sina mål, att utbilda sig och hjälpa andra utsatta tjejer. En modig och stark tjej som kunde uttrycka sina känslor och åsikter utan att vara rädd för någon. En tjej där hatet inte existerade i hennes personlighet. Hon påbörjade en kamp trots att hon kände till konsekvenserna.

FADIME sökte upp oss på Kurdistans Kvinnoförbund och Kurdiska Riksförbundet år 1998. Då konflikten mellan henne och hennes far började. Hon kände inte till att det fanns någon kurdisk organisation i Sverige.

Hon kunde inte ens tala sitt eget modersmål Kurdiska eller Turkiska. Alltså FADIME kände inte till sin egen identitet. Vem skall vi skylla på? Är det familjen, den kurdiska omgivningen eller samhället i allmänhet? Är det kulturen, religionen eller den etniska identiteten?

Det vi alla är medvetna om är att Våld mot kvinnor förekommer över hela världen.

Den som utför våld mot en kvinna visar tecken på maktmissbruk och förtryck, där orsakerna till agerandet visar svagheten hos dessa män. Det kallas PATRIALKALISM. Det förekommer i hela världen, inte bara hos oss kurder. Alla bör ta sitt ansvar för att bekämpa patrialkalismen och kämpa för jämställdhet och frihet.

Det är inte första gången vi kurdiska kvinnor förlorar våra medsystrar.

Kurdernas kamp för frihet och mänskliga rättigheter under historien har visat att vi har förlorat tusen tals kvinnor som har kämpat för rättvisa och mänskliga rättigheter. FADIME kom in i denna kamp och blev martyr för friheten.

Vi lever här och nu i Sverige. Det moderna och demokratiska samhälle. Ett samhälle som har sina normer, lagar och värderingar. Våra barn är den nästkommande generation. Låt oss

uppfostra och utveckla en generation utan

Våld, Särbehandling och Förtryck.

Vi kurder som lever i exil bör lära och ge våra barn rätten till frihet och mänskliga rättigheter, samt rätten att vara en individ, att kunna bestämma över sitt liv och sin kropp. Vi bör sluta särbehandla våra flickor och pojkar. Alla är lika värda.

Vi riktar oss i första hand till pappor, makar och bröder som missbrukar ordet heder till våld. Vad betyder begreppet HEDER för Er? Ligger hedern i kvinnans kropp. Eller?

Egentligen, kurdernas heder är deras land, som ockuperats av fyra länder. Hedern låg inte på FADIMES axlar.

Vår FADIME!

Vi på Kurdistans Kvinnoförbund i Sverige lovar dig att fortsätta din kamp för frihet och rätten att vara en individ, rätten att få bestämma över sitt liv, bekämpa kvinnovåldet och rätten till jämlikhet både här och i Kurdistan.

FADIME!

Du har sagt att du har förlorat allt. Där har du fel. Du har vunnit en stor kamp, kampen för frihet, men tyvärr kostade det ditt liv.

Din far tog ditt liv, men din skäl och din frihetsanda kommer att leva vidare och sprida sig som ljusstrålar bland oss.

VI GLÖMMER ALDRIG DIG

ALDRIG MER FADIME

**Kurdistans Kvinnoförbund
i Sverige
(KKFS)**

Tal Medborgarplatsen manifestation för Fadime

Lotta N Hedström(mp)

» ju fler medborgare med civil kurage ett land har, ju färre hjältar behöver de«

Hjältarna är de som gör jobbet åt oss andra. Vi som är tysta och rädda. Eller som Martin Luther King uttryckte saken; felet med världen är inte de onda människornas ondska, utan de goda människornas tystnad.

Få saker har gripit Sverige så enormt hårt som mordet på Fadime. Det känns som om ingen är oberörd. Processen att komma vidare i livet något klokare, är i full gång för oss alla. För vi måste alla lära av detta. Hon får inte ha dött förgäves!

En annan läxa har Sverige att lära hur vi egentligen misslyckats med vår integrationspolitik. Den genomtänkta, konsekventa mottagandet av nya medborgare eller flyktingar och införandet i vårt samhälle har alltid haltat. Insikten av att ge oss något av erfarenhet, kunskap, ny mat, nya seder, istället har alldeles för många nya liv i Sverige resulterat i utanförskap, i ren diskriminering i outnyttjad kompetens.

Här har skett en del förbättringar men fortfarande återstår t ex:

- * Fler lokala antidiskrimineringsbyråer

- * Ta bort femårskravet för svenskt medborgarskap och ändra till tre år

- * Införa mångfaldsplaner på all arbetsplatser med mer än tio anställda

- * Flerspråkighet och kulturkunskaper som merit vid anställning

- * Kulturkompetens hos alla lärare och yrken med kontakt med uppväxande människor

- * Vi vill att frivilligorganisationer och invandrarföreningar ska tas i anspråk mycket mer, men också ta mer ansvar för etiska frågor. De bör få förtroendet att förvalta en utsatthetsfond.

Tredje lärdomen är om våldets natur. Våld är något vi tvingats bevittna

allt mer. Våld som ett sätt att utöva makt, men som skapar hat. Vi menar att konfliktlösning är något är något barn måste få lära sig redan i förskolan och i skolan.

Vi måste vidare få bort droger och anabola steroider som gör människor aggressiva. Våld är ovärdigt hederliga människor. Våld och mord är motsatsen till heder!!

Alldeles tydlig finns ett utbrett våld mot kvinnor, som har sin egen mekanism. 25 000 förfrågningar om hjälp kom till ROKS, Riksorganisationen för Kvinnojour i Sverige, under förra året. 20 000 per år polisanmäler att de mishandlats. 2000 att de våldtagits. 100 personer bor i skyddat boende. Det är inte i något fall någon annan än kvinna själv, som anmält eller sökt skydd.

Rädda män slår sina kvinnor när de känner sig hotade i sin kontroll eller tror att kvinnorna växer förbi dem. Fadime hade växt förbi sin familj, och troligen också andligen växt förbi de flesta av oss.

Den här psykologin måste myndigheter känna till bättre och lära sig tyda varnings signaler.

Skyddet för unga invandrarkvinnor som söker hjälp måste helt klart förbättras!!!

Många flickor stannar kvar på sina gymnasier på eftermiddagen i timmar sedan schemat är slut, bara för att inte behöva vara inlåst hemma resten av dagen... ingen ska behöva återvända till ett hem där man hotas, fångslas eller slås, ingen ska mer svikas som vi gjorde Fadime, Pela och många okända sysstrar till de. Vi sek de, vi svek henne.

Vi vill också upprätta en utsatthetsfond med både offentliga och insamlade medel. Fonden ska kunna användas både för att skapa skyddade tillflyktsorter och för kurser och utbildningar om psykologi, kulturkommunikation, våld-och konfliktlösning etc. För tre

»Våld och mord är motsatsen till heder«

dagar sedan föreslog Miljöpartiet att en sådan här utsatthetsfond skulle uträttas. I Östersund togs första initiativet igår. Nu hoppar vi att flera ansluter till detta, och att staten hjälper till...

.....Vi vet genom FN att just hedersmordbegreppet finns i minst 15 länder som en laglig handling, eller som ett brott som ger strafflindring. Här måste det internationella samfundet nu skapa påtryckningar mot t ex Irak, Iran och Jordanien för att de inte ändrar dessa föråldrade och destruktiva lagar. Sverige borde gå före.

Lagbrott i Sverige ska betraktas lagbrott oavsett vem som utför dem och dömas som sådana. Giftermåls ålder och förbud mot kvinnlig omskärelse ska vara densamma för alla i detta land. För just unga kvinnor som har en stark patriarkalisk tradition gäller extra vaktsamhet. I höstas försökte ROKS förgäves få uppmärksamhet för de romiska flickornas situation. Ingen ville lyssna! Nu kanske man lyssnar, tack vare Fadime.

Slutligen har vi en läxa att dra som medmänniskor och den handlar om vårt mod. Samma mod Fadime hade. Att välja vår egen väg fast den kan vara svår. Att ge andra rätt att välja sin väg. Att t.o.m. våga försvara andras rätt till sitt livsval till och med inför hot eller inför en övermakt.

Vi måste våga ta debatter och stå upp för det vi tycker är rätt. Våga möta olika värderingar. Därför vågar jag också stå här idag och säga vad vi gröna tycker.

Fadime, i din himmel tag emot allas vårt stora tack för ditt mod och ditt exempel. Du blev vårt ljus, vår hjältinna, vårt offer och vår martyr. Genom dig kan vi alla börja att försvara mänsklighetens sanna heder.

»En feministisk politik måste vara anti-rasistisk«

»Hultman är inte omedveten om att det finns kritik mot hennes kultursyn. Kritikerna avfärdar hon dock som »begreppsknådande forskare«: »Som katten kring het gröt ringar de istället in problematiken - dekonstruerar begrepp som 'invandrare', 'kultur' och 'svenskt', tills ingen knappt vågar öppna munnen«. Enligt Hultman leder kritisk granskning inte till förändring. Och politiker, socialsekreterare och andra, ja de vågar inte agera av rädsla för att bli kallade rasister.«

De senaste årens debatter om hedersmord, gruppvåldtäkter, könsstymning och arrangerade äktenskap har präglats av en högst problematisk föreställning om invandrare och kultur. Under rubriken »Sveket mot flickorna« (OM 11/01) för Kristina Hultman ett resonemang som går helt i linje med de beskrivningar som vi dagligen matas med i media.

Hultman skriver utifrån sin position som feminist. Det är som feminist hon hävdar att Sverige sviker de unga tjejer som hamnar i en konflikt mellan det hon kallar en »kyskhetskultur« och den svenska »jämställdhetskulturen«. I Sverige hittar vi, enligt Hultman, denna kyskhets- eller hederskultur bland »medborgare med rötter i Asien, Mellanöstern och delar av Afrika«.

Hultmans resonemang bygger på flera problematiska antaganden. Bland annat begär hon misstaget att skapa en gemensam kulturell bas för ett mycket stort antal människor när hon gör Asien, Mellanöstern och (delar av) Afrika till ett. Detta är ett jättelikt geografiskt område med en mängd olika nationaliteter och etniska grupper, vilka samtliga genomkorsas av stora skillnader beträffande religion, kultur och klass. Vidare talar Hultman om »kultur« som

om det vore oföränderligt och något människan ständigt bär med sig. På så sätt hamnar hennes resonemang farligt nära en förståelse av kultur som något lika statistiskt som tidigare föreställningar om rasbiologiska egenskaper. Det ligger farligt nära det många etnicitetsforskare skulle kalla »kulturell rasism«. Kultur, menar vi, måste istället ses som en process där uppfattningar om vad som verkligen utgör »vår« kultur ständigt är föremål för inre och yttre maktkamp. I detta ligger naturligtvis också att kulturell praktik och symbolik aldrig kan separeras från de ojämlika sociala strukturer som varje samhälle brottas med.

Hultman är inte omedveten om att det finns kritik mot hennes kultursyn. Kritikerna avfärdar hon dock som »begreppsknådande forskare«: »Som katten kring het gröt ringar de istället in problematiken - dekonstruerar begrepp som 'invandrare', 'kultur' och 'svenskt', tills ingen knappt vågar öppna munnen«. Enligt Hultman leder kritisk granskning inte till förändring. Och politiker, socialsekreterare och andra, ja de vågar inte agera av rädsla för att bli kallade rasister.

Men, skriver Hultman, äntligen börjar allt fler tala i »klartext«. Ett trendb-

rott, menar hon, inträffade när Mona Sahlin i ol förklarade att det fanns ett »knippe svenska värderingar« som det bara är för invandrare att ställa upp på. Här har Hultman givetvis en poäng; nästan alla som får tillträde till det mediala rummet idag talar ju i samma anda som Hultman och Sahlin. Trots det hävdas det likväl från en mängd olika håll - och med större emfas efter mordet på kurdiska Fadime Sahindal i januari - att det fortfarande råder ett censurerat debattklimat där de »politiskt korrekta« förbjuder folk att säga sanningen om t.ex. den kurdiska kulturens »verkliga« innebörd.

Precis som i invandringsdebatten verkar det alltså även här finnas ett så kallat »lock« att lyfta. Trots att så många fortfarande hävdar att man inte lyft på locket i invandrings- och flyktingdebatten, bedriver Sverige sedan länge en politik som gör allt för att stänga gränserna för flyktingar och icke-vita invandrare.

Idén om det censurerade debattklimatet har ofta använts för att angripa de progressiva röster som yttrar sig i debatten. Vi blir därför konfunderade när vi ser en feminist som Hultman använda ett retoriskt grepp som ofta använts i uppenbart anti-feministiska

Stoppa våldet mot kvinnor

syften. Man kan också fråga sig hur en feminism som länge kämpat för att förändra de förtryckande innebörderna som tillskrivits begreppet »kvinna« så lätt kan avfärda ifrågasättandet av de många vanföreställningar som ryms i dagens missbrukade kulturbegrepp? I Hultmans fall hänger detta samman med att hon vill framställa Sverige som ett land där en jämställdhetskultur råder och att denna utgör en levd erfarenhet som »vi« alla förväntas känna till. En av Hultmans huvudfrågor handlar om hur denna jämställdhetskulturs värderingar ska kunna förmedlas till (läs uppfostra) de invandrarmän som inte redan är »försvenskade«.

Genom denna manöver osynliggör Hultman patriarkala mönster i det svenska samhället. Patriarkatet förpassas till den invandrade befolkningen och förkroppsligas av den mytiske invandrarmannen. Hon osynliggör därmed också alla de kvinnor i Sverige som dagligen möts av sexistiska budskap som tvingar till anpassning efter patriarkala heterosexistiska normer. Att så oreflekterat konstruera svenskhet som synonymt med jämställdhet och reducera könsförtryck till ett »invandrarproblem« lär knappast förenkla den feministiska rörelsens arbete med att bekämpa könsdiskriminering och allt det våld vita svenska män begår mot kvinnor.

De föreställningar som Hultman förmedlar är varken nya eller specifika för hedersmord. Tvärtom finns det otaliga exempel på hur de genomsyrar rasismens historia. I sekelskiftets usa lynchades svarta män för att de beskrevs som potentiella våldtäktsmän. I Sverige legitimeras Bo Lundgrens bombningarna av Afghanistan med att kvinnorna där skall räddas. I Danmark har vi kunnat följa en skrämmande utveckling där det ställs allt hårdare krav på »anpassning och assimilering« och skärpta asylregler med motiveringen att invandrare och deras kultur inte passar in i (den gemytliga?) danskheten.

Vi känner en stark oro inför vart da-

gens tal om den kurdiska eller arabiska hedersmordskulturen ska föra oss. Kulturella körkort för »invandrarmännen«, säger Mona Sahlin. Trots att så många vita svenska män utövar våld mot kvinnor, kan det dock aldrig bli tal om något »körkort« för dessa män. Patriarkatet finns ju numera inte längre i det »svenska«. Ett körkort för alla de myndigheter och företag som regelbundet diskriminerar människor på grund av hudfärg och härkomst kan vi också glömma, för då skulle ju regeringen, migrationsverket, polisen, samt en rad företag direkt beläggas med körförbud. Ett exempel på statlig rasistisk praktik är alla de fall där kvinnor förvägras asyl för könsrelaterade kränkningar.

De föreställningar om kultur och invandrarmän som Hultman med flera har håller nu på att »fördanska« det svenska debattklimatet. Vi risikerar således en utveckling där klyftan mellan »svenskar« och »invandrare« vidgas ytterligare, med ökad rasism samt än vidrigare asylregler som följd. Vi vet sedan gammalt att utanförskap och marginalisering alltid får elakartade konsekvenser. Om vi vill komma tillrätta med tragedier som i fallet med Fadime Sahindal, måste vi förstå att en demonisering av invandrades kulturer aldrig kan vara en framkomlig väg.

Om Hultman är en representant för dagens svenska kvinnorörelse är hennes utspel ett tecken på en farlig utveckling. En feministisk politik måste, menar vi, med nödvändighet också vara anti-rasistisk. Om Hultman anser att »kvinnofrågan« är kärnan för integrationspolitiken anser vi att den »anti-rasistiska frågan« kommer att vara en kärnfråga för den framtida feministiska rörelsen.

Anna Bredström- **doktorand, Tema Etnicitet, Linköpings Universitet**
Magnus Dahlstedt- **doktorand, Tema Etnicitet, Linköpings Universitet**
Peo Hansen -**forskare, Tema Etnicitet, Linköpings Universitet,**
Shadé Jalali -**ungdomskonsulent**
Paula Mulinari **doktorand, Tema Genus, Linköpings Universitet**
Babak Rahimi -**journalist**

Vi känner en stark oro inför vart dagens tal om den kurdiska eller arabiska hedersmordskulturen ska föra oss. Kulturella körkort för »invandrarmännen«, säger Mona Sahlin. Trots att så många vita svenska män utövar våld mot kvinnor, kan det dock aldrig bli tal om något »körkort« för dessa män. Patriarkatet finns ju numera inte längre i det »svenska«. Ett körkort för alla de myndigheter och företag som regelbundet diskriminerar människor på grund av hudfärg och härkomst kan vi också glömma, för då skulle ju regeringen, migrationsverket, polisen, samt en rad företag direkt beläggas med körförbud. Ett exempel på statlig rasistisk praktik är alla de fall där kvinnor förvägras asyl för könsrelaterade kränkningar.

Den Kurdiska författaren Hama Dostan har fått Västerås kulturpris på 2000 kronor.

» Hama har skrivit både lyrik, prosa och facklitteratur samt översatt några av Astrid Lindgrens böcker till kurdiska. Hama har flera arbeten på gång. Han har också publicerat sig i tidningar och tidskrifter. Av hans produktion är det romanen » Som en svart vind« som uppmärksamast mest.

Den har recenserats i ett 30-tal från norr till söder. Romanen är delvis självupplevd och berättar i en bred episk stil om livet i den kurdiska staden Halabja. Det är nutidshistoria om nationellt våld och förtryck som deformerar unga människor. Boken är ett dokument om krigets vansinne och människans litenhet. Budskapet lämnar inte någon oberörd: en ende människas liv och död förändrar tillvaron. Hama Dostan föreläser också om flyktingskap och människor i krig. Stor uppmärksamhet fick den föreläsning han inbjöds att göra inför USA:s kongress!. Kultur och fritidsnämnden har valt Hama Dostan att få kulturstipendium.

Mordet på Fadime är en terroristhandling!

Hedersmord är ett nedsättande ord för offret, man skall döpa den till något annat. Man måste markera att man inte tolererar brutala mord. De har ett omänskligt vrängd smutsigt, och förtyckande tänkande som man måste agera emot på alla plan - också språkligt.

Hama Dostan

Fadime levde bland oss, men hon berövades sitt liv för kärleken. Kärleken var övermäktig, och i den sanna kärlekens land frågar man inte var man kommer ifrån, vilken religion eller hudfärg man har. Men konsekvensen för detta modiga val är oerhörd, inte många hårt hållna flickor i Sverige skulle kunna drömma om något sådant.

Genom åren har jag läst om flera liknande tragedier, och fallen behandlas likadant av massmedia. Massmedias fege roll. Man försöker vända uppmärksamheten till ett annat håll. Istället för att mer uppmärksamma Fadime som person och de bakomliggande orsakerna som berövade Fadimes liv, debatterar man om nya lagändringar, att diskutera frågan, för att inte upprepa tragedin och förebygga problematiken. Massmedia skall ge en individuell bild av sådana tragedier. Istället ger de kollektivt bild, de ger uppmärksamhet åt frågan om att ett folk inte ska bli utpekade. Svenska folket är ett individuellt medvetet folk, det är förnedrande för svenska folket att massmedia tror - att de skulle lägga skulden på en hel folkgrupp.

Förekomst av alkoholmissbruk och

knark - är inte någon västerländsk kultur. Den som gör sig skyldig till incest skyller inte sitt brott på västerländsk kultur. Mordet på Fadime är en barbarisk handling och hör inte hemma vare sig i min eller någon annan kultur.

Denna tragedi är ett symptom på ett hemskt och undgängligt problem. Detta upprör alla svenskar som invandrare. Men det finns ett annat faktum i dagens demokratiska Sverige bor tusentals hårt hållna flickor runt om i landet. De har inte Fadimes mod att göra upprör mot föräldrarna, välja partner, studera eller bestämma över sina liv. Många lever under hot och förtryck och blir tvångsgifta. Dessa flickors smärta är bortglömd, det är tabu i Sverige att tala om dem. De göms undan under billiga kulturförklaringar för problemet

I mitt hemland finns några få islamiska skolor men endast för dem som vill bli mulla. I Sverige har man öppnat mängder av muslimska skolor.

Bristar i undervisning på dessa skolor är många gånger uppenbara jämförda med svenska skolor. Och då ska vi minnas att de flesta av dessa barn som går där redan har förlorat flera år av utbildning pga. flykten! Jag läste i en intervju med en svensk lärare i VLT om en muslimsk skola i Västerås.

Stoppa våldet mot kvinnor

Kvinnliga anställda hade fått kommentarer om sitt utseende och blev ombedda att sätta upp håret. När en svensk lärare erbjöd sig att ha musik med barnen fick hon höra av rektorn att det kunde locka barnen till synd att de då kanske ville dansa och röra vid varandra. När ett barn i skolan berättade att det fick stryk hemma ansåg rektorn att man skulle avvakta med anmälan till sociala myndigheter.

Dessa barn är hårt inramade hemma, och de blir också inramade i skolan med hjälp av svenska myndigheter. Man bor i Sverige men förbereder sig som om barnen ska återvända hem, de vistas i Sverige men de bor egentligen i hemlandet... Man har ingen att vända sig till om man har behov av att tala med någon. Hur ser framtiden ut för dessa barn?! När svenska myndigheter inte ens bryr sig att anmäla rektorn för att han brutit mot anmälningskyldigheten.

Kultur och värderingar är något som vi lär oss i livet, och hela tiden ändras dessa värderingar sig. Var en har sina förklaringsmodeller. I min bekantskapskrets känner jag till ett tiotal kurdiska flickor som har pojkvänner som inte är kurder. Papporna dödar inte flickorna och jagar inte bort pojkvännerna!. Kurderna är muslimer, men de är väldigt radikala jämfört med Saudi Arabien och Iran. En av de irakiska kurdiska lokala regeringens ledande personer har beslutat att det högsta och strängaste straffet ska gälla för handlingar som den mot Fadime. Kvinnor har viktig roll i kurdiska lokala regeringar!

Kurder är en etablerad och högt utbildad grupp i Sverige. De finns i alla högutbildade yrken, bara i läkaryrket finns det mer än 350 med kurdisk bakgrund, i en liten stad som Västerås räknade man en gång till 18 läkare.

Det finns ju också kända kvinnliga politiker och sångerskor! Och också stenåldersmänniskor, psykiskt sjuka människor. Det är irrelevant att mordet är kulturellt, det som är relevant,

vad man gör för att stoppa och förbygga problemet.

Sexualitet är väldigt inramad i den muslimska länder, den är tabu, den religiösa tron har också överordnad roll när det gäller kontroll över sexualitet. Det är livsviktigt med heder, lika viktigt som man andas eller andras omdöma om en. Vad ska andra säga?! Man har kontroll över andra, och andra har kontroll över en. Dessa människor är extremt konservativa och oföränderliga. Tiden förändras och människornas också förändras med tiden. I mitt land har det brutit ut en kamp mellan radikala förespråkare och dessa extrem personer som är starkt präglade av svart-vitt tänkande.

»Flickan är horen, och måste dödas!« Från sett grymhet i mordet, är handlingen feg och egoistisk. Man släcker ett liv för att personen själv skulle få tillbaka sin förlorade heder, sitt förlorade ansikten. För att han ska gå rak i ryggen igen bland folk. De människor som säger att de förstår pappan tänker enligt min mening som pappan!

Integrationsminister Mona Salin säger hur mycket Fadimes mod betytt för flickor runt om Sverige, men nu avskräcker mordet på Fadime många hårt hållna flickor som haft tankar att bestämma över sina liv.

Hedersmord är ett nedsättande ord för offret, man skall döpa den till något annat. Man måste markera att man inte tolererar brutala mord. De har ett omänskligt vrängd smutsigt, och förtyckande tänkande som man måste agera emot på alla plan - också språkligt.

Statsminister Göran Persson säger »det är viktigt att betrakta mordet som det brott det är«. Statsministern måste se det med andra ögon. Detta grymma mord på en ung oskyldig flicka måste likställas med en terroristhandling. Och dömas enligt lika hårt. Mordet är i sig en terroristhandling mot Fadime. År in och år ut, varje dag har hennes liv svävat i fara, att leva under hot, hela ti-

den var hon medveten om att hon skulle dö. Och så blev det.

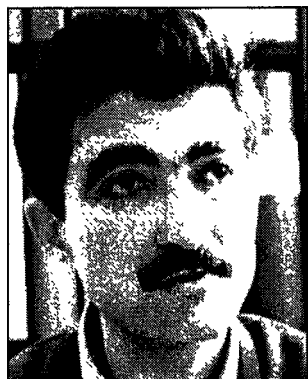
Om detta är inte en terrorist handling, vad är en terrorist handling förnågot?! En del kanske inte tror att mordet går att definiera som terroristhandling, som ju vanligen avser terrorism mot en stat, nation, eller politisk falang. Jag och många andra har en annan uppfattning. Jag har själv levt under hot och fara. Jag vet vad jag talar om. Människor som utför sådana grymma handlingar hör inte hemma i ett fredligt och demokratiskt samhälle. Mordet på Fadime är inte första och blir inte sista om man inte agerar kraftigt tillsammans mot barbariska handlingar. Man hedrar Fadime och hennes mod genom en lagändring, och att jämställa dessa mord med terroristhandlingar. Samtidigt att allas ansvar att ta avstånd att agera, inte tolererar och ta på allvar för att åstad komma förändringar. Detta kunde avskräcka dem som hotar och smider planer för att förstöra andra unga kvinnors liv.

»Sexualitet är väldigt inramad i den muslimska länder, den är tabu, den religiösa tron har också överordnad roll när det gäller kontroll över sexualitet. Det är livsviktigt med heder, lika viktigt som man andas eller andras omdöma om en. Vad ska andra säga?! Man har kontroll över andra, och andra har kontroll över en. Dessa människor är extremt konservativa och oföränderliga. Tiden förändras och människornas också förändras med tiden. I mitt land har det brutit ut en kamp mellan radikala förespråkare och dessa extrem personer som är starkt präglade av svart-vitt tänkande.«

REPLIK till text om s k Hedersmord den 31 januari 2002 på Kulturen

kulturen@expressen.se
maria.schottenius@expressen.se

Esref, angrip inte kurderna!

Vildan Tanrikulu

08 - 687 02 31, 070-728 54 21

Styrelseledamot i Kurdiska Riksförbundet och chefredaktör för dess tidskrift Berbang

I en kommentar på Expressen den 31/1 hävdar journalisten, kurden en av grundarna av Kurdiska Riksförbundet i början av 80-talet, Esref Okumus att »hedern är något som varje kurd får i sig med modersmjölken även om mycket få skulle döda för i den sakens namn«. Han saktar inte ner där utan gasar på och hävdar att »i verkligheten fungerar föreningarna (kurdiska) som herrklubbar för exilpolitiker«.

Jag nämnde ovan, att Esref Okumus var en av dem som har spelat en stor och viktig roll i bildandet av Kurdiska

Riksförbundet. Han hade då varit i Sverige ett antal år liksom de andra grundarna inklusive nuvarande ordföranden för KR, Keya Izol. Det som han då skrev om nödvändigheten av en riksorganisation för kurdiska föreningar står i vår tidskrift Berbangs

(Gryning) första nummer vars chefredaktör var just Esref Okumus själv. I en lång artikel som han skrev om nödvändigheten av en riksorganisation och en kurdiskspråkig tidskrift 1982 finns inte ett enda ord om jämlikhet och inte heller ett ord om kvinnornas utsatthet. Inte ett ord om kampen mot kvinnoförtryck. Inte heller under den tid han innehade just den posten kan man läsa något om dessa frågor. Han var upprägen då med sina teorier om ett självständigt Kurdistan.

Just denna artikel återpublicerades i januari, några dagar innan Fadime mördades, på tidskriftens senaste nr. med anledning av Kurdiska Riksförbundets 20-års jubileum. Han kan läsa den på vår hemsida.

Jag sitter nu efter 20 år just på den post som Esref satt och med allt detta i minnet blir jag förvånad över hans påståenden om det kurdiska föreningslivet och hans syn på den kurdiska kulturen. Jag är ansvarig för reorganisationsen av kvinno- och ungdomsförbundens organisation för att utöka deras delaktighet, representation och förstärkt styrka i Kurdiska Riksförbundet och medlemsföreningarna i enlighet med ett beslut på Kurdiska Riksförbundets 19:de årsmöte i oktober 2000 visade vi vårt missnöje med kvinnornas och ungdomarnas låga delaktighet och representation i vårt gemensamma ideella föreningsliv i Sverige. Detta beslut fattades även före mordet på Pela och i en tid då kommentarer om »hedersmord« kopplad till »kurdisk kultur« upptog löpsedlarna då. Beslutet fattades inte under några hot eller påtryckningar från media, individer eller myndigheter. Det var ett beslut som fattades av kurdiska män, valda ombud för kurdiska föreningar som Esref kallar för »herrklubbar för exilpolitiker«.

Dessa »herrklubbar« som Esref var med och bildade, beslutade redan 1993 att kvotera in både kvinnliga ombud till årsmötet och kvinnliga representanter till verkställande utskottet i Kurdiska Riksförbundet. Esref känner inte till det heller eftersom hans hopp om kurdiska kvinnornas jämlikhet verkar ligga i EU och inte där det finns kurdiska kvinnor!

När man inte orkar med att kämpa för sina värderingar och drar sig tillbaka bör man åtminstone vara försiktig med sina omdömen för saker och tillstånd som man inte har någon aning om. Esref drog sig tillbaka från vårt föreningsliv. Men vi fortsatte att kämpa såväl för kurdernas rättigheter i Sverige, för kurdiska folkets frihet och mänskliga rättigheter i Kurdistan och för kurdiska kvinnornas jämlikhet i det kurdiska samhället!

Å andra sidan, apropå jämlikhet, Ä kvinnoförtryck i alla former och dess koppling med kultur vill jag påstå att Esref Okumus kan bättre än så. Han bör bl.a. genom egna erfarenheter i Sverige inse att förtryck mot kvinnor, i vilken form det än förekommer är varken kulturell- eller etniskt betingade handlingar. Han borde också veta att »hedern som varje kurd har fått med modersmjölken« har också alla andra människor fått genom historiens gång.

Han borde också kunna veta att turkiska lagar inte är representativa för kurdernas värderingar. Inte heller speglar dessa lagar de flesta av turkarnas värderingar i dessa frågor i dagens Turkiet.

De lagarna och lagstiftarna han refererar till utgör snarare orsaken till vår utsatthet, de kurdiska områdets efterblivenhet som göder just de patriarkala värderingarna som Fadimes pappa till varje pris ville behålla. Saknaden av utbildning, total förnekande av kurdisk identitet, brutalt förtryck mot det kurdiska folket föranleder till att människor söker tryggheten i mindre sociala enheter där familjen, släkten, kla-

nen, organisationen m.m. med sina egna regler och värderingar utgör det viktigaste skyddet även för de enskilda. Och dessa har inte något att göra med kurdisk identitet och kultur. Men långt ifrån att alla kurder har sökt eller söker tryggheten och hedern i dessa sociala enheter. Det erkänner även Esref men ändå kallar han kurder för det som han gör.

Esref vet också att kvinnornas relativa frihet och frigörelse i Sverige grundar sig på det svenska samhällets utveckling, kvinnornas utbildning och aktiva deltagande i arbetslivet och därmed en stark kvinnorörelse. Inte för att de är svenskor.

När det blåser hårt gäller det att stå stark med båda fötter i verkligheten. Vi, kurdiska män och kvinnor som har ägnat våra liv för frihet, demokrati och jämlikhet, kommer att fortsätta med den kampen oavsett om vi blir måltavlor för desperation, maktlöshet, okunighet, ytlighet eller rent av fientlighet.

Vi finns där vi bör finnas. På mötesplatser, i föreningslokaler och möten just för att förändra attityder, utveckla demokratin och förstärka kampen för kurdiska folkets frihet, både de kurdiska kvinnornas och männens. Vi är övertygade om att vårt folks frihet inte kolliderar med kampen för våra kvinnors frihet och jämställdhet. Därför är vi ute och försvarar alla kvinnors frihet samtidigt som vi bekämpar de som grundlöst och orättvist smutskastar det kurdiska folkets strävan för frihet, jämlikhet och demokrati. Det gör vi kurdiska män och kvinnor, ungdomar och äldre tillsammans trots alla våra brister och allt motstånd. Det gör vi i Kurdiska Riksförbundet, i Kurdistans Kvinnoförbund och Kurdiska Ungdomsförbundet i samarbete och samverkan med dem som tror på förändringar i det verkliga livet och där de berörda finns.

Var finns och gör Esref Okumus och de andra som predikar ute?

Den 1 februari 2002

Vem!

Av: Silan Olcer

Jag är en kurd, den kurden som slåss med mod, den som simmar i en flod full av blod.

Kurdistan, du är bara mer än denna jord, dig älskar jag mer än sjal, och från dig tar jag aldrig farväl.

Kurdistan:

Jag är den glöd som brinner ty många försöker släcka mig.
Jag är strålen som ständigt skiner inom de svarta molnen.

Jag är den som aldrig faller.
Jag är barnens ord som vinden kallar.
Jag är fruktan som satt fyra länder i ständigt skräck.

Jag är den som sträcker ut min hand idag och i mörker för att avslöja all sorg ja bar på.
Försök att fly i panik men de hinner ikapp.

Jag är den som vakar över dig, en soldat.

Jag har levt livet, som en fånge ständigt på jakt efter friheten som har kostat mig mitt land, en del av min familj, släktingar och vänner.
Jag har levt livet som en barnsoldat och redo för att slåss för min frihet.
Upplevt livets alla mörka sidor, fattigdomen har levt hand i hand med döden i vitögat.

Gjort uppror mot ockupanter, och levt livet som ett gatubarn på jakt efter föda för mina syskon.

Sett människor dö i väntan på hjälp.

Människor som inte vill annat än friheten, bevittnat tragedier som Halabja.

Tro mig någon har sett detta ske och det är turkiska soldater, som har slaktat dem kurdiska folket och bart på ett leende medan.

De vägrar inse att friheten har kostat oss livet.

Kurdistan, jag hör ditt rop i väntan på hjälp.

Jag hör barnens rop.

Jag hör mödrarnas sorger.

Jag kampar, håller tal i Sveriges alla torg i jakt efter hjälp.

Kämpar för att du en dag ska andas ut så att dina blommor kan blomma, så att dina sår kan leka.

Glöden inom mig kan ingen släcka.

Kämpar tills jag friar dig, så även du får se och känna.

Tragedin på Fadime få ej bli ett slag på mångfald i samhället!

Abit Dunder
Socionom

Det tragiska mordet på den unga Fadime Sahindal har väckt en känsloladdad debatt. Vi fick både höra och läsa olika förklaringar och lösningar till problemen. Bland dessa lösningar fick vi höra bl a att invandrare måste ha »medborgar körkort», »sexuell undervisning». Man skulle omvärdera religionsfrihet och att man skulle förbjuda omskärslsen av pojkar innan sextonårsåldern. Tyvärr hela debatten präglades av enkla lösningar som innebar repressalier eller hårdare tag. De Olika förslagen hade ej något samband med händelsen att göra.

Det blev aldrig någon djupt debatt utifrån någon forskning eller studier om ämnet.

Debatten dominerades av vissa »invandrare» som fick säga vad de ville utan blev ifrågasatta av debattledarna. Om de debattörerna hade varit svenskar hade man kanske kallat de flesta antingen »sjuka» eller med invandrarfientliga åsikter och att man skulle ifrågasätta deras värderingar. Hur kom det sig att man inte gjorde i detta fall?

Varför blev debatten ytligt och känslolöst? Vad är det som gjorde att man bara hade »invandrardebattörer»? Anser

man att detta problem är ett invandrarproblem?

Man har flera frågor men ej något entydig svar. Men det är enda svar jag fick i debatten var att »andra kulturer» som var i konflikt med »svenskheten».

Föräldrar som kommer från Mellanöstern, utifrån generaliseringen, känner sig utpekade. Utifrån debatten kommer kanske inte många att kunna våga använda sitt föräldraskap i uppfostran.

Familjer som har flytt till ett annat land hamnar i utsatta situationer oavsett generations- och kulturkonflikter. Detta har med starka samband med komplexa sociala omständigheter att göra. Och det tar sig i uttryck i relationsproblem mellan föräldrar och barn. Konsekvenser av debatten kan bli att många problem som orsakas av psykosociala problem kan det framställas som kulturkonflikter. Detta kommer att leda till att man leta efter orsakarna utanför Sveriges gränser utan att se som ett samhällsproblem.

Hjälpa föräldrarna!

De flesta studier betonar vikten av ungdomarnas goda relationer till föräldrarna. Barnuppfostran som grundar på kärlek och dialog är en viktig förutsättning för detta. De flesta föräldrar vill sina barns bästa, oavsett etnisk tillhörighet, men olika omständigheter kan göra det svårt för föräldrar att alltid fungera väl i föräldrar rollen.

Förhållanden som har med familjens sociala och ekonomiska ställning att göra kan i hög grad påverka hur relationerna i en familj utvecklas. När föräldrarna lyckas med att hitta en balans

mellan de egna värderingarna, traditionerna och det nya samhällets kan barnen känna trygghet i både hemlandskulturen och den svenska kulturen. Ungdomar kan med stöd från sina föräldrar, utveckla sin egen identitet med förankring både i sin egen etniska grupp och i det svenska samhället.

Föräldrar ska vara för samhället en viktig utgångspunkt för att ungdomar ska må bra och därför behöver föräldrar till ungdomar i utsatta situationer stöd, inte minst i form av förebyggande insatser eller i form av rådgivning. Alla föräldrar kan behöva stöd och vägledning vad gäller uppfostran, ungdomars identitetsutveckling. Det kan handla om stöd i den förändringsprocess som flytten till ett nytt land kan innebära.

Idag fokuseras hjälpen mycket kring just ungdomen. Föräldrar får aldrig något stöd och ses ej heller något resurs.

Om föräldrar i tid får råd och stöd kan många problem förebyggas. Föräldrar måste få möjlighet att vända sig till någonstans utan att känna sig hotad med olika lagstiftningar.

Det hjälp som finns är utformad utifrån svenska familjer och det måste utformas på nytt. Det handlar om att utveckla ny mångfalds kompetens inom socialtjänsten, skola och sjukvården.

Jag personligen tror på jämställdhet, solidaritet mellan olika kulturer. För att vi ska ge mångfalden en chans, måste vi se kulturer som berikar varandra, inte som belastning.

»Det kurdiska folkets kamp för frihet och demokrati fortsätter i alla delar av Kurdistan«

Trots övergrepp och förtryck är den massiva uppslutningen enorm i alla delar av Kurdistan som bekräftar miljontals kurders strävan för frihet och demokrati.. Denna styrka som får sin höjdpunkt i Newroz dagen ger oss tydliga signaler om en bättre framtid med full frihet och demokrati. Därför känns det viktigt att upprepa ännu en gång att frihet och demokrati kan endast uppnås, med vår egen styrka och om vi alla anstränger oss för en politisk och nationell enighet.

**KRF:s ordförande
Keya Izols tal
NEWROZ 2002 (23
mars 2002)**

Å Kurdiska riksförbundets vägnar hälsar jag er alla hjärtligt välkomna till årets Newroz fest.

Det kurdiska folkets kamp för frihet och demokrati fortsätter i alla delar av Kurdistan. Dag för dag närmar vi oss till friheten eftersom viljan hos vårt folk är enorm stark. Och ju närmare är vi till friheten desto mer aggressiv och brutal blir fienden. Det är en kamp mellan de militärt mäktige stater Turkiet, Irak, Iran och Syrien å ena sidan och det kurdiska folket å andra sidan. Fienden är överlägsen oss i sin militära och diplomatiska styrka. Vår främsta styrka är vår envisa

kampvilja för att uppnå våra nationella fri och rättigheter. Och denna faktum ger oss fördel i längden eftersom vi kämpar mot orättvisor. Världshistorien har visat oss många lysande exempel hur de grymma förtryckarna förlorar i sina orättmätiga politik gentemot folkens rätt att leva i frihet och demokrati. Samma resultat kommer vi se även i kurdernas kamp. Vi har redan många tecken på detta.

Den turkiska förtryckarregimen fortsätter än idag med sin insisterande förnekelsepolitik av vår identitet och språk. Regimens brutaliteter känner inga gränser. Medan förbudet mot kurdiska språket alltjämt pågår kan vi med glädje se många kurdiska framgångar i form av satelitkanaler och websajter på kurdiska som i praktiken ogiltigförklarar Turkiets politik.

En annan viktig framgång är det alltmer stabiliserande kurdiska styret i irakiska Kurdistan sedan 11 år tillbaka. Kurdernas strävan för en kurdisk federation i Irak bekämpas av ockupationsmakterna Turkiet, Irak, Iran och Syrien. Men i praktiken har vi redan en fungerande kurdiskt styre som stöds av miljontals kurder i alla delar av Kurdistan. Likaså pågår kurdernas kamp mot mulla regimen i Iran och Bathregimen i Syrien.

Newroz, den nya dagen, har alltid symboliserat folkens seger över de onda krafterna. Därför har den blivit en kampdag för miljontals kurder som tänder frihetselden i alla delar av världen. Trots övergrepp och förtryck är den massiva uppslutningen enorm i alla delar av Kurdistan som bekräftar miljontals kurders strävan för frihet och demokrati.. Denna styrka som får sin höjdpunkt i Newroz dagen ger oss tydliga signaler om en bättre framtid med full frihet och demokrati. Därför känns det viktigt att upprepa ännu en gång att frihet och demokrati kan endast uppnås, med vår egen styrka och om vi alla anstränger oss för en politisk och nationell enighet. Med den förhoppning hälsar jag er alla ännu en gång och önskar en trevlig Newroz fest.

Tack för ordet

»Ställ Nizar Khazreci inför rätta !«

- * **Ställ Saddam inför rätta !**
- * **Ställ Nizar Khazreci inför rätta !**
- * **Kräv skadestånd för Halabja offren !**
- * **Ta upp folkmordet i Halabja på en International Domstol !**

Aldrig mer H A L A B J A !

Det har gått 14 år sedan den kurdiska staden HALABJA utplånades med kemiska och biologiska stridsmedel av den barbariska regimen i Irak. Under alla dessa år har vi upplevt åtskilliga politiska och etniska konflikter i olika hörn av vår värld. Vi har upplevt konflikt och krig i f d Jugoslavien, Kaukasien, Mellanöstern, Afrika och senast i Afghanistan. Under alla dessa konflikter har vi åskådat en klar linje i form av ekonomiska sanktioner, internationella domstolar eller direkta militära angrepp som har dominerat Världssamfundets agerande. FN och EU har spelat en avgörande roll för att visa sina reaktioner mot orättvisor som sker i världen. Än idag pågår olika rättegångar på de som anses vara skyldiga som folkmördare och eller som krigsförbrytare.

Vi kan tyvärr inte se samma reaktioner från omvärlden när det gäller folkmord på kurder i Halabja den 16 mars 1988 men också andra övergrepp på kurder under alla dessa år. Förtryckarregimer som utövar terror, övergrepp eller utför folkmord på vårt folk har vare sig fått någon internationellt sanktion eller rättegångar. Detta trots att det finns klara bevis som kan fälla dessa regimers företrädare som krigsförbrytare. Frågan som vi idag ställer är varför agerar inte Världssamfundet när det gäller övergrepp på kurder?

Människorna i Halabja som blev måltavla av Saddams regim, kämpade för sina grundläggande rättigheter som alla

andra folkgrupper har redan garanterats med hjälp av internationella konventioner för mänskliga rättigheter. Men vårt folk omfattas tydligen inte av dessa konventioner eftersom vi fortfarande saknar dessa fri-och rättigheterna i vårt eget land.

Världssamfundet bör agera med kraft mot regimer som förtrycker kurder. FN och EU bör bryta tystnaden och fördöma förtryck och övergreppen på kurder. Saddam Hussein som fortfarande sitter vid makten, hans general Nizar Khazreci som befinner sig i Danmark och andra skyldiga till folkmordet i Halabja bör ställas inför rätta i en internationell domstol.

Än idag pågår ett regelrätt krig på alla fronter mot kurdernas rättmätiga kamp av regimerna i Turkiet, Irak, Iran och Syrien. Sverige bör och kan ta initiativ för en fredlig lösning av kurdfrågan i dessa länder. Det krävs en beslutssam och målmedvetet politik med konkreta påtryckningar på dessa regimer för att uppnå en fredlig lösning av kurdfrågan.

- * Ställ Saddam inför rätta !
- * Ställ Nizar Khazreci inför rätta !
- * Kräv skadestånd för Halabja offren !
- * Ta upp folkmordet i Halabja på en International Domstol !

KURDISKA RIKSFÖRBUNDET

28 feb 2002

Aldrig mer Halabja!

Idag den 16:e mars, för exakt 14 år sedan begicks ett brott mot mänskligheten i irakiska Kurdistan.

Återigen visade Baath-regimen med Saddam i spetsen sin mörka och tyranniska sida för omvärlden. Med internationellt förbjudna kemiska stridsvapen anföll de civilbefolkning i staden Halabja. 5000 barn, kvinnor och män föll offer för denna barbariska attack. Härmed lades ytterligare ett kapitel till brott mot mänskligheten.

Vi kan aldrig glömma det här våldsdådet och det får inte ni heller just i det syfte att förebygga och inte låta historien upprepa sig. När jag står här säger detta har jag i vetskap att liknande händelser utspelas i princip överallt på jorden. Detta är ett bevis på att för lite görs i syfte för att hindra folkmord.

Tiotusentals kurder har fått ge sina liv i kampen för nationella rättigheter. Ändå får kurder inte utöva sitt modersmål, kurdiska till exempel i Turkiet. Frågan jag ställer mig är hur ett sådant land godtas som medlem i den Europeiska Unionen? På annat håll försätter den irakiska regimen sin brutala etniska rensning av kurderna i from av arabiseringskampanj i de irakiska kontrollerade kurdtrakterna. De deporteras systematiskt till kurdisk styrde områden utan påtaglig motreaktion från omvärlden.

På så sätt fortgår orättvisorna mot kurderna likväl i Iran och Syrien.

Efter 11:e september har det talats mycket om terrorism. Bekämpningen av terrorismen har stått högt upp på den politiska agendan. Om någon folkgrupp blivit utsatt för terrorism så är det kurderna och det nådde kulmen i Halabja 1988. Det är ironiskt att ungefär lika många människor dog i Halabja som i attacken i New York och Washington. Men skillnaden mellan reaktionerna har visat hur olika människor är värda.

Efter Afghanistan står nu Irak i fokus för den amerikanska terrorbekämpningen. Det medför automatiskt konsekvenser för irakiska Kurdistan.

Världssamfundet står inför ett stort moraliskt och principiellt ansvar gentemot kurderna som inte får bli svikna ytterligare en gång.

Sedan 11 år tillbaka har kurderna i irakiska Kurdistan haft självstyre. På ett annat vis har man genom det folkvalda parlamentet röstat för en federal lösning.

Detta kan omöjligt vis genomföras i en diktatur som i Irak. För att uppnå detta måste det genomföras ett demokratiskt regimskifte.

Kurderna i Irak har strävat efter en harmonisk gransämja och arbetat intensivt för att vara en stabiliseringsfaktor i området. Tyvärr så finns det motsträviga krafter som försvårar försöken till samförstånd. Till dessa länder som styr över Kurdistan säger vi att historien har upprepade gånger visat att ingen är vinnare där kriget härjar.

Det är på sin tid att säkerhetsrådet enigt har beslutat om ett erkännande av den Palestinska staten. Vi betraktar det som ett steg i rätt riktning och mot rättvisare behandling av folkgruppers strävan för självbestämmande.

Låt den 16:e mars deklarerars som internationell dag mot användande av kemiska vapen!

Ställ de ansvariga för massakern inför internationell rätt!

Vi säger härmed aldrig mer!

Aldrig mer ska våldsdåd av detta slag få ske!

Men vi är inte de förta som sagt, aldrig mer

Vi kan då fråga oss själva, när kommer detta uttryck till sin rätta mening?

Just aldrig mer Halabja!!!

**Kurdiska Politiska Partiernas
Samordningskommittén i Sverige**

HALABJA

Den blodiga fredagen, den 16 mars 1988 förvandlades Halapja till en spökstad. Under bara några timmar omkom mer än 5000 kurder och över 10 000 skadades barn, kvinnor och män, unga och gamla som fick panik och försökte fly för sitt liv. Men tyvärr flykt vägen blev väldigt kort. De hann inte ens ta sig in i lastbilarna innan deras sista andetag sloknades. Under samma sekund blev gatorna och husfasaderna fyllda med döda kroppar. Bilden av mödrar och fäder som försökte täcka över sina barn för att skydda dem från den, dödande, kvävande, kemiska gasen.

En bild som borde skaka hela världen, men omvärlden såg inte. De var tysta inte ett ord om Krigsförbrytelser och folkmord. Nej ingen höjde rösten. När 15000 hus jämnades med marken, inte ett ord. Istället förringade världssamfundet Saddams brott genom att beskriva staden Halapja som en liten by. En stad med 70000 invånare och lika stor som Västerås.

Nu har det gått 14 år, men såren är inte läkta och smärtan är kvar, sanktionerna slår hårt och konsekvenserna drabbar de värnlösa människorna ännu hårdast. Det dagliga eländet följer deras liv, man ser förflamad, vanställda kroppar överallt. Andakt fall av hudcancer har femdubblats, hjärt och andningsbesvär blir allt vanligare. Hudutslag som äter upp hela huden. Antalet missfall bland gravida kvinnor har ökat, och många nyfödda föddes missbildade.

För gasoffren finns inte någon medicin. Många lider inte bara en sjukdom, de lider av flera i kombination. Enligt europeiska läkarteam som besökt Halapja finns det varken forskning eller medicin i denna situation. Sjukdomsbilden, skadebilden är oerhört komplicerad, och läkarna är lika värnlösa som gasoffren.

Tragedin fortsätter i generationer, långsiktiga effekter med genetiska förändringar, inte bara bland människor, utan bland djur, fåglar och växtlighet.

14 år har gått världens ledare har glömt Halapjas offer. De vänder ryggen mot Saddams brott mot mänskligheten. De vill inte se verkligheten. De stoppar sina huvud som strutsar i sanden.

Många ledare omnämns som krigsförbrytare trots att de inte har gjort I-promise av Saddams brott. Vad är ett brott mot mänsklighet om inte Saddam och Khazraji som utförde bombningarna mot Halapja. Ställs inför en internationell domstol, på samma sätt som Jugoslaviens expresident

Milosevic och Chiles ex diktator Pinochet, vad skillnaderna mellan dem. Vad är det för rättvisa? Vad är ett folkmord om inte detta? Varför agerar inte E-uländerna och världen runt för denna fråga. På samma sätt som de agerade när flygattacker mot World Trade Center, alla satellitkanaler sände från katastrofplatsen. Massmedierna publicerade rubrik efter rubrik om denna grymma händelse. Hur många kanaler sände tragedin och folkmordet i Halapja.

När Busch blev trampad på tårna bestraffar han det afghanska folket. Der oskyldiga människor tvingas fly från sina hem. På samma sätt som kurderna i Halapja flydde för sitt liv för 14 år sen.

Varför gör man skillnad mellan folkgrupp och folkgrupp.

Halapja ska inte blekna, kommande generation ska inte glömma bort denna svarta fläck i historien, genom att minnas hedrar man samtidigt gasoffren och de efterlevande.

Vi kurdiska kvinnor riktar oss mot makthavarna, politikererna och massmedierna. Inte ens Saddams och de övriga diktaturerna kan utplåna en folkgrupp på över 30 miljoner.

Sluta blunda. När skall världen vakna. Vi har funnits (Vi finns och kommer att finnas)

Mellanöstfrågan kan aldrig lösas förrän kurd frågan är löst.

Aldrig mer HALABJA.

YJK
Kurdistan Kvinnoförbund

Eva Zetterberg(v)

»Kurdistanens befolkning blivit utsatt för av regimerna i Turkiet, Iran, Irak och Syrien«

Vänner

Världen är full av aktuella tragedier och övergrepp. Många av oss är nog just nu upptagna av det upptrappade våldet, ja det regerätta krig som Israel startat mot palestinier.

Men även andra tragiska händelser såsom kemisk krigföring, massavrättningar, tvångsförflyttningar har präglat vår moderna historia, liksom nutid. Vad gäller kurder har vi beklagligtvis många exempel på hur förstörelse av tusentals kurdiska byar, miljoner kurders flykt från sina hem, mord och tortyr av den enda anledningen att man är kurd och vill bevara sin kultur. Det finns många händelser som då och då påminner oss om kurdernas situation och den omänskliga behandling som Kurdistanens befolkning blivit utsatt för av regimerna i Turkiet, Iran, Irak och Syrien.

Under hela 1900-talet har det kurdiska folket kämpat för sina nationella och kulturella rättigheter. Under lika lång tid har dessa rättigheter förnekats och undertryckts av dem turkiska, irakiska, iranska och syriska staterna. Kurdernas kamp har även utnyttjats av andra makter i deras spel om ökad makt och inflytande i Främre Orienten.

Halabja 1988 är ett av de värsta och grymaste exemplen på hur kurder behandlats av omvärlden. I Halabja drabbades alla. Åldrade kvinnor, grånade gamla män, märkta av ett långt och hårt liv. Pojkar och flickor i blomman av sin ungdom. Fäder och mödrar. Barn i lekåldern. Spädbarn. Även de ännu ofödda. Alla drabbades de av Saddam Husseins brott den 16 mars 1988, då Halabja utplånades.

Det skedde på det vidrigaste och det mest skändliga sätt vi kan föreställa oss. Det var ett brott där brutaliteten parades med fegheten. Minst 5000 oskyldiga människor gasades ihäl. Det var ett urskillningslöst massmord. Ett gasangrepp medger inga undantag. Allt mänskligt liv uttraderas.

Hälsning till VP:s Kongress i Västerås 9-12 jan 2002

Kurdiska riksförbundet tackar för inbjudan och önskar all framgång med er Kongress. Det känns mycket viktigt och angenämt att vår hälsning når till alla kongressombuden eftersom VP har varit och är fortfarande en av de partier som ligger nära hjärtat för många av oss kurder i Sverige. Både av ideologisk skäl och för dess stöd och solidaritet för det kurdiska folket. Det känns också tryggt att vi har en alltmer starkare Vänsterrörelse inom det svenska politiska livet.

Kurder kommer säkerligen att behöva mer och kanske aktivare stöd från ert parti även i fortsättningen. Eftersom vårt folk fortfarande saknar alla sina grundläggande fri och rättigheterna. Som en världsmedborgare skämmas jag starkt att år 2002 berätta för er att över 30 miljoner människor med samma etniska bakgrund och språk saknar en internationell erkänt status. Detta är ett allvarligt brott av de förtryckarregerimer men och en skam för hela mänskligheten.

Jag vill samtidigt påpeka att den kurdiska frågan handlar inte bara om språk och kultur. Kurderna, liksom alla andra folkslag i vårt jordklot har rätt till självbestämmande. Det pågår allvarliga brott mot folkrätten i Turkiet, Iran, Irak och Syrien.

Turkiet som kandidatland till EU är idag ett land av politisk och ekonomisk kaos. De styrande i landet kränker dagligen de mänskliga rättigheterna. Tusentals politiska fångar behandlas omänskligt. Landets säkerhetsstyrkor tillämpar nästan krigslagar gentemot alla politiska fångar. Vi måste ställa tydligare krav på Turkiet. Turkiet skall inte beviljas medlemskap i EU förrän de slutat förtrycka kurderna. Turkiet förtjänar kraftfulla sanktioner från omvärlden.

Även om världssamfundet inte visar någon beslutsamhet när det gäller lösning av kurdfrågan så kan vi se en ljusning i irakiska Kurdistan. Sedan 1992 finns det en kurdisk självstyrelse i en del av irakiska Kurdistan. Vi måste se till att denna vinning blir en bestående och stabil. Världssamfundet bör erkänna den kurdiska styrelsen i irakiska Kurdistan.

Den kurdiska kampen behöver mer stöd, engagemang ansträngningar. Vi är övertygade att det finns en bred uppslutning i Sverige för kurdernas sak. VP kan spela en viktig roll för att bedriva solidaritetsarbete för kurder både i Sverige och inom EU. En internationell Konferens om kurdfrågan har länge varit på dagordningen men har inte förverkligats ännu. VP har resurser att ta en avgörande steg för en sådan internationell konferens.

Kampen för den kurdernas rättigheter bör förstås kombineras med kampen mot rasismen och främlingsfientlighet i Sverige. Kurdiska riksförbundet kommer jämsides med kampen för kurdernas rättigheter även kämpa aktivt mot rasismen och främlingsfientlighet.

Å KRF s vägnar vill jag önska er konferens all framgång och lycka till.
Med vänliga hälsningar

Keya Izol
Förbundsordförande

»Hundratals kurder arresteras och trakasseras bara på grund av att de vill framföra sina önskemål«

Till Sveriges Utrikesminister
Anna Lindh

Under de senaste veckorna pågår återigen övergrepp och repressalier mot kurder i Turkiet. Övergrepp och repressalier riktar sig mot studenter i olika högskolor i Turkiet, som skriftligt har ansökt om att få utbildning på sitt modersmål kurdiska. Eftersom denna kampanj har utvecklats enormt på en kort tid har de turkiska myndigheterna börjat använda våld mot de som vill lämna in sina ansökningar. Antingen försöker de att förhindra dem med våld eller arrestering. För närvarande pågår denna karusell för fullt i Turkiet. Hundratals kurder arresteras och trakasseras bara på grund av att de vill framföra sina önskemål.

Turkiet har inför sin partnerskapsavtal med EU lovat att genomföra de grundläggande förändringar som krävdes av EU. Du har i egenskap av Sveriges och EU:s utrikesminister haft många överläggningar och sammanträden med företrädarna från Turkiet. Trots att man har hela tiden lovat att genomföra en demokratisk förändring som garanterar allas grundläggande fri- och rättigheter, har man inte åstadkommit något synbar framsteg i denna riktning.

Vi anser att det som sker i Turkiet för närvarande är ett allvarligt brott mot mänskliga rättigheter och den strider mot alla internationella överenskommelser som Turkiet skrivit under. Den strider också mot FN deklARATIONEN för mänskliga rättigheter.

Därför bör Sverige och EU agera starkt, fördöma Turkiets omänskliga övergrepp mot kurder och kränkning av mänskliga rättigheter i Turkiet.

2002-01-21

Med vänliga hälsningar

Keya Izol

»Sedefe«

Boken »Sedefe« handlar om en kurdiska kvinnan som levde under större delen av 1990-talet. Efter de stora jordbävningar 1966 flyttade hon dock till Istanbul. Där fick hon 1994 besök av sin till Sverige emigrerade dotterson Hamdi Özyurt, som då spelade in allt vad hon berättade om sitt och hela områdets liv. Längre fram han inspelningarna till en bok, som gavs ut i början av år 2000.

Boken kan beställas från:

Haimdagars Förlag
Vivlings Hellvi,
620 34 LÄRBRO
TEL: 0498- 228 200

»Som en svart vind«

Handlingen i »Som en svart vind« är förlagd till staden Halabja under åren 1961 till 1976. Tolv år senare, den 16 mars 1988, giftbombas Iraks ledare Saddam Hussein Halabja. 5000 människor dör och många fler blir skadade för livet. Flera av bokens huvudpersoner hör till dessa. Hama Dostan är kurd och född 1952. Med sin debutroman ställer han sig till den exklusiva skaran av framstående invandrarförfattare.

Boken kan beställas från:

Författarhuset
Bildhuggarvägen 14
724 71 VÄSTERÅS
Tel: 021- 35 45 98
Fax: 021- 35 45 55

Handikapp projektet

Den 10 mars 2002 anordnade Hamed Gohary, projektledare för Kurdiska Riksförbundets handikapp projekt, upptaktsmöte för projektet. Vid mötet fastställdes verksamhetsplan och en arbetsgrupp för projektets genomförande utsågs. Utöver projektledaren deltog Khodada Bahrami och Riza Siradji från Kurdiska Handikappades Förening i Stockholm, Taha Resul och Dilzar Abdulkarim från Kurdiska Synskadades För-

bund i Sverige, Ali Pinedost från Kurdiska Handikappades Förening i Linköping, Nuri Saleh ansvarig för Kurdiska Riksförbundets handikapp kommitté och Keya Izol, ordförande i Kurdiska Riksförbundet i mötet.

Projektet finansieras med beviljade medel från Integrationsverket. Den 13 april 2002 anordnade projektledaren och KRF:s ansvarige för handikapp kommittén ett möte med kurdiska handikappade i Linköping

Kurdiska Riksförbundet

Besöksadress

Henriksdalsringen 8, Nacka

Postadress

Box 5013, 131 05 Nacka

Telefon

08-644 66 22

Fax

08-650 21 20

E-post:

info@kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

www.kurdchat.com

Grundat år 1981

Antal medlemmar: 8 500

Antal medlemsorganisationer: 42

Tidning/publikationer: Berbang
(Gryning), 6 nr/år, 2000 ex.

Kurdiska riksförbundet (KRF) är en demokratisk, partipolitisk och religiös obunden organisation som samlar och representerar kurder i Sverige. Kurdiska Riksförbundet är den enda organisation i världen som lyckas samla kurder från alla delar av Kurdistan.

KRF informerar kurder om det svenska samhället och aktivt deltar i integrationsprocessen.

KRF hjälper de nyanlända kurdiska flyktingarna med deras sociala och andra frågor de möter i Sverige.

KRF informerar det svenska samhället om kurder, bedriver solidari-

tetsverksamhet för Kurdistan och agerar mot orättvisor och kränkningar av mänskliga rättigheter i vårt hemland.

KRF bedriver barn och ungdomsverksamhet samt arbetar med kvinnofrågor i samarbete med Kurdiska Ungdomsförbundet och Kurdistans Kvinnoförbundet.

KRF har för närvarande 42 medlemsföreningar i hela Sverige.

KRF samarbetar med en rad kurdiska organisationer och institutioner i olika delar av Europa. KRF är initiativtagare för att upprätta ett organiserat samarbete mellan olika kurdiska NGO organisationer i diaspora. Denna NGO Koordination kommer att verka för att aktualisera och främja kurdernas kamp för sina grundläggande fri och rättigheter.

KRF är medlem i ABF och SIOS (Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige)

Ur FÖRBUNDETSMÅLSÄTTNING

- Att representera kurder som bor i Sverige.
- Att upplysa kurderna om det svenska samhället och hjälpa dem med de svårigheter i det nya landet.
- Att söka utveckla och sprida kurdisk kultur och det kurdiska språket.
- Att hjälpa kurdiska ungdomar att underlätta de svårigheter som de möter i Sverige.
- Att verka aktivt för kurdiska kvinnorna i Sverige.
- Att arbeta aktivt för jämställdhet.
- Att skapa utvecklings möjligheter

för de kurdiska barnen.

- Att hjälpa kurdiska flyktingar och upplysa dem om dess rättigheter.
- Att upplysa svenskar om Kurdistan och om den kurdiska frågan och söka stöd bland dem.
- Att stödja det kurdiska folkets kamp mot förtryck i samtliga delar av Kurdistan.
- Att samarbeta med de demokratiska folkrörelser både bland svenskar och invandrare.
- Att verka för invandrar och flyktingarnas rättigheter enligt internationalkonventioner om mänskliga rättigheter.
- Att bekämpa främlingsfientlighet och rasism i Sverige.
- Att publicera informationsblad och arbeta för att komma till tals genom massmedia organisera seminarier, konferenser, kultur och solidaritetsaftnar, utflykter, mm

PROJEKT

KRF bedriver sedan 1999 ett tre årigt integrationsprojekt som heter "Generationskonflikt" inom kurdiska familjer i Sverige. Projektet stöds av Folkhälsoinstitutet och Integrationsverket. Projektet omfattar 8 städer där vi har lokala avdelningar.

Projektet arbetar aktivt för att underlätta de svårigheter som uppkommer i en del av kurdiska familjer orsakat av generations motsättningar. Projektet har utbildat cirka 30 informatorer för att hantera dessa frågor på lokal nivå. Sommaren 2002 kommer en utfärlig rapport att presenteras av projektets ledning.

Alla kvinnors kamp för frihet och jämlikhet!

Vi kvinnor firar ännu en internationell kvinnodag runt om i världen den 8 mars 2002. Frihet och jämlikhet är fortfarande de viktigaste gemensamma målen för kvinnor som firar internationella kvinnodagen. Vårt gemensamma mål är kvinnorörelsens sammanhållning över gränserna.

Under det grymma kriget mot det kurdiska folket drabbas kvinnorna hårdast genom att de våldtas, mördas och torteras. Prostitutionen och självmorden ökar bland kvinnorna i Norra Kurdistan idag.

Allting är dock inte lika dystert. I det irakiska Kurdistan börjar synen på kurdiska kvinnor att förbättras. Kurdiska kvinnor har blivit invalda i det Kurdiska parlamentet och tack vare detta stiftas nu demokratiska och jämlika lagar.

Den 8 mars 2002 är för oss kurdiska kvinnor i Sverige en kampens dag. Vi sörjer alltjämt vår Fadime. Det vi alla är medvetna om är att hot och våld mot kvinnor förekommer dagligen över hela världen, oavsett kultur och etniskt ursprung. Den som utför våld mot en kvinna visar tecken på maktmissbruk och förtryck, där orsaken till agerandet visar svagheten hos dessa män. Det kallas patriarkalism och är lång ifrån en kurdisk betingad värdering. Alla bör ta sitt ansvar för att bekämpa patriarkalism och kämpa för frihet och jämlikhet.

Mord på sina egna barn utförs inte bara av kurder. I Sverige har sedan årsskiftet 25 barn fått sätta livet till efter att ha utsatts för våld av sina egna föräldrar.

Den internationella kvinnodagen är ett uttryck för kamp för frihet och jämlikhet. Vi måste ta denna möjlighet till vara och samla våra krafter och förstärka vår organiserade styrka för att bli hörda och nå vårt mål. Detta är viktigt i synnerhet för oss kurdiska kvinnor med hänsyn till de

omständigheter som råder i vårt land, Kurdistan. Solidaritet, samverkan och gemenskap mellan kvinnor från olika länder har avgörande betydelse för kvinnors frihet och jämlikhet. Vi ska inte glömma att kampen för kvinnans frihet och jämlikhet samtidigt är en kamp för ett demokratiskt och rättvist samhälle.

LÄNGE LEVE INTERNATIONELLA KVINNODAGEN!

LÄNGE LEVE ALLA KVINNORS KAMP FÖR FRIHET OCH JÄMLIKHET!

INTERNATIONELL SOLIDARITET FÖR FRIHET, JÄMLIKHET OCH RÄTTVISA!

KKF

Kurdistans Kvinnoförbund

mars 2002

نزار خەزرەجی بە دوو میلیۆن و چوارسە هەزار بەلگە ئەدری بە دادگا

ژەنرال نزار خەزرەجی تاوانباری ئەنفال و کیمیابارانە هەلەبجە، باليسان، دۆلی جافەتی و بادینان کەوتە بەر حوکمی دادگای دانمارک بۆ وەلامدانەوهی دادگا دەربارەیی تاوانەکانی.

خەزرەجی یەکیک لە فەرماندەکانی سوپای عێراق بوو، کە لە جێبەجێکردن و چاودیزیکردن بە سەر فەرمانی ئەنفال و کیمیابارانکردنی باشوری کوردستاندا دەستی هەبوو. ئەمڕۆش بە هۆی نادیارهوه هاتوووتە ئەوروپا و لە ولاتی دانمارک نیشتەجی بوو. خەزرەجی کە بە گۆزەیی دوو میلیۆن و چوارسە هەزار بەلگەیی حاشاھەلنەگر دەستی هەبوو لە تاوانی قێکردنی گەلی کوردستاندا، لە لایەن فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانیەکانەوه لە سوید دۆسیەییەکی بۆ نامادە کرا، کە ناوی ۵۶۰ کەسی تێدا بوو. فیدراسیۆن بۆ ئەوهی خەزرەجی بدری بە دادگا و بەپیتی یاسای تاوانی جنایی ئەوروپا دادگایی بکری، دۆسیەکی ئاراستەیی وەزارەتی کاروباری دەرەوهی دانمارک و وەزارەتی داد و پۆلیسی دانمارک کرد و داوای لێکردن کە هەلوێستی خۆیان لەسەر دادگایی کردنی خەزرەجی رابگەین، کە بە خۆشییەوه وەزارەتی داد بە یارمەتی پۆلیسی دانمارک بەرپرسیارەتی لیکۆلینەوهیان لەسەر خەزرەجی لە ئەستۆ گرت.

فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانیەکان بۆ ئەوهی هەردوو بەشی وەزارەتی داد و پۆلیسی بتوانن لیکۆلینەوهیەکی مەیدانیی لەسەر خەزرەجی بکەن، داوای لێکردن نوێنەری خۆیان رەوانەیی سوید بکەن تا لە نزیکەوه شکاتکەران و شاھیدەکان ببینن. کە لەگەڵ ئەم داوایەیی فیدراسیۆنی هاوناهەنگی کرا.

لە درێژەیی ئەو هەولانەیی فیدراسیۆندا، رۆژی ۲/۳/۲۰۰۲، دادوەریک و پۆلیسیکی دانمارکی هاتنە سوید و بە هاوکاری پۆلیسیکی سوید بۆ ماوهی سێ رۆژ لەگەڵ ئەو کەسانە کۆبوونەوه، کە فیدراسیۆن بۆ دیدار لەگەڵیاندا نامادەیی کردبوو. فیدراسیۆن جیا لە ئەندامانی خۆی هەلی بۆ چەند کۆمەڵە و کەسایەتی کوردیش رەخساند کە پیشتر چالاکبوون لە بە دادگایی کردنی نزار خەزرەجی دا کە چاویان بەو نوێنەرە بکەوێ.

پۆلیسی دانمارکی رایگەیاندا، کە نزار خەزرەجی بە گۆزەیی ئەو بەلگە و شاھیدانەیی کە لە نزیکەوه بینویان و نزیک بە دوو میلیۆن و چوارسە هەزار بەلگەیی تر کە دەتوانن چاوی پێدا بخشین، لە دادگای دانمارکدا دادگایی دەکری. دادگاییکردنی نزار خەزرەجی تاوانبار ریگا بۆ دادگاییکردنی سەدام حوسینی تاوانبار و کاربەدەستانی بالای عێراق خۆشەهات کە بە درێژایی تەمەنی بەرپرسیارەتییان گەلی نێمەیان چەوساندوووتەوه و لە قێکردنی کۆلیان نەداوه.

داوای لە هەموو گەلانی عێراق کرد کە پشتیوانی لێ بکەن و بە هەموو لایەن بەرەو پووی حوکمەکی سەدام ببنەوه. گەلی کورد وەک هەمیشە بە قسەکانی ئەو سەرۆکە کەوتنە جۆش و بە یەك دەنگ هەر لە تیلۆرە تا چەك دەستان دای و بەرەنگاری داگیرکردنی لە میژینە بوونەوه، کە چی کاتێک سەرۆک هەندێک بەلگەنامەیی نارەزایی لە سووچەکانەوه پێ گەیشت، هەر زوو کەوتەوه خۆی و هاتەوه سەر شاشەیی تیفی و گوتی:

نێمە پۆلیسی دنیا نین و ئەوهی لە عێراق پوویداوه لەگەڵ کوردەکان شتیکی ناوخییە و ناتوانن خۆی تی هەلقوریتین و تیکەلای بی. ئەنجامەکەشی ئەوه بوو کە گەلی کورد بەر چاوی دنیاوه سووتا و برژا.

خو ئەو چاکییە برێ! (۲). کە جۆرج بووشی سەرۆکی پیشووی ولاتە یەکگرتووکانی ئامریکا هاتە سەر شاشەیی تیفی و گوتی:

نێمە دژی گەلانی عێراق نین و نامانەوێ لە دژیان بجەنگین و ناشمانەوێ بە هیچ جۆریک زیانیان پێ بگات. نێمە دژی حوکمە دیکتاتۆرییەکی سەدام حوسین و دار و دەستەکەین، ئەوانە بە زەبری سووتان و برژانی جەماوەر دەسەلاتیان گرتۆتە دەست و پۆژانە خەلگ تیرۆر دەکەن، رژیەکی سەدام مەترسییەکی گەورەیی بۆ سەر دراوسێکانی. بۆ ئەوهی گەلە دراوسێکانی عێراق بتوانن بە ئارامی هەلبکەن، دەبێ سەدام حوسین لەسەر حوکم لابری تا هەم گەلانی عێراق و هەم ولاتانی دراوسێشی بچەسینەوه... سەرۆک بوش بۆ پشتیوانی نەخشە کێشراوهکی

* پەندێکی پێشینانە، لە زاراوهی کەلھورپییەوه وەرگیراوه، کە دەلی: (لە جی مالم، بییە لە مالم- لە جیات مالم، بدە لە مالم) واتە سەرم بشارین، نرخم مەشکین. وتاری بابەك ئەلماسی، سروە ژە ۱۷، ل ۷۳.

(۱، ۲) میژووی راپەڕینی کورد، عەلانەدین سەجادی (ل ۷۱، ل ۲۱)

له جي مالم، بيهه له مالم *

سيراوان كاراوانی

بڪن. ٺهونديءَ ڪه وڻن به چڙگڙڻي خه لڪه ڪي زياني پڻ دهگات، ده و سهه و هه زار هيندهه به عه ره بنووسيني ره گه زي ٺهوان

زياني پڻ دهگات. ٺاخر ٺهه: ((نرخشڪانده، نهڪ سرشڪانده)).

ٺاي ڪورد، له زيدي خوت خاڪت ته عريب بڪري، له وڻن ڊور خوت به رڪه وي و ته رميشت گورغريپ.

له گه ٺهه وي سياسي دنيا له ديژه مانوه به رانبر به ڪورد زور ناراست و ليٽل بووه و گورپانڪاري به سهردا نه هاتووه، ڪورد ناحقي نيهه هه نديڪ شت به بير خوي بهينيته وه.

* ڪه به ڪم وه زاره تي (سهيد عه بدولر حمانه نه قيب) له ٢٥ ي تشريني به ڪمي ١٩٢٠ دا به ناوي حڪومه تي عيراقيه وه له به غدا دامه زرا و پتيان دهگوت: (حڪومه تي وهختي)، هه ره له و ڪاته شدا بوو ڪه هيشتا ٺينگليزه ڪان پنيوسيتيان به وڻن سليمانی مابوو، بويه (مه ندوبی سامی) به غدا له وه زاره تي گه ياند ڪه خوي ده يه وي چاوه ديڙي وڻن سليمانی بڪات. له ١٩ ي ته مموزي ١٩٢٤ دا، پاش چندين شهري ڪاولڪاري و مالوڙاني دڙ به له شڪره ڪي شيخ مه حمود و ناوجهرگه ي شاري سليمانی، ٺهه جارهيان ٺينگليزه ڪان خويان پشتيوانيان له له شڪري عيراقی ڪرد و به دوو قولي شاره ڪه يان داگير ڪرده وه (١).

* ٺهه و زور شتي تر له سياسي ته ٺهه ڪاته ي ٺينگليز زور دور نه بوو. ٺهه تا (ٺيڊموندس) به دانپياناٺيڪ ده نووسن:

ٺينگليزه ڪان هه رگيز نه ياتگوتوه ڪه حڪومه ت بڻ ڪوردستان دروست ده ڪن. ٺيڊموندس راستي ده ڪرد چونڪه، ڪه له شوباتي ١٩٢٥ دا ليڙنه ڪي (ڪومه لي ٺهه قوام) چووبون بڻ تيگه يشتن له وه ناڪوڪيه ي نيوان ڪورده واري عيراق و تورڪيا له سهه مووسل، به ريتانيا ٺهه وي زيندوو ڪرده وه ڪه ده بي ڪورده ڪاني عيراق پالبدن به عيراقه وه.

* ماموستا عه لادين سه جادي له مه پ قسه ي (باشچاوش) هه به پايه گه يشتوه ڪاني له عيراقدا ڪه ديانگوت له ٺينگليز چاڪتر نيهه بڻ ڪورد، چونڪه سهه ستي داوه تي و ده تواني به ٺاشڪرا بلن من ڪوردم، ده نووسن:

ٺهه ر باشي ٺينگليز هه ره ٺهه بي ڪه له ماوه ي په نجا سالا ڪورد هه ره ٺهه ندي پي بيرن بلن (من ڪوردم!)، ده خوا ٺهه و باشيهه بيرن! له ماوه ي ٺهه و په نجا سالا دا په نجا قوم له چالي نزميه وه گه يشتنه چله پوپه ي به رزي و سهه ستي، ڪه چي سهه ستي ڪورد ٺهه بوو بتواني بلن من ڪوردم! ديسان ده ليم

ڪاره ساتي ٺاواره بووني لاه و پير و منڊال و ٺن و پياواني گه لي ڪورد به تايه تي ٺهه و سهه ي خوارووي ڪوردستان گه يشتوته ٺاسنيڪي وا ڪه په نگدانه وه ي هه ره خراپي بڻ سهه ر ڪومه لگا و هه نديڪ جاريش بڻ سهه سيمای نه ته وه يي گه له ڪه مان بييت.

ٺهه مڙ له ڪوردستان، ڪورده ڪان، به خورتي له زيدي باب و باپيرانيان له ڪه رڪوڪ و ديها ته ڪاني ده وروربه ي و ناوچه ڪاني مووسليش ده رده ڪرين و پاشماوه ڪانيشيان به بهر چاوي ده يان ريڪخراوي مافي (مڙوڻ، ٺن، منڊال) و دام و ده رگاي نيوده وه له تيه وه ڪه له خودي ڪوردستان و عيراقيش هه ن، به عه ره ب ده ڪرين، به وه ي ڪه خيله عه ره به ڪانين تيڊا نيشته جي ده ڪرين و زه ويه ڪانيشيان به خوراي به سهردا دابه ش ده ڪن، ريگاي به ره مهه مهناني شيناوه ردي و ڪيڻان و ته نانه ت بيرهه لگه نديشيان هه ره به خوراي بڻ خوش و ٺاسان ده ڪن.

له لايه ڪي تريش وڻن ٺهه و سهه يه ڪان بڻ ٺهه وي پيش له شالوي په نابه ران بڻ وڻن ڪانين بگرن، ريگاي جوريه جور ده گرنه به ر. ٺهه وي بڻ سهه ر په نابه راني ڪورد و ره گ و پيشه ڪه ي مه ترسيڊاره، ٺهه ويه ڪه ڪورده ڪان ناچار ده ڪرين خويان به عه ره ب بنووسن بڻ ٺهه وي مافي ٺيان له و وڻن ڪه پني ده ڪن به ده ست بهينن. ٺهه نه ڪه به و زمانه ي ڪه پتيان بلن خوتان به عه ره ب بنووسن، به لگو به و بڻ چوونه ي ڪه ناوچه ڪورديه ڪان ٺازادن و ڪورده ڪان ده توانن به سهه ستي بچو ليته وه و زينگه ي سوو تماڪيان بنيات بنينه وه، به لام عه ره به ڪان فيشاري زوريان له سهه ره و جيي ٺيانان نه ماوه و له سهه ر دزي ده ستور هه يه ڪه ده ست و پليان ده برن... ٺهه هه لويس ته ي ٺهه وروپا له ڪاتيڪاڊيه ڪه ناوچه ڪورديه ڪاني هيشتا له ٺيڙ ده سهه لاتي پڙمي عيراقدايه زياتر و به پيتن له و ناوچانه ي له ٺيڙ ده سهه لاتي ڪورده ڪان خوياندايه.

ماوه يه ڪه له سنوري به ريتانيا ي گه وره و هه نديڪ شوني تريش ڪه ٺاوهه و اي ٺهه و گرتونه تيه وه، ڪورده ڪان (ٺهه وانه ي داوي په نابه ري ده ڪن) مافي په نابه ري تييان پڻ نادرڻ و بي سڻ و دوو داواڪانين ره ت ده ڪرين وه، ڪه چي ٺهه و ڪورده ڪان خويان به عه ره ب ناوونوس ده ڪن، داواڪانين قبول ده ڪري و مافي په نابه ري تييان بڻ مسوگر ده ڪري و زوربه شيان به په نابه ري سياسي ورده گيرن.

ٺهه وه ڪه ٺهه وي ڪورده ڪان له سايه ي سهه ري سياسي ته به ريتانيا و ته واي دنيا ي ٺهه مڙوه هينده له وڻن خويان ٺاسووده بن، ڪه به خيليان پڻ به ري نيشتمان چوڙ

ئاگادارىي

خوتنەرانى بەرىزى بەربانگ ئاگادارن كە كۆمىتەي رېكخستنى يەككىتى نىشتىمانىي كوردستان لە سوید پۇژى ۲۰۰۱/۱۱/۳، سىمىنارىكى بۇ رېزگرتن لە چلەي شەھىدانى (خېلى حەمە) لە ھۆلى شىستاتارىف پىكھىنا و كۆمىتەي كارگېرى فېدراسىيۇن بە شىۋەي رەسمىي بەشدارىي ئەو سىمىنارەي كورد و سەرۋكى فېدراسىيۇن وتارىكى ئاراستەي بەشداران كورد. ئىمە لە بەربانگى ژمارە ۱۲۲ دا ھەوالى ئەو سىمىنارەمان بلاوكردەو و پامانگەيانند: بەكرىگىراوانى جوندى ئىسلام لە لايەن رېژىمى كۆمىرى ئىسلامى ئىرانەو يارمەتى دەدرىن.

كۆمىتەي سویدیي يەككىتى نىشتىمانىي كوردستان بەم بۆنەيەو پۇژى ۲۰۰۲/۲/۱، نامەيەكى ئاراستەي فېدراسىيۇن و گۇفارى بەربانگ و راي گشتىي كوردو و دەنوسى:

پوونكردەنەو يەك لە كۆمىتەي رېكخستنى ي.ن.ك لە سوید

لە ژمارەي ۱۲۲، گۇفارى بەربانگ، كە نۆپگانى فېدراسىيۇنى كۆمەلە كوردستانىيەكانى سویدە و لە لاپەرە (۲) دا ھەوالىكى ئاراستى بلاوكردۆتەو سەبارەت بە چالاكىيەكى كۆمىتەكەمان كە لە پۇژى ۲۰۰۱/۱۱/۳ وەك رېزىلئىنانىك بۇ چلەي شەھىدانى گوندى خېلى حەمە لە شارى ستوكھۆلم بە ئامدەبوونى سەدان كەس سازمان كوردو، لە دوو توئى ئەم پوونكردەنەو يەدا راپىدەگەيەنن كە ئەم ھەوالە زۆر دوورە لەوئى كە لە يادەكە باسى لىۋە كراو و ئەو پۇژنامەنووسەي كە ھەوالەكەشى ئامدە كوردە تەنبا بۇ شىۋاندى ئاراستىيەكان بەم شىۋەيە ھەوالەكەي دارستوۋە.

كۆمىتەي رېكخستنى ي.ن.ك لە سوید

بۇ ئاگادارىي كۆمىتەي رېكخستنى يەككىتىي نىشتىمانىي كوردستان لە سوید و خوتنەرانى بەرىزى بەربانگ، ئىمە لە بەربانگدا نەمانوسىۋە، كە كۆمىتەي رېكخستنى يەككىتىي نىشتىمانىي كوردستان وتوئەتى جوندى ئىسلام لە لايەن ئىرانەو يارمەتى دراون!

فېدراسىيۇنى كۆمەلە كوردستانىيەكان، رېكخراۋىكى نەتەۋەيى، دىموكراتى و سەربەخۆيە و لە راگەياندى ھەوال و ئاگادارىيەكانىدا جىاۋازىي لە نىۋان رېژىمە داگىركەرەكانى ئىران، توركىيا، سورىا و عىراق دانانى و تىبىنەكانى سىياسى رېكخراۋە كورد و كوردستانىيەكانىش لەگەل دوژمنە داگىركەرەكان لەبەر چاۋ ناگرى. ھەرەك بىست سالى رابوردو تىدەكۆشى تاۋانى دوژمنانى گەلى كورد بۇ راي گشتىي ئاشكرا بكات. ئەمەش لە كەس شاراۋە نىيە، كە بەكرىگىراوانى جوندى ئىسلام بە يارمەتى كۆمىرى كۆنەپەرستى ئىسلامىي ئىران پىشمەرگە و كادىرانى يەككىتىي نىشتىمانىي كوردستانىان سەربىرى. ھەوالتىرى ئىمە بۇ شىۋاندى راستىيەكان ئەو ھەوالەي رانەگەياندوۋە، بەلكو راستىيەكى گومان ھەلنەگرى بە راي گشتىي گەياندوۋە.

دەستەي نوسەرانى بەربانگ

ئاگادارىي

فېدراسىيۇنى كۆمەلە كوردستانىيەكان لە سوید،
بىستەمىن كۆنگرەي ئاسايى خۆي پىك دىنى !

شۋىن : ABF ستوكھۆلم

كانترەپىر : ۰۹،۰۰

كات : شەمە ۲۰۰۲/۵/۴

ئادرىس : Sveavägen 41 Stockholm

ئەگەر ئامانج ئەوھىيە دەست لە مافى كورد ھەلگىرىن، مساوھەمە لەسەر جىگىرەكانى نەتەوھىيە كورد ھەلگىرىن و مساوھەمە بگەين و دەست لە داواکردنى مافى رەواى گەلى كورد ھەلگىرىن، وەللاھى رۆژى ھەزار جار بمانكۆژن نە مساوھەمە دەكەين و نە دەستىش ھەلئەدەگىرىن.

قبول بگەين، براھىەتى يەكتىرى قبول بگەين، پىكەوھە ژيان، 5٪ ئەو پارەھىەى بۆ وىزانكردن سەرف كراوھە لە ئاوەدانكردنەوھەدا سەرف بكراباھىە، ئەمۇق ھەموو ناوچەكە بەھەشتىك دەبوو، نمونەھىەك دىنين، بەلام ئىنكارى وجودى يەكتىر، ھىچ ئەنجامى نىھە لە غەبرى دىژەدان بە خوین رشتن، دىژەدان بە كىشەھى جۆراوجۆر و ھەر رۆژەھى كىشەھىەكى تر دىتە پىشەوھە، لەبەر ئەوھە بە راستى ھەقە ھەموو لاھىك باشتر بىر لە وەزەكە بگەنەوھە، چونكە زمانى ھەرەشە و كوشتوكوشتار، چارەسەر نىھە و چارەسەرىش ناكىرى، كوردىش دەبىت زۆر دوربى لە توندوتىژى، وەختى ئەوھە نەماوھە، ئىمە ئىسپاتى وجودى خۆمان كرد، كاتى پىوىست بوو شەر بگەين، مەردانە شەرمان كرد، ئىستاش سەردەم، سەردەمى دىالۆگە، سەردەمى قبولكردنى يەكتىرى، سەردەمى تەعەدودىتە، سەردەمى مافى مۇقە، سەردەمى ئازادى، ئەگىنا ئەگەر سورىن لەسەر ئەوھى كە ھەر بە زمانى ھەرەشە و ئەگەر يەكتىر برىارى دابى بمرى، لە پىناو كىشەھى رەواى گەلەكەھى، يەكتىر برىارى دابى بمرى، لە ھەرەشەھى كەس ناترسى، ئەگەر ئامانج ئەوھىە دەست لە مافى كورد ھەلگىرىن، مساوھەمە لەسەر جىگىرەكانى نەتەوھىيە كورد ھەلگىرىن و مساوھەمە بگەين و دەست لە داواکردنى مافى رەواى گەلى كورد ھەلگىرىن، وەللاھى رۆژى ھەزار جار بمانكۆژن نە مساوھەمە دەكەين و نە دەستىش ھەلئەدەگىرىن.

خالىكى تر، ئىمە ئەو گەلانەھى كە لە عىراق دەژىن عەرەبە، كوردە،

توركمانە، ئاشورىيە، كلدانە، ھەرۆھە چ ئەوانەھى نەتەوھىيە چ مەزھەبى، ھەقە دىسان باشتر دىراسەتى ئەم وەزە بگرى، ئىمە بە كەلكى يەكدى دىن، دەولەت، دەولەتى ھەموومانە و براين و پىكەوھە بژىن زۆر باشترە. ھەقە ئەوھەندە سادە نەبن، بىنە ئالەتى دەستى كەسانىكى تر كە رەنگە زۆر شارەزى تەبىعەتى دروست بوونى ئەم كۆمەلەش نەبن. ئەمە راستىيەكە و بووشە، ھەرچەند چار چەند دەولەتى بىنگانە ھاتووھە چەند ئىمپىراتۆر ھاتووھە و رۆىشتووھە مومكىنە نفوزى بۆ

ھەر وەختىك گەيشتە ئەوھى دەرفەتى ستراتیژى بۆ كورد بىتە پىش، كە چارەنوساز بىت سەبارەت بە گەلى كورد، ناكۆكىيەكانى ناوچۆ ھەمووى بەلاھەكەوھە دەنبن و جەخت دەكرىتە سەر مەسەلە ستراتیژىيەكان و ئايندەھى مىللەتى كورد، ئەو وەختە نە بەرزەوھەندى حىزبىك قىمەتى دەمىنى و نە وجودى شەخسىكىش قىمەتى دەمىنى.

ماوھەك و پاشان، بەلام مىللەتەكە دەمىنى لەبەر ئەوھە من حەز ناكەم بە ھىچ شىوھەك رەفتارى و ابكرى بىتە دوژمنایەتى نىوان نەتەوھەكان. دەكرى لەگەل دەولەتەك بەشەر بىتى لەگەل دەزگای دەولەت بەشەر بىتى، بەلام لەگەل مىللەت بەشەر ھاتن ئەمە كارەساتىكى گەرەھى، ھەمىشە چەنابى بارزانى جەختى لەسەر ئەوھە دەكرد، كە نابى بە ھىچ شىوھەك بىكەنە شەرى كورد و عەرەب، بەلئى شەرى حكومەت دەكەن، بەلام نابى بىتى بە شەرى كورد و عەرەب.

ئىستا رەنگە ھەولتى وا ھەبى كە فتنە دروست بىتى لە نىوان ئەو نەتەوانەھى لە عىراقدا دەژىن، باشترە ھەتا بۆ چارەنوسى خۆيان و پاشەرۆژى خۆيان بىر لەوھە بكرىتەوھە ئىمە خۆمان چ لە بەرزەوھەندى خۆمان بزائىن و بى ئايندەھى ئىمە چ باشترە و ھەرەكەسىك بەپىنى قەبارە و بەپىنى رىژەھى خۆى بۆ نفوسى عىراق

ئىستا رەنگە ھەولتى وا ھەبى كە فتنە دروست بىتى لە نىوان ئەو نەتەوانەھى لە عىراقدا دەژىن، باشترە ھەتا بۆ چارەنوسى خۆيان و پاشەرۆژى خۆيان بىر لەوھە بكرىتەوھە ئىمە خۆمان چ لە بەرزەوھەندى خۆمان بزائىن و بى ئايندەھى ئىمە چ باشترە و ھەرەكەسىك بەپىنى قەبارە و بەپىنى رىژەھى خۆى بۆ نفوسى عىراق سىستىمىكى تازە دابىزىت، كە ئىتر بۆ ھاوولائىيان پلە نەمىنى. ئەمە ھاوولائىيان دەرجە يەكە و ئەوھە دووھە، ئەمە سىيە.

سىستىمىكى تازە دابىزىت، كە ئىتر بۆ ھاوولائىيان پلە نەمىنى. ئەمە ھاوولائىيان دەرجە يەكە و ئەوھە دووھە، ئەمە سىيە. دەبى ئەرك ئاشكرا بى و مافىش ئاشكرا بى. بۆ ھەموو يەكتىك ئىتر عەرەبە، كوردە، توركمانە، ئاشورىيە، كلدانە و چىيە ئەرك و مافى ئاشكرا بى. دەبى ئەم خەلكە ئازاد بى لەم ولاتەدا، بەلام ئىمتداد بىت بۆ سىياسەتەك لە دەرەوھە. ئىمە ئەوھە لە كەس قبول ناكەين.

خالىكى تر، رەنگە زۆر لاھەن وەكوو زانىارىيمان ھەبە گرەويان لەسەر ئەوھىە، ئەگەر گۆرانكارى بوو، ئىتر كورد تىك بەردەبى و دەبى بە شەرىكى ناوچۆ، ئىتر ئەوان بەوھە خوشتالان، فەرموون لە ئىستاوھە دەتوانم ئەو بەلئىنە بە گەلى كورد بەدەم و ھەرۆھە ئەو پەيامە بەوانەش دەدەم كە بەوھە دلخۆش، ھەر وەختىك گەيشتە ئەوھى دەرفەتى ستراتیژى بۆ كورد بىتە پىش، كە چارەنوساز بىت سەبارەت بە گەلى كورد، ناكۆكىيەكانى ناوچۆ ھەمووى بەلاھەكەوھە دەنبن و جەخت دەكرىتە سەر مەسەلە ستراتیژىيەكان و ئايندەھى مىللەتى كورد، ئەو وەختە نە بەرزەوھەندى حىزبىك قىمەتى دەمىنى و نە وجودى شەخسىكىش قىمەتى دەمىنى.

زور جار له ملاقو له ولا هه پرشه مان لی دهکن، ئیوهش گویتان لینه بیته، که دهگوتری (ئیمه قبول ناکهین دهولهتی کوردیی دایمه زری).

ئیمه داوای دهولهتی کوردییمان نه کردوه، من لیرهش دهیلیمه وه، ئیمه که داوامان نه کردوه نهک له بهر نه وهی به مافی خۆمانی نازانین، نهک له بهر نه وهی که نامانه وئ، به لام ئیمه به واقیعی نازانین و هه لومه رجیکی وا ههیه، ئیمه نه و دروشمه بهرز بکهینه وه پهنگه، مومکین نییه، ئیمه خۆمان نه وه هیزه مان نییه تهتیقی بکهین و کهسیش پشتمان ناگرئ، پهنگه زیانی زیاتر بی له قازانجی بۆ گهلی خۆمان. له بهر نه وه ئیمه داوای دهولهتی کوردییمان نه کردوه. ئیمه داوای مافی کوردمان کردوه، نه و مافه له چاره سه رییه کی فیدرالی دا ده بینین، به پیتی بریاری په رله مانیکه، هه لئیزیراوه و ته عبیر له ئیراده ی میلیله تی کورد دهکا. ئینجا نه وانه ی که دژی دامه زرانندی دهولهتی کوردیین که یفی خۆیانه؛ نه وه هه قتیکی ئیمه یه، به لام ئیمه داوامان نه کردوه. به لام نه گه ر دژی مافی کوردن، نه وه مه سه له یه کی تره.

دهوله تانی دراوسی هه قی خۆیانه داوا بکه ن و دلنیا بن له ئاینده ی وه زعی خۆیان له ئاسایشی خۆیان، له

ئیمه فیر نه بووین به ژیر دهستی بزین،

دهبیت نازاد بین، نه م نازادییه جاری وا وایکردوه ده ریبه در بووین، ئاواره بووین، په نانه نده بووین، ساله های سال له ژیر چادر و نه شکوت و له ژیر توپ و ته یاره ژیاوین، به لام سه ریبه رز بووین به که یفی خۆمان، وه ختی و بستمان له م دۆله بچینه نه و دۆله، ئیجازه مان له کهس وه رنه گرتوه، من نالیم ئیمه دهبیت له سه رووی یاساوه بین. له چوارچیوه ی یاسادا، به لام به راستیی ئیمه ناماده نه بووین زۆرداری له حکومتی ناوه ندیی قبول بکهین، ئیمه چۆن قبول ده کهین دهوله تیکی بیانی دراوسی بیت و سیستیمیکی موعویه ن له سه ر ئیمه فه رز بکات.

به رزه وه ندی خۆیان، له ده ستیوه رنه دان له کاروباری ناوخوی نه وان، نه مه هه مووی هه قه داوای بکه ن، به لام نه گه ر بیر له وه بکه نه وه و پیتیان وایی، که ئیتر نه گه ر له عیراق درا، پارچه پارچه ده بی و ئیتر هه رکه سیک بی به که یفی خۆی ناوه ندی هه ژموونییه ک بۆ خۆی دادهنی و وه ک هه ر یه کتیک پاروویه ک بۆخۆی ده با، من پیموایه نه مه بۆچوونیک زور زور هه له یه، عیراق له وه گه ورته ره پارووی نه م جۆرانه بی، پارووی نه م دهوله تانه ش بی، نه میلیله تی عیراق نه مه قبول دهکات و نه

نه م ۱۰۰ ساله ی رابوردوو، چهند میلیارد

دۆلاری سه رف کردوه بۆ نه وه ی میلیله تی کورد سه رکوت بکرئ، هه ر چاره سه ریش نه کراوه، چاره سه ریش نابیت، نه و هه موو میلیونه ناکوژریت، مومکین نیه له ناو ناچئ، (۱۰) نه فه ر بمینئ به سه بۆ نه وه ی نه من و ئاسایشی نه مانه ش تیک بدات، فه رموو نه خۆیان ئیسراحه تیان کردوه و نه هیشتووینانه میلیله تی کوردیش ئیسراحه ت بکات. نه گه ر به شیوه یه کی تر بیرکراواوه، یه کتری قبول بکهین، برایه تی یه کتری قبول بکهین، پیکه وه زیان، ۵٪ نه و پارهی بۆ ویرانکردن سه رف کراوه له ناوه اندکرده وه دا، سه رف بکراواوه، نه مپۆ هه موو ناوچه که به هه شتیک ده بوو.

ئیمه وه کوو کورد نه مه قبول ده کهین. ئیمه فیر نه بووین به ژیر دهستی بزین، دهبیت نازاد بین، نه م نازادییه جاری وا وایکردوه ده ریبه در بووین، ئاواره بووین، په نانه نده بووین، ساله های سال له ژیر چادر و ته یاره ژیاوین، به لام سه ریبه رز بووین به که یفی خۆمان، وه ختی و بستمان له م دۆله بچینه نه و دۆله، ئیجازه مان له کهس وه رنه گرتوه، من نالیم ئیمه دهبیت له سه رووی یاساوه بین. له چوارچیوه ی یاسادا، به لام به راستیی ئیمه ناماده نه بووین زۆرداری له حکومتی ناوه ندیی قبول بکهین، ئیمه چۆن قبول ده کهین

دهوله تیکی بیانی دراوسی بیت و سیستیمیکی موعویه ن له سه ر ئیمه فه رز بکات.

من پیمخۆشه نه وانه زۆرشت بزائن، ئیمه دهستی دۆستایه تی بۆ هه موو لایه ک دریز ده کهین، زۆریشمان پیمخۆشه نه وان هه نگاوێک بینه پیش، ئیمه ده هه نگاو ده چینه پیش، له به رزه وه ندی خوشیاوه داوای دۆستایه تی هه موو گه لی عیراق بکه ن، هه موو گه لی کوردمان بکه ن، نه وه ک دۆستایه تی تا قمیکی موعویه ن بکه ن؛ که مومکینه سه بیئ به زه ره ی خوشیان ته واو بی.

هه ندئ جار هه پرشه مان گوئ لی دهبیت به ته ده خولاتی عه سه کریه وه، پاساویش ده دۆزرتیه وه بۆ نه و هه لویسته چه وته. جاری پیش هه موو شتیک من داوا له وانه ده کم، که به زمانی هه پرشه و به زمانی سه ربازییه وه قسه ده که ن، با بگه رینه وه میژوو، من ده لیم (۱۰۰) سال نه گینا زیاتریش، به لام داوی چهنگی یه که می جیهانی که دنیا به شیوه یه کی زور بنه رته ی گۆرا و غه دریکی گه وره ش له کورد کرا، به لام ۱۰۰ ساله ئینکاری بوونی گه لی کورد ده کرئ، نه گه ر به نکۆلیی کردنی وجود چاره سه ری نه م کیشه یه کراوا، تا ئیستا ته واو ده بوو، کیشه یه ک نه ده ما به ناوی کیشه ی کورد، که تا ئیستا ماوه، مه عنای نه وه یه به ئینکاری وجود، به نه دینتی مافی نه م گه له، به قبول نه کردنی مافی نه و گه له، مه عنای نه وه یه نه م کیشه یه هه ر ده مینئ به نه دازه کانی که کیشه ی کوردیان هه یه، با ته ماشای وه زعی خۆیان بکه ن، ئی نه م ۱۰۰ ساله ی رابوردوو، چهند میلیارد دۆلاری سه رف کردوه بۆ نه وه ی میلیله تی کورد سه رکوت بکرئ، هه ر چاره سه ریش نه کراوه، چاره سه ریش نابیت، نه و هه موو میلیونه ناکوژریت، مومکین نیه له ناو ناچئ، (۱۰) نه فه ر بمینئ به سه بۆ نه وه ی نه من و ئاسایشی نه مانه ش تیک بدات، فه رموو نه خۆیان ئیسراحه تیان کردوه و نه هیشتووینانه میلیله تی کوردیش ئیسراحه ت بکات. نه گه ر به شیوه یه کی تر بیرکراواوه، یه کتری

ئەم شارە پیکھینا، لە کۆبوونەوهکەدا دەربارەى کار و خەباتى فیدراسیۆن و کۆنگرەى بیستەمى فیدراسیۆن باس و گفتوگۆ کرا. لیژنەى فیدراسیۆن ئیوارەى ئەو پۆژە یۆنشۆپینگیان بەجێهێشت و چوونە شارى کریستیانستاد. شەوی ۱۳ لەسەر ۲۰۰۲/۴/۱۴، سەیران دوران کۆبوونەوهیەکی بەرفراوانى لەگەڵ کۆمیتەى ژنانى کۆمەلە پیکھینا کە نزیکەى ۴۰ ژن بەشدارییان تێدا کرد.

پۆژى ۲۰۰۲/۴/۱۴، گەوهەرى و هاوڕێیانى لەگەڵ ئەمیر جەرگىس و ماجید عەلى بەرپرسانى کۆمیتەى ھەرىمى پینجى فیدراسیۆن بەشداریى کۆنگرەى سالانەى کۆمەلەى کورد لە کریستیانستادیان کرد. کۆنگرە بە بەشداریى ۷۳ ئەندام و ژمارەیهک میوان لە جەویکی گەرمى براباندا پیکھات،

ئۆرگانەکانى خۆى نوێ کردەوه و چەند خالى نوێى خستە ناو پرۆگرامەکەىوه و بە سرودى نەتەوايەتى ئەى رەقیب کۆتایى بە کارەکانى ھینا.

نۆینەرى کۆمەلەى کەمەندامانى لینشۆپینگ، نۆرى سالخ بەرپرسى کۆمیتەى کەمەندامان و بەسالداچوانى فیدراسیۆن و کەیا ئیزۆل سەرۆکی فیدراسیۆن بەشدارییان تێدا کرد. لە کۆبوونەوهکەدا پلانى خەباتى دواپۆژ پەسەندکرا و کۆمیتەى پینج کەسى بۆ بەرپۆهبردنى پلانى کە پیکھات و چەند بریار بۆ خەباتى دواپۆژ پەسەندکرا. راپۆرتى خەباتى پۆژەى کەمەندامان کەوتە بەرباسى کۆمیتەى کارگێر. کۆمیتەى کارگێر راپۆرتەکەى پەسەند کرد و بریاریدا بە گۆزەى راپۆرتى کۆمیتەى ھەلبژێراو لە بەرپۆهبردنى کارەکانى پۆژەکە ھەلسوکەوت بکات.

پۆژى ۲۰۰۲/۳/۱۲، لەسەر داواى فیدراسیۆن دوو دادوهرى و لاتى دانمارک سەردانى فیدراسیۆنیان کرد، بۆ لیژنەى ھەلسەر شکایەتى فیدراسیۆن و کوردەکانى دانیشتوى سوید لە نزار خەزەرچى کە یەکیکە لە تاوانبارانى ئەنفال و کیمیابارانى گەلى کورد لە باشورى کوردستان گفتوگۆیان کرد لەگەڵ ژمارەیهکی کورد کە پینشتر بۆ ئاراستەکردنى شکایەت ناووس کرابوون و شاھیدیى و شکاتەکانیان وەرگرتن.

پۆژى ۲۰۰۲/۲/۲۴، کۆمەلەى کلتورى کورد لە لینشۆپینگ سیمیناریکی لەسەر کوشتى فادیمە شاھیندال و سیاسەتى فیدراسیۆن دەربارەى ئەو شیۆه کوشتن و رەفتارانە لە سوید پیکھینا. دیار مزورى بە نۆینەرایەتى فیدراسیۆن بەشداریى ئەو سیمینارەى کرد.

پۆژى ۲۰۰۲/۴/۱۳، حامید گەوهەرى سکرێترى فیدراسیۆن لەگەڵ نۆرى سالخ ئەندامى کۆمیتەى گشتى فیدراسیۆن و سەیران دوران سەرۆکی یەکیەتى ژنانى کوردستان چوونە لینشۆپینگ و لەگەڵ کۆمیتەى کارگێر کۆمەلەى کەمەندامانى لینشۆپینگ و ژمارەیهک لە ئەندامانى ئەو کۆمەلەیه کۆبوونەوه و دەربارەى بەشدارییکردنى ژمارەیهک لە ئەندامانى کۆمەلەى کەمەندامانى لینشۆپینگ لە گەشتیکى سێ رۆژەى ھاوینیىدا کە پۆژى ۲۰۰۲/۸/۲ دەست پێ دەکات، باس و گفتوگۆیان کرد.

گەوهەرى و یاوهرانى لە درێژەى گەشتەکەیاندا، چوونە یۆنشۆپینگ و کۆبوونەوهیەکیان لەگەڵ ئەندامانى کۆمیتەى کارگێر و ژمارەیهک لە ئەندامانى کۆمەلەى کلتورى کوردیى

چەند چالاكییهكى فیدراسیۆن و ئۆرگانەكانى

رۆژى ۲۰۰۲/۲/۲، كۆمىتەى ھەرىمى پىنجى فیدراسیۆن بە ئامادەبوونى پانزە نوپنەر لە كۆمەلەكانى ھېلسىنگبۆرى، كرىستیانستاد، كۆمەلەى مالموئ و ئەمىر جەرکىس و ماجىد عەلى بەرپرسىارانى كۆمىتەى ھەرىم، چوارەمین كۆپوونەوھى ھەرىمى خۇيان لە شارى كرىستیانستاد پىكھىنا. لە كۆپوونەوھەكەدا چالاكیى كۆمەلەكان خۆپىندراپەوھ و لەسەر بىرەوھرى سالىۆژى ھەلەبجە و كۆنگرەى فیدراسیۆن و كارو خەباتى ھاوېھش و پلانى كارى دواړۆژ گىفتوگۆيان كرد.

رۆژى ۲۰۰۲/۲/۴، كەيا ئىزۆل بەشدارىي كرد لە كۆپوونەوھى كۆمىتەى كارگىرى SIOS دا. لەو كۆپوونەوھەدا ژمارەيەك رەخنەيان لە Integrationsråd گرت و تەننەت پىشنىازيان كرد كە بەشدارىي كۆپوونەوھەكانى نەكەن، ھەتا ئەو كاتەى حكومەتى سوید لەو كۆپوونەوانەدا رۆلى فیدراسیۆنەكانى بىانى لە بەرچاؤ دەگرئ. فیدراسیۆنى كۆمەلە كوردستانىيەكان ئەم كارەى پى باش نەبوو و دژى راوھستا. ئەو باسە ماپەوھ بۆ وتووێژكردن لەگەل مۇنا سالىن وەزىرى گونجاندى سوید.

رۆژى ۲۰۰۲/۳/۹، كۆمىتەى كارگىر بەشدارىي يادى بىست و سىيەمىن سالىۆژى كۆچى سەرۆك مستەفا بارزانى كرد كە لە لاپەن كۆمىتەى ھاوكارىي ھىزە سىياسىيەكانى كورد و كوردستانىي لە ھۆلى ABF پىكھاتبوو. لەو يادەدا، كەيا ئىزۆل سەرۆكى فیدراسیۆن وتارىكى خۆپىندەوھ.

رۆژى ۲۰۰۲/۳/۱۰، حامىد گەوھەرى بەرپرسىارى پرۆژەى كەمئەندامان كۆپوونەوھەكى بۆ دارىشتنى پلانى خەباتى دواړۆژى پرۆژەكە و ھەلبژاردنى كۆمىتەيەكى كار لە سەرۆك و نوپنەرى كۆمەلەكانى كەمئەندامان و يەكەتەى نابىنایانى كورد پىكھىنا. خوداداد بەھرامى و رەزاسىراجى سەرۆك و بەرپرسى ئابورى كۆمەلەى كەمئەندامانى ستۆكھۆلم، تارا رەسول و دلزار عەبدولكەرىم سەرۆك و بەرپرسى يەكەتەى نابىنایانى كورد لە سوید، عەلى پىنەدۆزى

رۆژى ۲۰۰۲/۲/۶، كەيا ئىزۆل بەشدارىي كرد لە كۆپوونەوھى Integrationsråd كە بە سەرۆكايەتى مۇنا سالىن پىكھات. لەو كۆپوونەوھەدا داخووزى فیدراسیۆن و SIOS بە مۇنا سالىن راگەينرا و داواكرا ئاوپر لە نەخشى رىكخراوھ بىانىيەكان لە سوید بدەنەوھ. سالىن رەخنەكەى سەلماند و راپىگەياند، كە داواكەيان دەخاتە بەرباسى حكومەت و ھەولى ھىندىك گۆرانكارىي دەدات.

رۆژى ۲۰۰۲/۲/۷، بەرپۆبەراپەتەى ئىدارەى گونجاندىن كۆپوونەوھەكى لەسەر پرۆژەى فیدراسیۆن لەسەر ناكۆكىي نىوان نەوھەكان پىكھىنا. فیدراسیۆنى توركەكان، ئىزانىيەكان، سۆمالييەكان كە پەپرەوييان كردووه لە پرۆژەى فیدراسیۆنى ئىمە لەگەل دوو بەرپرس لە بەرپۆبەراپەتەى ئىدارەى گونجاندىن بەشدارىي كۆپوونەوھەكانى كرد. لەو كۆپوونەوھەدا برىاردرا، كە راپۆرتى فیدراسیۆنى ئىمە بىتتە بنەماى كاركردىن و ھەلسورانى فیدراسیۆنەكانى تر لە خەباتى ئەو پرۆژەيەدا.

بەربانگ و خوینەران و ئاگاڭدارىيى

لەم ماوەیەى دواییدا چەند بابەتیکمان پێگەيشتووە بۆ
بلاوکردنەو، بەلام ئەوەى كە جیى سەرنجە زۆرەیان لە
جیى تردا بلاوکرانەتەو، بە تايبەتیی لە (سایتەکاندا).

بۆیە داواى لێبوردن ئەکەین لە بلاونەکردنەوەى ئەو
بابەتانە و تگاش ئەکەین لە خوینەرانى بەرپز كە ئەو
بابەتانەمان بۆ نەنێرن كە لە هەمان كاتدا لە جییهك یان
چەند جییهكى تردا بلاویانکردووەتەو، یان لە هەمان
كاتدا هەمان بابەتیان بۆ چەند جییهك ناردبێت!

لە ژمارەى ئاییندەووە چەند گۆرانکارییهك بەسەر بەربانگ
دا دێت و هیوادارین كە زیاتر برەو بە ئامانجەکانى
گۆزارەكە بەدەین.

– هەندیک لەو گۆرانکارییانەش ئەوەیه كە بەربانگ ئیتر
لە بارەگای نوێی فیدراسیۆندا ژور و نوسینگەى خۆى
نەبێت.

– دامودەزگا و كۆمپییوتەرى نوێی بۆ دابینكراوە.

– خوینەران ئەتوانن بە پۆستى ئەلێكترۆنیى نوسینەکانیان
بنێرن بۆ بەربانگ، بەلام بەو مەرجەى كە بە بى سى (PC)
و پرۆگرامى مایكرو سۆفت وۆرد (MS Word) نوسرابن.

ئەمەش مانای ئەوەیه كە جۆرەکانى تری نوسراو بە ماكينتۆش و گلوبال ڤایتەر و كاتب و فارسنیگار و .. هتد، پشتگۆئ ئەخرین
و وهلامى خواوەنەکانیشیان نادریتەو.

– بابەتەكان دەستکاری ئەكرین لە رووی رێزمان و رېنوسەو و بەگۆیەى ئەو رېچكەیهى كە بەربانگ باوەرپى پێى هەیه، بەلام
ئەو بابەتەى كە پەيوەندیى هەبێت بە كېشەیهكى زمانەوانییهو، وەك خۆى بلاونەكریتەو.

– بەربانگ وەك ئیستا كە بە كرمانجیى سەروو و سویدیى بە ئینتەرنیٹ هەیه، بە كرمانجیى خوارووش (سۆرانى) سایتى خۆى
ئەبێت، واتە خوینەران لە هەرج جییهكى دنیا بن و دەستیان بگاتە ئینتەرنیٹ، ئەتوانن بەربانگ بخویننەو بە هەردوو جۆرە
دیالێكتە سەرەكییهكەى كوردیى و بە سویدییش.

هیوادارین بە پشتیوانیى ئیو بەربانگ بەرەوپێش بەرین لەخزمەتكردى وشەى كوردیى و كېشە رەواكانى گەل و نیشتمانەكەماندا
و ئیتر چاوەروانى بەرھەمتانین.

پۆستى ئەلێكترۆنیى بەربانگ بۆ نوسراو بە كرمانجیى خواروو (سۆرانى): berbang@telia.com

بۆ هەڵەبجە

ئەى گوللەى خوین لى تكاوى نىسان

ئاودراوى بە جوگەى خوینى گریان

لەناو گۆرا چرىسكەى دىت برىنم

مەشخەلێكە بۆ رۆژگارى ژىنم

لەگەلتان بوم نەسووتام، ئىستە پشكۆم

خەمى ئیو و خەمى خۆم گرتە ئەستۆم

ئەگەر دووكەل هەناسەم بىت بە خویناو

ئەچنم تۆرى ئازارم بە دىراو

هەتا ئەپووت دەمار و ئىسقانم

بەقوربانى بچووك و گەورەتانم

دىلان 1988-4-22

ستۆكھۆلم بەشدارییان تیدا کردووہ. ھەر وہا کۆمیتەى کارگێر پۆزى ۲۸ ئادار كۆبوونەوہیەكى لەگەڵ Martin Koff سەرۆكى ABF ستۆكھۆلم و نوینەریكى بەرپۆهەرایەتى ئیدارەى پەنابەران پیکهیناوه و لەو کۆبوونەوہیەدا داواى کردووہ خولیکى پەرۆردە بۆ کۆمەلەکانى ئەندام بەکەنەوہ و شیوہى کارکردن و بەرپۆهەبردنى کۆمەلەکانیان فێر بکەن، کە لەگەڵ پيشنیاى کۆمیتەى کارگێر ھاوئاھەنگیى کراوہ.

فیدراسیۆن لە نیوان کۆنگرەى پینجەم و کۆنگرەى شەشەم (کۆنگرەى نائاسایى) دا، بارەگا و شوینى کارکردنى نەبووہ، لەبەر ئەوہ کۆمیتەى کارگێر بە ناچارى کتیب و پۆزنامەکانى فیدراسیۆنى لە مالى ئەندامىكى فیدراسیۆن داناوہ و بۆ خوشى ھەرجارەى لە جینەک و مالى یەکیک لە ئەندامانى کۆمیتەى کارگێر کۆبوونەوہکانى بەرپۆهە بردووہ و

تەنانت دەزگای کۆپى کردنى فیدراسیۆنى بە کۆمەلەى ناکا فرۆشتووہ.

کۆمیتەى کارگێر بە گۆیرەى بریارى کۆنگرەى پینجەم، گەلەلەى پرۆگرام و پەیرەوینى نوینى بۆ فیدراسیۆن ئامادە کردووہ و بۆ وەرگرتنى را و پيشنیاى ئەندامان، ئەوى رەوانەى کۆمەلەکانى کردووہ، کە لە کۆنگرەى نائاساییدا بریارى لەسەر بدەن. ھەر وہا کۆمیتەى کارگێر بە بۆنەى یەكى مانگى ماى پۆزى کرێکارانى جیھان خۆپیشاندانىكى ریکخستووہ، کە ژمارەىەكى ھێچگار زۆر بەشدارییان تیدا کردووہ.

کۆمیتەى کارگێر بە ھۆى داوا نەکردنى یارمەتى سالانە لە کاتى خۆیدا، نەیتوانیوہ یارمەتى بۆ چالاکیەکانى و دەکردنى بەربانگ وەرگرى و لە نیوان کۆنگرەى پینجەم و کۆنگرەى نائاساییدا تەنیا دوو ژمارە بەربانگى چاپ و بلاوکردووہتەوہ، کە

ھەردووکی بە زاراوہى کرمانجى بووہ. کۆمیتەى کارگێر بۆ بە ئەنجام گەياندى بریارەکانى کۆنگرەى پینجەم، کە تەنیا چوار مانگى ماوہ ھەبوو. مانگیک بەرلە بەستنى کۆنگرەى نائاسایى کۆمیتەىەكى بە ناوى کۆمیتەى نوینەرانى لە کۆمەلەکانى ئەندام پیکهینا تا بۆ دواچار بەسەر پيشنیاى ئەندامان لەسەر گۆرانکاریى لە پرۆگرام و پەیرەوى فیدراسیۆندا بچنەوہ و لە پروی پيشنیاىەکانەوہ بە ھاوکاریى کۆمیتەى کارگێر، گەلەلەىەک بۆ کۆنگرە ئامادە بکەن. کۆمیتەى کارگێر و کۆمیتەى نوینەران ئەو گەلەلەىە ئامادە دەکەن. کۆمیتەى کارگێر پۆزى ۶/۸ /۱۹۸۵ ی بۆ کۆنگرەى نائاسایى دیارى دەکات و بەر لە بەستنى کۆنگرە گەلەلەى پرۆگرام و پەیرەوى فیدراسیۆن ئاراستەى ئەندامانى نوینەر دەکات.

چاپکراوى نوئ

ناوى کتیب : کوردستان دابەشى کارگێرى تریتورى
۱۹۲۷-۱۹۹۷

نوسەر : د. عەبدوللا غەفور
تایپ و مۆنتاژ : د. عەبدوللا غەفور
تیراژ : ۵۰۰ چاپ : سوید ۲۰۰۱

ناوى کتیب : فەرھەنگى جوگرافىایى کوردستان
نوسەر : د. عەبدوللا غەفور
تایپ و مۆنتاژ : د. عەبدوللا غەفور
تیراژ : ۵۰۰ چاپ : سوید ۲۰۰۱

ناوى کتیب : جوگرافىایى ئابورى (نەفت لە کوردستاندا)
نوسەر : د. عەبدوللا غەفور
تایپ و مۆنتاژ : د. عەبدوللا غەفور
تیراژ : ۵۰۰ چاپ : سوید ۲۰۰۱

ناوى کتیب : کوردستان (پووپۆ و ژمارەى دانیشتوان)
نوسەر : د. عەبدوللا غەفور
تایپ و مۆنتاژ : د. عەبدوللا غەفور
تیراژ : ۵۰۰ چاپ : سوید ۲۰۰۱

ناوى کتیب : ئاشتى
کتیبى زمانى کوردى بۆ پلەکانى ناوھندى
نوسەر : سروە عەزیز
تیراژ : ۵۰۰
چاپ : سوید ۲۰۰۱

ناوى کتیب : راستیەکان بۆخویان دەدوین !
لە وەلامى «با نەبیتە درۆى پاش مردوو»ى جەلیل گادانى
نوسەر : حامید گەوھەرى
تایپ و مۆنتاژ : حامید گەوھەرى
چاپ : بلاوکراوہى کاوہ ۲۰۰۲ سوید ستۆکھۆلم

ناوى کتیب : فەرھەنگى ناوى کوردى (بەشى سێیەم)
نوسەر : سیروان کاروانى
نیگارى بەرگ : ریبوار سەعید
وینەکانى ناوہوہ : سپیان و تابان
چاپ یەكەم : ئینگلاند ۲۰۰۲

ناوى کتیب : ئارەزوومەندى لەسەر فیل
نوسەر : ئینگلیگێرد و سفین زیتتیرلوند
نیگارى بەرگ : ریبوار سەعید
وینەکانى ناوہوہ : سپیان و تابان
چاپ یەكەم : ئینگلاند ۲۰۰۲
وەرگێرانى لە سویدیەوہ:
کرمانجیى باکوور : خەلیل دەھۆكى
کرمانجیى باشوور : سیروان کاروانى

5- له كوردستان هينديك جار له نيوان هيزه سياسي نيشتمانپهروههكاندا شهري و ئالوژي سهرهلهدهدا و تهناهت دژي يهكتر له چهك كهلك وهردهگرن. ههموو دهزاني كه شهري نيوان ئهو هيزانه زياني مهزن به خهبات و بزوتنهوهي رزگارپهخوازانهي گهلي كورد دهگهيهئي و كردهوهكانيان دوژمن خوشحال دهكات و گهل به پرؤش. كۆنگرهي ئيمه پارگرتني ئهو شهرايه به پيوست دهزاني.

6- له هرچار پارچهي كوردستاندا، پيوسته هيزه شورشگر و نيشتمانپهروههكان ناشتي و برايتهي ناخويي بپاريزن. كۆنگرهي ئيمه داوا دهكات ئهو ناشتي و هاوخهباتيهي حالتهي كردهوه به خويهوه بگري.

7- له ناو ريخراوهكاندا هينديك جار كيشه و ناخوشي سهر هلهدهدا. گشت ئهو كيشانه پيوسته به ريگاي دوستانه و به شيوازي باوهر به يهكترهينان چارهسهر بكرين. شيوازي به زور خويهسهر يهكتردا سهپاندين، كيشهكان چارهسهر ناكات. له ئهروپادا كوشتني هينديك كورد نيشتمانپهروهه ئيمه به پرؤش و خهبار دهكات. كۆنگرهي ئيمه دژي ئهو شيوازه رادهوهستي و ئهوه به كردهوهيهكي نادروست دهزاني.

8- له گهليك ولاتاني ئهروپادا ئهمرؤ كردهوهي دژ به پهنا بهران دهبينري و دژي كاركردي بيانان ههلويست دهگرن. كۆنگرهي ئيمه به دژي ئهو بزافه رادهوهستي و لايهنگري دوستايهتي و نزيكايهتي گهلاني دهوي.

9- كۆنگرهي ئيمه داناني راديؤ و تهلهفزيون به زماني كوردي له سويد به پيوست دهزاني. بؤ به دهستهپيناني ئهو مافه، كۆنگره چالاک بووني فيدراسيون به گرنگ دهبيني.

10- ههروههكوو دهزاني ئهمرؤ ژمارهيهكي زور له نهتهوهكاني بيگانه له سويد دهژين، كه گهلي ئيمهش يهكيك لهو نهتهوانهيه. كۆنگرهي ئيمه ههولداني فيدراسيون بؤ پتهوكردني دوستايهتي و هاوكاري له نيوان هيزه پيشره و ديموكراتهكان و گهلي سويد

و گهلاني نيشتهجي له سويد به پيوست دهزاني و دژي ئهو كهس و ريخراوانه رادهوهستي كه دوژمنايهتي بيانان دهكن.

11- كۆنگرهي پينجهم سلأوي گهرمي خوي ئاراسته ئهو پيشمهركه قارهمانانه دهكات، كه له كوردستان له بهرامبهر دوژمني داگيركهردا راوهستان.

يهكيك له ئهركه گرنگهكاني كۆنگره بپيار دان لهسهر ديموكراتيزه كردني فيدراسيون بووه. بؤ ئهو مهبهسته كۆنگره به كۆمپتهي كارگيري نوي دهسپيري كه ئالوگور له پرؤگرام و پهپهروي فيدراسيوندا پيك بيني و بؤ وهرگرتني بيروبوچووني ئهندامان لهسهر پرؤگرامي نوي گهلاله ي پرؤگرامي نوي ئاراسته كۆمهلهكاني ئهندام بكات و له كۆنگرهي دواييدا بؤ پهسهندكردني بيخاته بهرياسي نوينه راني كۆنگره.

مهبهست لهو كاره ئهوه بووه، ههر كۆمهلهيهك به شيوهي ديموكراتي له چوارچيوه شارهوانيهكدا پيك بي و بهبي جياوازي بيروبوچوون، كوردي ههموو بهشهكاني كوردستان بتوانن له دهوري فيدراسيون كوينهوه. ئهو ههنگاه پتر كۆنگرهي توشي گيروگرفت كرد و چهند كۆمهله دژي سپاردي دهسلات به كهساني دهرهوهي ريخستهكاني هاوپهيمان رادهوهستن، بهلام سهركهوتن بهدهست ناهين.

به هوي ئهو كيشهيهوه، هيچكام له نوينه راني كۆنگره ئاماده نابن له كۆمپتهي كارگيري نويدا بهرياسيهي وهرگرن. سهرئهنجام كۆنگره بؤ چارهسهر كردني ئهو گرفته بپياريداوه كۆمپتهيهكي كاتي ههليزيري. ئهركي ئهو كۆمپتهيه ئامادهكردني پرؤگرام و پهپهروي نوي بؤ فيدراسيون و پيكهيناني كۆنگرهيهكي نانسايي بؤ پهسهند كردني پرؤگرام و بهرفراوان كردن و ديموكراتيزه كردني فيدراسيون بووه.

كۆمپتهي كارگيري ههلبژيراوي كۆنگرهي پينجهم بريني بوون له:

1- هارون ئهلي ئاچك (شيار)

2- سديق بوزئهسلان

3- ئهحمده مهكي (تگريس)

4- ئهحمده قهرهه موس

5- جهلال

دواي كوتايي هاتني كۆنگره، ماوهيهكي خاياندوه تا كۆمپتهي كارگيري يهكهم كۆبوونهوهي خوي بؤ دابهشكردني كارهكاني پيكهيناوه. هوي ئهوكارهش ئهوه بوو، كه ئهنداماني كۆمپتهي كارگيري له شيوهي دابهشكردني كارهكاندا له ناو خوياندا گرفتيان ههبوو. سهرئهنجام به رينويني ريخراوهكان، ئهنداماني كۆمپتهي كارگيري رازي بوون رؤزي 13/2/1985 كۆبوونهوه و بهم شيوهيهي خوارهوه كارهكانيان دابهش كرد.

1- هارون ئهلي ئاچك سهرؤك

2- سديق بوزئهسلان (س)

3- ئهحمده قهرهه موس بهرياسي ئابوري

4- ئهحمده مهكي (تگريس)

بهرياسي بهربانگ

5- جهلال ئوشنمن ئهندام

دواي دابهش كردني كار له نيوان ئهنداماني كۆمپتهي كارگيردا، كۆنفرانسيك دژي كردهوهكاني دهولتهي توركي له ستوكهولم پيكهات. سهرؤك و سكرتير و بهرياسي ئابوري فيدراسيون وهك ميوان بهشدار بوون لهو كۆنفرانسهدا. كۆمپتهي كارگيري رؤزي 18/2/1985 كۆبوونهوهيهك لهسهر ئهو كۆنفرانسه پيكدينن. له كۆبوونهوهكدا پيشنيان دهكري كه فيدراسيون له بهياننامهيهكدا پشگيري ئهو كۆنفرانسه بكات، كه دوو ئهندامي كۆمپتهي كارگيري به دژي ئهو پيشنيازه رادهوهستن. كۆمپتهي كارگيري بؤ رازيكردني ئهو دوو ئهندامه سي كۆبوونهوهي تر پيكدينن، بهلام ئهوان هاودهنگيان لهگهل ناكهن. سهرئهنجام كۆمپتهي كارگيري به زوربهي دهنگ بپياري بلاوكردنهوهي بهياننامهكه پهسهند دهكات.

رؤزي 23ي ئادار كۆمپتهي كارگيري خوپيشاندانيك دژي رهگهزهپرستي له ستوكهولم پيكهيناوه، كه زوربهي ئهندامان و كوردهكاني دانيشتووي

مېژووی بیست ساله فیدراسیونی کۆمهله کوردستانیهکان له سوید

حامید گهوههری

پهیتا پهیتا چهکی کۆمهله کوژ له جیهاندا بهرهو زیاد بوون دهچن و بهو رادهیهش ئاشتی جیهان له مەترسی دهخەن. کۆنگره ئیمه لهسەر ئەو باوهریه ئەو پارهییه که بق بهدهستهینانی ئەو چهکانه خەرچ دهکری، دهتوانی ههموو خەلکی برسی جیهان تیر بکات. کۆنگره پینجهم دژی ئەو شەرە نوویه رادهوستی و خۆی له ریزی ئەو هیزه ئاشتیخوازانەدا دهبینی، که بق نههیتستی چهکی کۆمهله کوژ ههول دهدهن.

۲- کۆنگره ئیمه دژی ئیمپریالیزم و دیکتاتوریهت رادهوستی و سلای خۆی ئاراسته گه لانی بندهست دهکات و بق به دهستهینانی مافی رهویان پشتیان دهگری.

۳- کۆنگره ئیمه له ههرجوار پارچهی کوردستاندا پشتی خهبات و تیکۆشینیه گهلی کورد بق رزگاربوونی له بندهستی دهگری و خۆی به پالیستی ئەو خهباته دهزانی. بق ناساندنی خهباتی رهوای گهلهکه مان به هیزه سیاسی و دیموکرات و ئاشتیخوازانەکان ههول دهدهت. کۆنگره پشتگیری کردنی فیدراسیون له گهلی کورد به ئەرک دهزانی.

۴- کۆنگره ئەو رژیمانه که کوردستانیان له ناو خۆیاندا بهشکردوو وهک رژیمی کۆنهپهرستی تورک، عهرهه و فارس شهرمهزار دهکات و ههروهها دژی کردهوهی ئەوان له بهرامبهر گه لانی ناوچه و بهتایهتی گهلی کورد رادهوستی. کۆنگره ئیمه بهشیک لهو گهلهیه که بههوی ئەو ستهمکارانهوه زولمی لی دهگری.

فیدراسیون، وتاری میوانانی کۆنگره، خۆیندهوهی راپۆرتی کۆمیتیهی چاودیر، خۆیندهوهی راپۆرتی چالاکیهکان، خۆیندهوهی راپۆرتی ئابوری، گفتوگو لهسەر راپۆرتهکان و پهسهند کردنیان، گفتوگو لهسەر پهیرهو و پرۆگرامی فیدراسیون و ههلبژاردنی ئەندام بق ئۆرگانهکانی فیدراسیون و وهگرنتی پینشیاز بق بریار.

له بریارهکانی کۆنگرهدا دهردهکهوئ که ئەندامانی نوینەر کۆک بوون لهسەر پهسهندکردنی بریارهکانی کۆنگره، بهلام له باس و گفتوگوکانیاندا سهبارت به نوێکردنهوه و بهرفراوان کردن و دیموکراتیزه کردنی فیدراسیون سهرکهوتنیان به دهست نههیناوه و نهیتوانیوه فیدراسیون له تهنگزی دهسهلاتداریهتی ریکخراوه

سیاسیهکان رزگات بکهن. کۆنگره پینجهمی فیدراسیون له پهسهند کردنی بریارهکانیدا سهرنجی به کیشیهی کورد و ئاشتی له نیوان هیزه سیاسیهکانی کوردستاندا و کیشیه کۆمهلهایهتییهکانی کورد له سوید داوه و چارهسهر کردنی بق گرنگ بووه. بق ئەوهی که خۆینهران پتر ئاشنا بن لهگهله خهبات و ههلوێستی کۆنگرهی پینجهم باشتره سهرنج بدنه ئەو چهند بریارانهی خوارهوه، که له کۆنگرهی پینجهمدا پهسهندکراون:

۱- ئەمرو پینشبرکینیهکی مهزن بق پرچهککردنی جیهان له ئارا دایه. رێگان سهروککوماری ئەمریکا، هیزی پهلاماردهری ناتو و ژمارهیهک له زلهیزانی جیهان دهیانوهی شەرپکی نۆی له جیهاندا بهریا بکهن. ئەمرو

بهشی سییهم

کۆنگرهی پینجهم ۲۶-۲۷/۱/۱۹۸۵

کۆمیتیهی کارگیری ههلبژیراوی کۆنگرهی چوارهه، پۆزی ۱۷/۱۲/۱۹۸۴ دیاریی دهکات بق پینکهنانی کۆنگرهی پینجهم و به کۆمهلهکانی ئەندامی رادهگهیهنی که به شیوهی سالانی پینشو، نوینهرانی خۆیان رهوانهی کۆنگره بکهن. بهشیک له کۆمهلهکان له کاتی دیارییکراودا ئەندامانی خۆیان رهوانهی کۆنگره دهکهن، بهلام زۆریهیان ئاماده نابن و چونکه ریزهی ئامادهبووان ناگاته رادهی دیارییکراو ۵۱٪ که بهپنی پرۆگرامی فیدراسیون بق پینکهنانی کۆنگره پینوست بووه، کۆنگره دوا دهکهوئ بق پۆزی ۲۶/۱/۱۹۸۵. لهو پۆزهدا کۆنگره به بهشداریی نوینهرانی ههلبژیراوی له لایهن کۆمهلهکانهوه له هۆلی هوسبی تریف پینکهاه و دوو پۆزی خایاند.

له ناو ئهرشیفی فیدراسیوندا بهلگهیهک له چۆنیهتی پینکهنان و بهریوهچوونی کۆنگره و ژمارهی بهشداربووان و شوینی بهستنی کۆنگره دهست نهکهوت، بهلام له بهربانگی ژماره یهکی سالی ۱۹۸۵دا ئامازه به شیوه و چۆنیهتی بهریوهبردن و کۆتایی کۆنگره کراوه. نوینهرانی کۆنگره سهههتا پرۆگرامی کۆنگرهیان له ۱۳ خالدا پهسهند کردوو، که برینی بوون له: ههلبژاردنی دهستهی بهریوهبهری کۆنگره (دیوان)، ژماردنی نوینهرانی بهشدار، خۆیندهوهی وتاری سهروکی

و عەرەبدا، پىكىھاتەي دانىشتوانى بىرىتتە لە دوو نەتەوھى سەرھكى واتە نەتەوھى عەرەب و نەتەوھى كورد. بۇ نمونە سرودىكى نىشتمانىي ھەر بەو بۇنەيەوھە دەرچوو كە ھىشتا لە سەر نەرشىقى پارتى كۆمۇنىستدا زۆرچار بلاو دەكرىتەوھە كە دەلى (ھەر بژى كورد عرب رمز النضال ، ھالوطن شرکە للئكراد و العرب). ديارە ئەگەر ئامازەش بە كەمايەتى كرابىت شتىكى دروست و راستە بۇ ديارىكردى مافى رەواي خۇيان، بەلام نەزانراوھە ھىچ نەتەوھىەك داواي مافى ئۆتۆنۆمى كرىبىت وەك خاوەن خاك و كورد زياتر پۆژىك لە رۆژان ھىچ نەتەوھىەك شۆرشى بەرپا كرىووه و داواي مافى ئۆتۆنۆمى كرىبىت. بەلام بە سود وەرگرتن لە ناكۆكىي و دووبەرھكى لايەنە دەسلەلتدارە سىياسىيەكانى كورد وا ھەندى لە ھاوئىشتمانىيە توركمەنەكان داواي مافى ئۆتۆنۆمى ئەكەن لە شارى كەركوك. زۆر بىشەرمانە بەبى ئەوھى بىر بىكەنەوھە كە خۇيان زۆرباش ئەزانن كە گەلى كورد لە ساىەي شۆرشى ئەيلولى مەزن و سەركرىدایەتى بارزانى نەمردا داواي دوانزە سال شۆرشى خۇيناوبى و مالويزانىي گەلى كورد مى بۇ رژىم كەچ نەكرد تەنيا لەسەر پىناسەي بە كورد بوونى كەركوك شەپى دەستىكرىدەوھە. ھەرچەندە ئىمە دلىيان كاتى كەركوك لە كوردستانىيە ئەسرىتەوھە كە كورد نەماي، كە ئەوھش شتىكى مەحالە، بەلام وەك ئەلین مېش ئەگەر پىسپىش نەبى مەعیدە تىك ئەدات. لە لايەكى تریشەوھە ئەگەر ریزەكانى ناو خۇمان پتەو و تۆكەمە بووايە ئەوچۆرە ھەست و بۆچوونانە لە داىك نەدەبوو.

بەھەر حال، من ئەگەر پىمەوھە سەر ناوهرۆكى باسەكەم. ئەوھش ئەوھىە ھەتا كەي ئىمە گوپرايەلى وشەي بىرىقەدار و بى كىردار بىن. نە تەنيا رۆلە دلسۆزەكانى گەلەكەمان نىگەراند بەلكوو دۆستەكانى ناوھوھە و دەرەوھى ولاتىش بىزارن لە بارودۆخەكە. وا چوار سال تىدەپەرى بەسەر پىككەوتننامەي واشنتۆندا، كە ھىواي

خستەوھە بەر ئەو گەلە كلۆل و بەشخوراوھە كە ئەمجارەش بەختى رەشى لە قوراو رىزگارى بوو و كەوتە ژىر بالى كۆترە شەلىكەوھە و چاوەروانە كەي بگاتە جى.

ئەوھى لىرەدا جىگەي سەرسورمانە ئەوھىە ھەر لايەنىك خۇشحالىي خۆي دەرئەبىت و داواي ھەنگاو نانى خىرا ئەكا بۇ جىبەجىكردى ناوهرۆكى پىككەوتننامەكە. بە جۆرى گەل سەرى لىشنىواوھە و نازانى پرووى دەم بگاتە كام لا. ديارە ئەگەر لە روى بەرژەوھەندى گشتىي گەلى كوردەوھە سەير بگەين،

ئەوھى لىرەدا جىگەي سەرسورمانە
ئەوھىە ھەر لايەنىك خۇشحالىي خۆي
دەرئەبىت و داواي ھەنگاو نانى خىرا
ئەكا بۇ جىبەجىكردى ناوهرۆكى
پىككەوتننامەكە. بە جۆرى گەل
سەرى لىشنىواوھە و نازانى پرووى دەم
بگاتە كام لا.

كىشەكە ئەوھندە گەرە نى، كە بەو جۆرە بىرى لى بكرىتەوھە. ئەگەر بەراوردى بگەين لەگەل كىشەكانى لەگەل داگىرەراندا چەندان جار پرووى داو، بە راستىي جىگەي سەرسورمانە كە لە ماوھى چەند مانگىكدا كۆتايى بە ھەموو شتىكى سەرھكى ھاتووه. بۇ نمونە پىككەوتننامەي ئادارى ۱۹۷۰ لەگەل ئەو رژىمە بۆگەنەدا ماوھى يەكسالى نەخاياند كە پارتى بارەگاي لقى پىنجى لە بەغدا كرىدەوھە. كەچى تا ئىستا تەنانەت رىگا بە كرىدەوھى بارەگاكانى پىكخستى يەكترىش نەدراوھە. ئىتر نازانىن ئەمە ئەبىت چۆن برىوونىك بىت بە يەكتر و چۆن دلخۆشكەرەوھىەك بىت بۇ پىكخستەوھى مالى كورد.

ديارە زيان لە نىوھش بگەرپتەوھە ھەرباشە. ھىوادارم سەردانى داھاتووي نوینەرانى ھەردوولا بە تايبەت بەرىزان كاك مەسعود و مام جەلال بىتتە ھوى بنبەركردى ھەموو گىروگرفتەكان و

رىخۆشكەرىش بىت بۇ داھاتووي ھەتا ھەتايى ریزەكانى گەل و يەكبوونى ھىز و توانا و ھەلوئىستى كورد لە بەرامبەر ھەموو ئەو كىشە و گىروگرفتەكانى كە دىنە بەردەم كىشە نەتەوايەتییەكەمان. وەك كورد ئەلى مانگە شەو ھەر لە ئىوارەوھە ديارە. ئاشكرایە ئەگەر كورد لەم كاتە ناسكەدا. كە لە ھەموو كاتىك ناسكترە، مال و وتار و ھەلوئىست و ھەموو ھىز و تواناي خۆي يەك نەخات، دور نىە فروئىل و تەلەكەبازىي دوزمندان و داگىرەران ھانى برا مەسىحیە بەرىزەكانمان بدن لەگەل ریزمدا بۆيان كە داواي شەقلاوھە و ديانا بگەن، ھەرەك رىكخراوى بەناو بەرھى توركمەن. چونكە ئەگەر برا توركمەنەكان لە كەركوك و موصل زۆربەي دانىشتوانى ئەو جىگاپانەن. كەوايو با برىواي راستىيمان بە دىموكراتىيەت ھەبى و نەترسىن لە سەركەوتن و سەرنەكەوتن. ديارە ئەوھە برىارى گەلە و گەلىش لەگەل كاركردن و تىكۆشان و دلسۆزىي و خزمەتكردن داىە. چاكترىن بەلگەي سەلینەرىش ئەوھتا سەيرى ولاتانى ئەوروپا و رۆژئاوا بگەن و بەسە بۇ لە يەكتر نەترسان.

لە كۆتايىدا ئەلیم لە ئەنجامدا دەسلەلتدارىەتى ھەر بۇ گەلە و گەلىش لەگەل راست و لىھاتووي و دلسۆزىي دەسلەلتدارىەتییەداىە. داخوازىيم سەركەوتنى بنبەرەتییە لەسەردانى ئايندەي ھەردوو لايەنى پەيوھنددار بە پرۆژەي ئاشتىخوازىي و پىككەوتننامەي واشنتۆنەوھە. ھەرەھا داوام لە ھەموو پارت و پىكخراو و سەندىكاكان و كەسايەتییە رۆشنبىر و سىياسىكارى كوردە كە تواناي خۇيان بخنەكار بۇ كۆتايى ھىنان بەو گىروگرفتەكانە كە ئەبىنە كۆسپ لەبەردەم بەرژەوھەندە گشتىيە نەتەوايەتییەكان و بەلكوو بە ھەول و تواناي ھەموو دلسۆزان ئەو كۆترە سىپىيە بگات بە دووا مەنزلگاي خۆي.

ئەم كۆترە سپە كەى ئەگات ؟

ئەجمەدىن شەخ بىزىنى

بەلام بە كۆردەو كار بۆ پاستكردنەوہى ناكەىن و پىمان شەرمە ھەلەكەمان راست بكەىنەوہ. يا ھىچ نەبى پەند لە پابوردو وەرېگرىن و دوركەوینەوہ لە خۆپایى بوون و خۆپەسەندى، جا ئىتر نازانىن بەم سەىر و سەمەرەپە پى بكەنىن يان بگرىن.

ئەوہى لە ھەمووى زياتر جىگەى داخە ئەوہى، كە ئەگەر ھەندى جار بە ھۆى پارچە پارچە بوون و جورى جىاوازى پزىمە داگىركەرەكانەوہ ئاسانكارى ھاتىتتە كاپەوہ بۆ جىاوازىكارى، وەك ئەوہ سۆرانىيە و ئەوہ بادىنىيە يا ئەوہ عىراقىيە و ئەوہ توركىي و ئىرانىيە، خۆ كارەساتى ئەمجارەمان لە ھەموو كارەساتەكانى ترى كوردستان خراپتر بوو، ئەمجارەپان كاردانەوہى خراپى لەسەر ھەموو عىراقىش دانا، نەك تەنيا لەسەر كوردستان. بۆ نمونە ئەگەر سەىرى ياسا و دەستورى عىراق بكەى لە كاتى دامەزرانىدا تەنيا ئاماژە بە خاكى عىراق كراوہ و تا رادەپەكەش مافى چارەنوسى گەلى كوردى تىادا دەستنىشان كراوہ، بەلام دواى ئەوہى بەرەى نىشمانىنى عىراق پىكەھات لە سالى ۱۹۵۷دا لە نۆوان

پارتى بەعسى دىموكراتى عىراقى و حزبى شىوعى و دوايش لە نۆوان حىزبى شىوعى و پارتى دىموكراتى كوردستاندا، شۆرشى چوارەدى تەموزى پى لە داىكبوو. دەستورى كاتى عىراق ھاوہبەشە لە نۆوان كورد

رىزەكانى گەل سەرکەوتن بە دەست ئەھىنرى، ئەوہش ديارە و وتە و بۆچوونى مرؤفئىك نىە بەلكوو مېژوو سەلماندوويەتى بۆ ھەموو گەلان. چاكترىن بەلگەى زىندووش بۆ گەلى كورد وا لەبەر چاوہ ھەر لە شۆرشى شەخ عوبەيدولائى شەمىزان و سەمائل ئاغاى شكاك ناسراوہ بە سەمق و مەلىك مەحمود و شەخ سەعید و قازى و بارزانى نەمرەوہ ھەتا ئەم كاتەش كە ھەموو گەلى كورد بە نىگەرانىەوہ ئەروانىتە بارودۆخەكە، ھەرچەندە لەبارىشە بۆ چارەسەر كوردنى دۆزى كورد.

ئەوہى جىي داخە بۆ ئەمرۆ ئەوہى نەك تەنيا جارىك و دووجار بەلكوو سى

ئاشكرایە ھەر رۆشنىرىك بەوردى چا و بختىنى بە سەر مېژووى نەتەوہى كورددا، بە تايبەت سەرنج بەداتە ھۆى تىكشكانى شۆرش و پاپەرىنە ئازادىخوازەكەى، رەنگە بۆ ماوہىەك تاس بىباتەوہ و زەردەخەنە بىگرى يا ناوچەوانى گرژ بىت و ئەو پەندەى بىتەوہ ياد كە ئەلئىت ئەگەر دووجار ھەلت خەلەتەندم خوا بىتگرى، بەلام سىيەم جار خودا خۆم بگرى.

ديارە مەبەستى من لىرەدا ئەوہى كە ھەرلە سەرەتای پەيدابوونى بزوتنەوہى سىاسى ئازادىخوازەنى گەلى كوردەوہ بە تايبەت لە كۆتايى دەپەكانى سەدەى بىستەمەوہ كە

شۆرشى چەكدارانەى گەلەكەمان لە داىك بوو تا ئەمرۆ، دوژمنان و داگىركەرانى كوردستان ھەر زۆر زوو ئاگادار بوونەوہ و لە خۆيان گەپشتن كە بە ھىچ جورى بە توانای ھىزى سەربازى و سىاسى و ئابورى خۆيان ناتوانن بەسەر پاپەرىن و بزوتنەوہەكانى گەلى كورددا زال بن و تىكى بشكىنن و گەلى كورد سەركوت بكەن. لەبەر ئەوہ پەنايان بردە بەر دارشتنى پىلان و تەلەكەبازى بۆ لەبار بردن و ھەلوەشانەندەوہى رىزەكانى

ئەوہى لە ھەمووى زياتر جىگەى داخە ئەوہى، كە ئەگەر ھەندى جار بە ھۆى پارچە پارچە بوون و جورى جىاوازى پزىمە داگىركەرەكانەوہ ئاسانكارى ھاتىتتە كاپەوہ بۆ جىاوازىكارى، وەك ئەوہ سۆرانىيە و ئەوہ بادىنىيە يا ئەوہ عىراقىيە و ئەوہ توركىي و ئىرانىيە، خۆ كارەساتى ئەمجارەمان لە ھەموو كارەساتەكانى ترى كوردستان خراپتر بوو، ديارە ئەمجارەپان كاردانەوہى خراپى لەسەر ھەموو عىراقىش دانا، نەك تەنيا لەسەر كوردستان.

جار و چوارجارىشى رەت كردوہ كە داگىركەران دووچارى ئەو دەردە كوشەندەپەيان كردووين بى ئەوہى بە خۆمان بزانىن، لە ھەمووشى سەرتەر ئەوہى كە بە ئاگاش دىنىنەوہ ھەموو بە دەم نەفرەت لەو كارە نالەبارە ئەكەىن،

گەلى كورد بە عەشىرەت و رىكخراوہوہ و دلتيا بوون كە ئەمە تاكە رىگاپە بۆ بەرىگرى كردن لە ھەرچەشەنە بزوتنەوہىەكى كوردایەتى و ھەر وەكوو ئاشكرایە لای ھەموو مرؤفئىكى كوردىش كە بە پەكبوون و پەكەتى

کاری کۆمهلهی و کاری حیزبایهتی

هیدی توفیق

دایین دهکن. خو ئەگەر ئەم حیزبانه دیموکرات و پیشکەوتنخوازیش نەبن (جا شیوهی فرمانرەواپیهکەیان هەرچۆنیک بیت) ئەو زۆر زەحمەتە (ئەگەر نەلێم مەحاله!) لێبگەرین ئەم کۆمهله و ریکخراوانه به نازادیی کاری خۆیان بکن.

ولاتیکی وهک سوید نزیکه ۲۰۰ ههزار کۆمهله و ریکخراوی تیاپه، که ههموویان بهوپهڕی نازادیهوه کار دهکن. ههروهها کوردهکانی نیشتهجینی سویدیش خاوهنی چهندان کۆمهله و ریکخراون و لهو بوارهدا پیشکەوتنی باشیان بهخۆوه دیوه.

به داخهوه ههندیک جار و به هۆی ههندی هۆکاری تاییهتی (که زۆربهیان له ناوهوی کوردستان سهرههڵدهدن و رهنگدانهوهی کیشه و ململانیکانی ناوهوهن)، کاری ههندی له کۆمهله کوردیهکان و دهتوانم بلێم ههندی جار خودی (فیدراسیۆن)یش ریکچکەیی ئاسایی خۆیان له دهست دهدهن و گرفت و سستییهکی بهرچاویش دێته پیشی.

ئەوهی له نزیکهوه ئاگاداری کار و چالاکیهکانی ئەم چهند سالهی دوایی کۆمهله کوردیهکان بیت به ئاسانی ئەو راستیهی یۆ دهردهکهوێ. به داخهوه له ههندیک شاری سویدا کۆمهله کوردیهکانی سهربه فیدراسیۆن توشی ئاژاوه و

بۆ لاپههه ۱۲

رهوتی بهرهوپیشهوه بردنیان. ئاشکرایه که حیزبه سیاسییهکانی ههر کۆمهلهگایهک رۆلێکی باش و بهرچاویان ههیه له پێگهپاندن و بهرزکردنهوهی ئاستی هۆشیاری خهک و ئەندامانیان، به مەرچیک ئەگەر به راستی حیزبی پیشکەوتنخواز و دیموکرات بن و ئامانجیان بهرهوپیشهوه بردنی کۆمهلهگاکه بیت. بهمهش راستهوخۆ یان ناراستهوخۆ بهشداری له پرۆسهی

یهکیک له سیما زهق و بهرچاوهکانی کۆمهلهگای پیشکەوتو و مهدهنی، بوونی دامودهزگا و کۆمهله و ئینستیتیوشون و ریکخراوه دیموکراتیهکانه. ههر یهکیک لهم دامودهزگایانه، وهک لایهنیکی سهربهخۆ و نازاد (دور له دهستیوهردان و کاریگهاری) حیزبه سیاسییهکانی ناو کۆمهلهگا، کارهکانی خۆی ئەنجام دهدهات.

مهرجیش نیه ئەندامان و لایهنگرانی ئەم کۆمهله و ریکخراوانه ههر ههموویان کهسانی بێلایه بن و حیزبی نەبن. بهلکوو گرنگ ئەوهیه که ئەوان کاری ئەو کۆمهله و ریکخراوانه تیکهلاوی کاری حیزبایهتی نهکن.

ئەم هاوسهنگیهش ههتا رادهیهکی زۆر پهیوهنده به ئاستی هۆشیاری و رۆشنیاری خهکهوه. بۆ نمونه ئەگەر کۆمهلهگاکه پیشکەوتوو بیت، ئەوه بێ گومان ئاستی هۆشیاری و ئاگایی خهکهکش بهرز و به ئاسانی پرینسیپیهکانی کاری

کۆمهلهی و کاری حیزبایهتی دهپاریزن و سنورهکان و هیله سوریهکانی ههر یهکیک لهو کارانهش نابهزین. به پێچهوانهشوه، ئەگەر کۆمهلهگاکه دواکهوتوو بیت، ئەوه لهم بوارهدا کیشهی زۆر سهرههڵدهدن و زۆر جار ئەم کارانه تیکهلی یهکتر دهکرین و سهرهئانجام گهلیک ئاستهنگ و ئالۆزی دێته پیش

هۆکاری راستهوخۆ و کاریگهری ئەو لهت بوون و جیاپهوه و له یهکتر ترازانه دهگهڕێتهوه بۆ ناکامی شهڕی ناوخۆی کوردستان به تاییهتی شهڕهکانی ئەو چهند سالهی دوایی واته ۱۹۹۴- ۱۹۹۷ی باشوری کوردستانه. بهلگهش بۆ ئەم راستیه ئەوهیه که پێش شهڕی ناوخۆی باشوری کوردستان، نهبایی و نێگهههستن و یهکگرتنیکی باش ههبوو له نیوان فیدراسیۆنی کۆمهله کوردیهکان و زۆربهی کوردانی دانیشتووی سویدا.

(به مهدهنی کردنی کۆمهلهگاکه) دهکن. له ولاتیکیدا ئەگەر حیزبه بالادهست و فرمانرەواکانی دیموکرات و پیشکەوتنخواز بن، ئەوه به ئاسانی و به بێ هیچ بهربهستیکی ریکگی دامهزراندنی کۆمهله و ریکخراوه دیموکرات و پیشهیهکان دهدهن و ئەوپهڕی ئاسانکاریهشیان بۆ

گلۆله

نەوزاد وەلسی

لە ژمارەى پېشوویدا باسى ئەو سى وشەيەمان کرد که نەك هەر بە هەلە بۆ زاراوهى گلوبالیزم بەکارئەهێنرێن لە زمانەكەماندا ، بەلکۆو هیچ مانایەكیش نابەخشن.

چەند خوێنەرێك و دۆست و برادر هەر وهك هەموو جارێك كه گفتوگۆمان ئەبێت لەسەر گۆشەكەى زمان ، وتیان ئەرئ تۆ وهك ئەو وشانەت لا باش نیه ، خۆت هیچت بۆ ئەو گلوبالیزمە دۆزیوەتەوه!

بەلئى .. بەلام وهك دۆزینەوه من نەم دۆزیوەتەوه و هیچیشم دانەتاشیوه و کلک و گوپی هیچ وشەيەكیشم نەبەرپوه ، چونکه ئەو وشەيەى كه ئەو مانایە ئەبەخشی و دەقاودەق وهك لاتینەكەيە لە مانا و مەبەستدا ، لە زمانەكەماندا هەيە و ناشزانم چەند كۆنە ، ئەویش (گلۆله)یە.

كەواتە وشەكەمان هەيە ، بەلام تا ئیستا بەکارمان نەهێناوه بۆ ئەو مەبەستە. بۆ زیاتر رونکردنەوه ، باسێكى وشە لاتینەكە ئەكەین ئینجا دێینە سەر كوردییەكە.

كەم كوردی باشور هەيە كه نەزانئ (گلۆپ) چیبیە. لە راستییدا (گلوب)ى ئینگلیزییە و مانای (گۆ) یە بە كوردیى ، وهك گۆى زەوى ، یان خپ. ئیمەى كورد گلوبەكەمان شیواند و كردمان بە گلۆپ ، چونکه ئەو سەردەمەى كه كارەبا پەیدابوو لە كوردستاندا ، لامپ (لامپا) تەنیا بە شیوهى خپ هەبوو كه ئینگلیزەكان پێیان ئەوت گلوب.

لەگەت پێشكەوتنى ئەو بوارەشدا لامپای درێژ و شیریی و بازنەیی و چۆرى تریش دروست بوو ، بەلام كوردی باشور بە هەموو جۆرەكانى هەر ئەلێت گلۆپ.

بە كوردیى گۆ و گلۆله مانای گلوب ئەبەخشن. گۆ بۆ خەبى و شیوهیەكى فیزیكى نەگۆر بەکارئەهێنرێت ، بەلام گلۆله لەگەت ئەوهشدا كه هەر گۆیە ، ئەشى كه شیوهى بگۆرێت.

گلۆلهیەك خورى كه پرسیشى پێئەلێن ، ئەگەر لە دەست بكەوێتە خوارەوه و لە گلوبونەوهدا بەردەوام بێت ئەوا هەلئەوهشیتهوه ، یان تێكئەنألۆزكى و ئەبێتەوه بە خورى ، بەلام ئەگەر گلۆلهیەك بەفر لە بەرزاییەكى بەفریندا گلببێتەوه ، ئەوا تا بەرهو خوار بپروات گەورەتر ئەبێت ، چونکه بەفرێكى زۆر لەگەت خۆی پائەمالئى و لەخۆی ئەنألێنئ.

گلوبالیزمیش هەر بەم شیوهیەیه ، واتە لە رووبەكەوه لە هەلئەوهشاندنەوهى زۆرەى هەرە زۆرى یاسا و رێسا نەتەوهییهكان و شكاندنى سنورەكان و بچوكکردنەوهى دنیا و بەگشتی بوونیدا ، لە رووبەكى تریشەوه گلۆلهکردنى زانیاریى و سەرمایە و توانا مرقاىبەتییەكان و زیاتر گەورەبوونى دەسەلاتى دەسەلاتداران و هەزاربوونى زیاترى هەزاران.

كورد هەر زوو وتویەتى "ئىستیعمار گلۆلهى كەوتە لیژى" ، واتە ئەگەر گلۆلهیەك بكەوێتە لیژى ، ئیتر هەر گلئەبێتەوه و بە ئاسانیى ناگیرێتەوه.

بەداخەوه ئەمڕۆش هەر ئىستیعمارەكەيە كه گلوبەكەى (گلۆلهكەى) كەوتووئە لیژى ، بەلام ئەمجارەیان زۆرەى گەلانى دنیا لەسەر پێى گلۆلهكەن و لەگەت خۆیدا لولیان ئەدا ، ئەگەر زوو فریای خۆیان نەكەون!

من ئەم گلۆله و گلۆلهیە بە جوانترین و پڕمانترین وشە ئەزانم بۆ گلوبالیزم و باوەرپیشم وایە كه ئیتر وردەوردە خۆى جیگیر ئەكات لە زمانەكەماندا.

زىندە بە چالى مۇدىرن

ئاراس قەراداغى

فادىمەنى بلىمەت ئەم كىژە كوردە
لە سوید زەحمەت ترين خويندىنى
سايكۆلۇژى بە نمرەيەكى زۆر باش
تەواو كرد. فادىمە دل پر لە هیوا و
میشكى پر لە خەو و داهینان و
پاشەپۇژىكى رون كاتىك دەبویست
سەردانى دايك و خوشكەكانى بكات
بۇیە دەیزانى ھەر رۇژىك دى باوكى
دەيكۆژىت چونكە ئەو لە خويندەنەكەيدا
بۇیە دەرکەوت باوكى ميشكى نەخۇشە
بۇیە ھەموو دەسلاتەكانى
باوكسالارى پىشیلکرد، فادىمە بوو
دروشمى بپوخى باوكسالارى، بۇیە
كاتمىتر ۱۰ى شەو بە دەمانچە باوكى
فادىمە خەوى سەوزى فادىمەنى كرده
گەلارپىزان و مۇمى بیست و شەش
سالەى كۆژانەووە و بۇ جارىكى تر
ناوى كوردیان خستە لیستی
تیرۆرىستان، ئىمە تا كەى سوود لەم
ھەلە زەقانە وەرناگرین، باوكى فادىمە
كچەكەى جەرگى خۇى دەكۆژىت.
بۇچى؟ ھەم خىزانەكەى خۇى و ھەم
مۆمەكانى ژيانى فادىمەنى وەك
رەشەبايەك كۆژانەووە، بە چ مافىك؟
لەبەر قسەى خەلك؟ كەواتە ئىمەین
ھۆكار!

بنوو فادىمە تازە پەپولەكان وەك
جاران خولیاى گول و شیلە و سەوزى
بەھار نابن، تازە دواى سەدەيەك و
۲۶ سال تەمەنى گولایى تو بىرۆكەى
خىلەكیى و دینی پیاو سالارى كۆنى
ئىسلام زىندوو دەبنەووە، بنوو
پەپولەكانى پاشەپۇژى ئىمە و تو بى
ھیوان و شەیدای دركى مۇخى باوكت
و دەرویشەكانن. ست فادىمە ئەى
قوربانى چەندان بىرۆكەى
نامرۇقايەتى، تو میوانى گۆرستانى و
منیش دلتنەگ لە ژیان...

دەبى وەك ھاورییەك ھەلسوكەوتى
لەگەل بکەیت نەك وەك رپىازى
باوكسالارى كۆنترۆلى بکەیت و بە
مۇرە ترسى بەردەوام لە دلایا بیت و
چەواشە دەبیت. پىویستە بە دنیای
راسنگۆیى راي بەینیت، چونكە كاتىك
كە دەچیتە دایەنگە لەوئى فیرى وانەى
یەكەمى مرۇقايەتى دەكەن بۇ نمونە
(دەبى راستگۆ بیت، نابى غەدر لە
ھاوریكەت بکەیت). دەبى منالەكەت
ببات بۇ مەلە و شەوانە چىرۆكى بۇ
بخوینیتەووە نەك دواى ھاتنەووەت لە
كارى رەش یا سپى مۇرەى لى بکەیت
و پىی بلنى برۆ ژورەكەت بتۆپە. دەبى
ئەوہى بۇ كۆرەكەت شیاو و گونجاوہ بۇ
كچەكەشت گونجاو و لەبار بیت نەك
شانازى بە كۆرەكەتەووە بکەى دۆستە
كچى ئەورویایى ھەيە و نەوەك كاتىك
خىزانەكەت خەرىكى مندالى دەبیت
ترسى ئەوہت لە دلدا بیت و دوعا
بکەیت... خوايە كچ نەبیت...
باوكى فادىمە بە رەواى نازانیت
كچەكەى دۆستى سویدیى ھەبیت، ھەر
لەبەر ئەوہ فادىمە دەكۆژى. ھەرچەندە
دوو سال لەمەوبەر ھاوریى فادىمە بە
كارەساتى ئۆتۆمبیل گيانى لە دەست
دا، بەلام بە داخوہ باوكى فادىمە بۇ
جارىكى تر ناوى كورد و وینەى كوردى
كرده ھىماى تاوان و نازیزم كە خودى
خۇى بیست سالە لە سوید دەژى، بەلام
سویدی لە پىشكەوتن و داهینانى سوید
وەرەگرتووہ.

بۇیە ئەمرو راکەياندىنى ئەورویا
بەگشتیى و سوید بە تايبەتیى چەندان
پەرەى رۇژنامەكانى پر كردهوہ و بەو
ئاواتە كە ئەمرو پەنابەر نایەوویت خۇى
لەگەل ھەلومەرچ بگونجینیت و كۆسپ
دەخەنە بەر ژیان لە سویددا.

ئەمە چەند جاریکە لە ولانى سوید
كىژى كورد دەكۆژىت بە شیوہى
كوشتن لەسەر بنەما و بیری
كۆنخوازیى دینی ئىسلام (دینی پیاو
سالارى) بە مەبەستى شەرەف
پاریزیى، كە كەسانى دەرویش و
مەعشوقى خەيالوى ئەنجامى دەدەن و
ھەتا ھەنووكەش رەگى دینی ئىسلام لە
بیرە تارىكەكەياندا ھەر تەشەنە دەكات
و ناوى كورد دەخەنە مەلەفى كۆژەران،
لە كاتىكدا كورد زۆر پىویستى بەوہیە
كە جارىك وەك نەتەوہ بناسریت و
مافەكانى بەینریتە دى. ئىمە دور لە
بیركردنەوہى ئەمانەش ھەر دەبى ئەم
ئەورویایانە كە لە ولاتەكەياندا دەژین
وەك مرۇف تەماشا بکەین، كلتورى
كوردیى بەرەو شیانندن چووہ، میژووی
داستانى شیرین و فەرھاد، مەم و زین،
خەج و سیامەنە، نالى و حەبیبە
داستانى عەشقیش لە ھەستى مرۇقدا
دروست دەبیت و زۆر زەحمەت و
قورسە و كاتى دەوئى عەشقیك بە
یەكجاریى، مرۇف لە بیری خۇى
بەرىتەوہ، جیى داخە تا ئەمرۆش
ئىمەى كورد میژووی زەردەشت و
ئىمەى میللەتى ئارى ئافیتستا نازانین
چیبیە، بۇ ناپرسین نەورۆز لە كویوہ
سەرچاوەى گرتووہ؟

مندال ئەو دنیا پر لە خەيال و
ئەفسونایەيە، كە وەك پەرەيەكى سپى
بىنگەرد ھەلسوكەوتى تو و وینەى تو
تیا تۆمار دەكرى، نابیت بۇ زەوقى
شەو و یارمەتى مندال و كارى رەش
بخەیتە دنیای ژیانەووە، مندالەكەت
پىویستى بە رینومایى زۆر و بەردەوام
ھەيە. دەبى كاتى خۇتى بۇ دابین
بکەیت و كۆئ لە را و بۇچونەكان و
فەنتازییەكانى بگریت. مندال بە
جەستە بچوكە، بەلام بە بىر گەورەيە،

خهباتی ره‌وای ژنان بدهین.

له‌بیرمان نه‌جیت که ئیمه‌ی ژنی کورد له هه‌نده‌ران به لایه‌نی که‌مه‌وه ۱۰-۲۰ سال له کۆمه‌لی کورده‌واری دابراوین و بیرکرده‌ومان تیکه‌لاویکه له شیوه‌ی بیرکرده‌وه‌ی کورد و ئه‌ورویا، به‌لام تو بلی دایک و خوشکانی ئیمه له کوردستان ئه‌و شیوه‌ی بیرکرده‌وه‌یه‌یان لایه‌سه‌ند بی؟ له‌به‌ر ئه‌وه بوونی په‌یوه‌ندی و دیالوگ له نیوان ژناندا زۆر گرنگه. له هه‌مان کاته‌شدا پیویسته منالانی خۆمان به شیوه‌یه‌ک په‌روه‌ده بکه‌ین که پیکه‌ینه‌رانی ژبانی دیموکراتی له کۆمه‌لگای کورده‌واریدا بن. کورده‌کانمان فی‌ر بکه‌ین پیز له دایک و خوشکیان بگرن و که‌سایه‌تی ژن به که‌م نه‌گرن و له منالییه‌وه له میتشکیان نه‌خه‌ین که کور ئازاده و به‌رپرسیاره له پاراستنی ناموسی خوشکیاندا. پیویسته که‌کانمان وا

بار بینین که بویر بن و له به‌رامبه‌ر زوالم و ناحه‌قییدا بیده‌نگ نه‌بن. باوه‌ریان به خۆیان بی و به‌رگری له که‌سایه‌تی خۆیان بکه‌ن. هه‌روه‌ها له ژبانی بنه‌ماله‌ییدا دیموکرات بین و په‌یوه‌ندی دیموکراتیه‌مان هه‌بی.

جیا له‌وه، ئیمه‌ی ژن که نیوه‌ی کۆمه‌لین، پیویسته کارگه‌ریمان هه‌بی له‌سه‌ر سیاسه‌تی ولاتی خۆماندا، پشتی ریکخراوه سیاسی و کلتورییه‌کانی کورد بگرن و بۆ به ئامانج گه‌یاندنی ویستی ره‌وای گه‌له‌که‌مان تیکۆشین، له هه‌مان کاتیشدا نابێ لایه‌نگری کردنی ئیمه له ریکخراوه سیاسییه‌کان ریزی په‌کگرتووی ژنان بشیوین.

لی‌ره داوام له پیاوانی به‌رزی کورد و به‌رپرسان و خاوه‌ن‌رایانی کورد ئه‌وه‌یه، که کیشه و گه‌روگره‌ته‌کانی ژن وه‌ک کیشه‌یه‌کی کۆمه‌لایه‌تی بین و به جیددی بگرن. به‌شدار بن له کۆر و

کۆبوونه‌وه‌کانی‌اندا و گوئی له ویست و داخواریان بگرن و هاوه‌نگیان له‌گه‌ل بکه‌ن بۆ چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌کانیان.

تکام ئه‌وه‌یه که وشه‌ی ئازادیی ژن به واتایه‌کی خراپ و بی‌به‌ندوبار بوون و کورد ده‌لی (پی له به‌ره‌ی خۆی دریزتر کردنی) ژن له قه‌لم مه‌ده‌ن. به‌وه باوه‌ر بین که ژنی کورد شیایوی ئه‌و ناو و ناتۆرانه‌یه، فیداکاریی و دلسۆزیی ژنی کورد بۆ بنه‌ماله و نه‌ته‌وه‌که‌ی له میژووی کوردستاندا شاهیدی ئه‌و راستیه‌ن. له‌به‌ر ئه‌وه پیویسته له جیاتی ئه‌وه‌ی مۆری ناحه‌ز له خه‌باتی ژنان بده‌ن. وه‌رن با پیکه‌وه بۆ په‌کسانی و ژبانی دیموکراتی تیکۆشین و بناغه‌ی دیموکراتی له مالی خۆمانه‌وه بینا بکه‌ین. وه‌رن باپیش به روودای دله‌زینی کوشتنی کچ و ژن بگرن و نه‌هیلین به‌م جۆره کارانه مۆری دواکه‌وتووی و خراپ له کۆمه‌لگای کورده‌واری و کلتور و نه‌ریتی کورد بده‌ن.

پاشماوه‌ی لایه‌ره‌ی ۱۶

هه‌لوه‌شان و لیک جیا‌بوونه‌وه بوون و ته‌نانه‌ت چه‌ند کۆمه‌له‌یه‌کیش په‌یوه‌ندیان به فیدراسیۆنه‌وه نه‌ما. هۆکاری راسته‌وخۆ و کاریگه‌ری ئه‌و له‌ت بوون و جیا‌بوونه‌وه و له‌یه‌کتر ترازانه ده‌گه‌رپته‌وه بۆ ئاکامی شه‌ری ناوخۆی کوردستان به تایبه‌تی شه‌ره‌کانی ئه‌و چه‌ند ساله‌ی دوایی واته ۱۹۹۴-۱۹۹۷ی باشوری کوردستانه. به‌لگه‌ش بۆ ئه‌م راستیه‌یه ئه‌وه‌یه که پیش شه‌ری ناوخۆی باشوری کوردستان، ته‌بابی و تیگه‌یشتن و په‌کگرتنیکی باش هه‌بوو له نیوان فیدراسیۆنی کۆمه‌له کوردیه‌کان و زۆربه‌ی کوردانی دانیشتووی سویددا.

خۆشه‌ختانه وا بۆ چه‌ند سالیک ده‌جیت شه‌ری ناوخۆ نه‌ماوه و پرۆسه‌ی ئاشتی و ته‌بابی له ئارادایه و هیوای ئه‌وه‌ش ده‌کرێ که ئه‌و بارودۆخه تازیه به شیوه‌یه‌کی پۆزه‌تیف کار بکاته سه‌ر کار و

چالایی کۆر و کۆمه‌له کوردیه‌کان (له سه‌ره‌وه‌ی هه‌مووشیانه‌وه فیدراسیۆن) و زیاتر هانیان بدات که له کاره‌کانی‌اندا سه‌ره‌خۆیی خۆیان بپارێزن و نه‌به‌ پاشکۆی حیزبه سیاسییه‌کان، یا ده‌سه‌کله‌ی ئه‌م حیزب و ئه‌و حیزب. ره‌چاو نه‌کردنی ئه‌م خاله‌ گرنگه خۆی له خۆیدا پیشیلکرانی په‌یره‌و و پرۆگرامی فیدراسیۆنیه‌سه. هه‌روه‌ها له‌سه‌ر حیزبه سیاسییه‌کانیش پیویسته که به‌به‌رنامه یا پلانی نه‌ینی کار بۆ ده‌ست به‌سه‌ردا گرتنی فیدراسیۆن و کۆمه‌له کوردیه‌کان نه‌که‌ن و ئه‌ندامانیان به گیانیکی پاک و بی‌گه‌رد په‌روه‌ده بکه‌ن و ئه‌و راستیه‌یه‌یان بۆ پون بکه‌نه‌وه که کاری حیزبایه‌تی و کاری کۆمه‌له و ریکخراوه‌یی دوو شتی لیک جیا‌وازن و نابێ تیکه‌لاوی په‌کگرتن بکری.

ده‌بی ئه‌وه‌ش بوترێ که ئه‌مرو له ولاتی سویددا، دوو ده‌زگای کوردی گرنگ هه‌ن. په‌کیکیان فیدراسیۆنی کۆمه‌له کوردستانیه‌کانه و

ئه‌ویتریشیان کۆمیته‌ی هاوکاریی هیزه سیاسییه‌کانی کورد و کوردستانیه‌یه. با ئیمه مملانی و خه‌باتی سیاسی و ئایدیۆلۆژیی له ناو کۆمیته‌ی هاوکارییدا بکه‌ین (که به راستی هه‌ر ئه‌ویش جیگای شایسته‌ی ئه‌و خه‌باتیه) و کاره‌کانی تریش له چوارچێوه‌ی فیدراسیۆندا ئه‌نجام بده‌ین.

له هه‌موو ئه‌مانه‌ش گرنگتر ئه‌وه‌یه، که ئیمه له هه‌نده‌ران بتوانین له ده‌وری ناوه‌ندیکی کوردی کۆبینه‌وه و به‌هیز و پته‌وی بکه‌ین تا له رینگای ئه‌وه‌وه بتوانین کیشه‌که‌مان پتر بناسین و داخواری نه‌ته‌وه‌که‌مان به‌خه‌لکی بیانی بکه‌ینه‌ین و هه‌ر له‌و کاته‌شدا ئه‌و ناوه‌نده بتوانن بیته پشتیوانیکی باش بۆ ناوه‌وه‌ی کوردستان. پاراستن و ره‌چاوکردنی هاوسه‌نگی و سه‌ره‌خۆیی له کاری کۆمه‌له‌یی و حیزبه‌کاندا ده‌بیته هاندەر و فاکتیه‌ریکی باش بۆ خیراتر دروستکردنی ئه‌و ناوه‌نده.

کیشی ژن وهک باسیکی کۆمه لایهتی

د. شه مآل چلیکەر

ژنانین. به لآم ههروهک ئه مرقۆ دۆزی سیاسی جیهان قبول وشه ی کوردستان مهزن ناکات و ئیمه ی کورد ناچار دهکهن له خودموختاری و فیدرالی بدوین، ئیمه ی ژنی کوردیش به هۆی دۆخی ئه مرقۆ و کلتوری داسه پاو و سیاسیمان ناتوانین به راشکاوپی له خهباتی فیمینستی بدوین، به لآم ئه وه به واته یه نیه که ئیمه دژی بین. دیاره هه موو ده زانین که له کوردستان و هه نده ران به سالانه چالاکی و ریکخستنی ژنانی کورد هه یه و زۆر ژنی ئازاش هه ن که خهباتی سهختیان بۆ به دهسته پێنانی مافهکانی ژنان کردووه، به لآم داخه کهم کیشه که ئه وهنده گران و ناله یاره که چاره سه ر کردنی هیز و توانا و یه کگرتنکی زیاتری دهوی.

به رای من، ئیمه ی ژن ده بی یه کهم ئامانجمان ئه وه بیت، که له کۆمه لگاکه مان بگه یه نین، مه سه له ی یه کسانیی ژن وهک یه کیک له کیشه کۆمه لایه تییهکانی ناو کۆمه ل په سه ند بکه ن و بۆ چاره سه ر کردنی به بی جیاوایی دانان له ناو سنوره ده ستردهکانی کوردستان و مه سه له ی حیزبایه تی، بخرینه به ریاس و لیکۆلینه وه و رۆژانه گفتوگۆی له سه ر بکری. بۆ دۆزینه وه ی رینگاچاره و بۆ ده رخستنی له بازنه ی تهنگی کلتوری به سه ردا سه پاو هه ول بده ی چوارچۆیه کی گونجاو که جینگه ی باوه ری هه موو لایه کمان بی بۆی دیاری بی بکه ین و ئاراسته ی ده سه لاتداری کوردستانی بکه ین و هه ولی سه قامگیرکردنی بده ین. به لآم ده بی هۆشیار بین و راستیهکانی ژیان له بهرچاو بگرین و ئیزن نه ده ین به دانانی داخوارینا مه یه ک له گه ل راستیهکانی نه ته وایه تیمان و کلتورمان نه گونجی و مۆری گه وه و خراب له سه ر

یاسا و رهوشتی که هی خۆمان و له سه ر خواست و سه روشتی خۆمان بیت، نین و ئه وهش تا راده یه کی زۆر بووه ته هۆی دواکه وتوویمان له باری کلتوری و شارستانییه ته وه، که به داخه وه ئه و دواکه وتوویشه ئه نجامه که ی زیاتر له سه ر ژنان و مافی ئه وان له کلتوره که ماندا ساغ بووه ته وه. ئیمه ژنی کورد چۆن ده توانین داوای یه کسانیی له گه ل پیاویدا بکه ین، مه گه ر:

- هیشتا به شیکیی زۆری کچ و ژنی کورد نه خوینده وارن و ده رفه ت و شانسی خویندنیان نیه.

- هیشتا له سه دا په نجای کچی کورد به زۆر و به بی خواستی خۆی به میزد ده دریت.

- هیشتا به ناوی ناموسه وه ده کوژریت و مافی پێشیل ده کری.

- هیشتا ئیمه ی ژنی کورد بۆخۆمان به ته وایی له گیروگرفته کمان نه گه یشتووین و نه مانتوانیوه به لانی که مه وه وهک ژن یه ک بگرین و به یه که وه هاوده نگ بین له دژی ئه و نا هه قیی و بی عه داله تییه ی به رامبه ر به ژن هه یه و هه لۆیست بگرین.

به رای من ئه وه ی ئیمه ی ژنی کورد هیشتا نه مانتوانیوه هاوده نگ بین و ئامانجیکیی هاویه شمان هه بی بۆ به دهسته پێنانی مافه کمان، ده گه ریته وه سه ر ئه و راستیه ی که ژنی کورد نه یوانیوه شیلگیرانه له خهباتی پرگارییخوازانه ی گه له که ماندا به یه کگرتوویی بۆ مافی خۆی هه ول بدات و له بواره جیاوازه کانداسه رکه وتن به ده ست بینی، هه ر چه نده زۆر به مان به ئاواتی کوردستانیکی سه ره بخۆ و ئازاد و دابین کردنی یه کسانیی بۆ

چارچار کورته باسیک له سه ر پرسیی ژن و گیروگرفتهکانی له ناو کۆمه لگای کورده واریدا ده ست پیده کریت، به لآم به داخه وه به هۆی ترسیکی نادیار که هه یه به ناوی ئه وه ی که باسه که تۆزیک هه ساسه و به پیتی ئه و داب و نه ره ته ی که هه یه نابی زۆر به ئاشکرا قسه ی له سه ر بکریت یان له بهر ئه وه ی ئابین ئه وه ی بۆ ژن داناهه، باسه که له چوارچۆیه کی ته نگدا ده مینیته وه و بی ئه وه ی به ئامانج بگات ته واه ده بیت.

من ئه و هه لۆیسته و ده بینم وهک چۆن ده وه له تانی داگیرکری کوردستان به ناوی ئه وه ی کیشه ی کورد کیشه یه کی ناوخۆیه و خه لکی تر بۆیان نیه باسی بکه ن و له ژیر ئه م په رده یه دا له لایه ک ناره وایه کانیان به رامبه ر به گه لی کورد درێژه پیده ده ن و له لایه کی تره وه هه لۆیستی ولاتانی تر که م ره نگ ده کهن. ده بینم.

باسی کیشه ی ژنیش له ناو کۆمه لی کورده واریدا کراوه به باسیکی ناوخۆیی یان به ناوی ئه وه ی کیشه یه کی شه خسییه، خیزانییه یان زۆر جار عه شیره تییه رینگای پینه دراوه قسه و دیبایتی جیدی له سه ر بکری و ئه مه به ئاشکرا بووه ته هۆی پێشیلکردنی مافی مرۆقایه تی ئه وان له کۆمه لگادا.

من خهباتی ژنی کورد وهک خهباتیکیی فیمینستی که ژنانی ولاتانی پێشکه وتوو ده یکه ن به راست نابینم، ئه وهش به هۆی ئه وه یه که ئیمه وهک میلله ت و لاتمان داگیرکراوه و به سالانه له ژیر کاریگه ریی فه ره نگ و کلتوری چوار ده وه له تی جیاوازا ماوینه ته وه و خاوه نی هه یج

كوژرانی فادیمه شایندال به دست باوکی له سوید

حامید گوهه‌ری

کیشه له ناو بنه‌ماله‌که‌ی هه‌تا رۆژی کوژرانی ساتیک له خه‌بات دژ به‌کۆنه‌په‌رستی و بۆ به‌ده‌سته‌یتانی مافی یه‌کسانی ژنان له‌کۆمه‌لگای جیهاندا کۆلی نه‌دا، هه‌رچه‌نده هیندیک جار له‌کۆره پیکهاتوه‌کاندا توشی چه‌په‌ره‌ویی و هه‌له‌کاریی ده‌بوو و کیشه‌ی مافی یه‌کسانی ژن و پیاوی کردبووه، کیشه‌ی مالباتی خۆی، له‌به‌ر ئه‌وه کیشه‌ی فادیمه و بنه‌ماله‌که‌ی له‌چوارچۆیه‌ی میزکردنی ناوبراو به‌کسه‌یکی بینگانه‌وه خۆی گه‌یاند هه‌یه‌ی کۆمه‌لایه‌تی و ئه‌مه‌ش کاره‌که‌ی گه‌یاند جیه‌یک که‌ داخه‌که‌م به‌کوشتنی خۆی و زیندانی بوونی باوکی و لیک بلاویونه‌وه‌ی بنه‌ماله‌که‌ی ته‌واو بو.

کاره‌ساتی کوشتنی فادیمه شایندال ئه‌و ژماره‌ کۆرده‌ی هۆشیار کۆرده‌وه، که‌ هه‌شتا له‌ ئه‌وروپاش نه‌یانتوانیوه خۆ له‌ فه‌ره‌هنگی کۆنی به‌زۆر داسه‌پاو به‌سه‌ر گه‌لی کۆرددا رزگار بکه‌ن. هه‌ر له‌و حاله‌شدا رینگای بۆ په‌گه‌ز په‌رسته‌کانی سوید و ژماره‌یه‌ک کۆردی سه‌رلێشیاو خۆشکرد، که‌ دوژمنایه‌تی خۆیان دژی نه‌ته‌وه‌ی کۆرد و ته‌نانه‌ت داواکارییه‌ دیموکراتیه‌کانی پتر ئاشکرا بکه‌ن. په‌گه‌ز په‌رسته‌کانی سوید داوای گه‌رانه‌وه‌ی کۆرده‌کانی دانیشتوی سویدیان بۆ کۆردستانی داگیرکراو کردو کۆرده سه‌رلێشیاو هه‌کانیش که‌ په‌یوه‌ستنی به‌ تاله‌ ریکخراوێکی چه‌په‌ره‌وی به‌ رواله‌ت دژ به‌ ناسیۆنالیزم، کوشتنی فادیمه‌یان به‌ کۆلتور و فه‌ره‌هنگی گه‌لی کۆرده‌وه لکاند و ته‌نانه‌ت به‌وه‌ش رازی نه‌بوون و رایانگه‌یاندا، که‌ کوشتنی کچ و ژن له‌ ژینی پیاوی کۆرد دایه، ئه‌وانه له‌ شیکردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی کوشتنی فادیمه‌دا په‌نایان بۆ هه‌لوێسته‌ سیاسیه‌کانی ریکخراوه‌که‌یان برد و به‌ راشکوابی دژی ئه‌و بسته‌ خاکه‌ راوه‌ستان که‌ له‌ باشوری کۆردستان به‌ ده‌ست گه‌له‌که‌مانه‌وه‌یه و هه‌ولێ نه‌ته‌وه‌یی گه‌لی کۆردیان بۆ به‌ده‌سته‌یتانی ماکه‌ نه‌ته‌وه‌یی و دیموکراتیه‌کانی، به‌ هه‌ولێ کۆنه‌په‌رسته‌نه‌ زانی.

تاوانبارکردنی نه‌ته‌وه‌یه‌ک به‌ کۆرده‌وه‌ی مرۆفکی تاوانبار، چه‌واشه‌ کردنی راستیه‌کانی ژینی کۆمه‌لایه‌تی مرۆقه و له‌ هیچ روه‌یه‌که‌وه‌ دروست نیه و ته‌نانه‌ت ده‌کرێ بلێن تاوانی ئه‌و که‌س و ئه‌و گروهه‌ش که‌ له‌و رینگایه‌دا هه‌ول ده‌ده‌ن، که‌متر له‌و که‌سه‌ نیه که‌ ئاماده‌ بووه کچی خۆی بکۆرێ، ئه‌گه‌ر ئیمه به‌ راستی بمانه‌وێ به‌ پشت به‌ستن به‌ زانست و به‌لگه

کاره‌ساتی کوشتنی فادیمه شایندال به‌ ده‌ست باوکی له‌ شاری ئوپسالا سوید، دلی هه‌موو مرۆفدۆستانی کۆرد و بیانی به‌ تاسه و غه‌مبار کرد. ئه‌و کاره‌ساته به‌ راده‌یه‌ک دله‌ته‌زین و به‌ ئازار بوو که‌ راپه‌رینیکی جه‌ماوه‌ریی ماته‌مینی یه‌ک مانگه‌ی له‌ ناو دانیشتوانی ولاتی سوید وه‌ریخست. ئه‌و راپه‌رینه ماته‌مینییه ته‌نیا کۆرده مرۆف دوست و نیستمانیه‌روه‌ره‌کانی ئازار نه‌دا، به‌لکوو به‌ گشتی هه‌موو دانیشتوانی سویدی هه‌ژاند. بۆ ماوه‌ی پتر له‌ مانگیک رادیو، ته‌له‌فیزۆن و رۆژنامه‌ کۆردی و سویدییه‌کان باه‌تیا له‌سه‌ر نوسی و حکومه‌ت و ده‌زگا سویدییه‌کان و کۆر و کۆمه‌له و فیدراسیۆنی کۆمه‌له کۆردستانییه‌کانی سه‌رقالی باس و لیدوان کرد.

فادیمه شایندال کۆ بوو؟

فادیمه کچیکی کۆرد بوو. ۱۹ سال له‌مه‌وه‌یتیش له‌ ته‌مه‌نی ۷ سالیادا، له‌گه‌ل بنه‌ماله‌که‌ی له‌ یه‌کێک له‌ گۆنده‌کانی شاری مه‌رعه‌ش له‌ کۆردستانی ژێرده‌ستی تورکیاوه هاته سوید و له‌ شاری ئوپسالا نیشته‌جێ بوو. له‌ ته‌مه‌نی ۲۲ سالییدا باوکی ویستی به‌ کۆره خزمیکی خۆی له‌ ولات به‌ میزیدی بدات، که‌ فادیمه رازی نه‌بوو و رایگه‌یاند، کۆرپکی سویدی به‌ ناوی پاتریک Patrik خۆش ده‌وێ. ئه‌و مه‌سه‌له‌یه ناکۆکی خسته ناو بنه‌ماله‌ی فادیمه و کیشه‌که‌یان کیشرایه دادگا، چونکه‌ فادیمه له‌ لایه‌ن براکه‌یه‌وه هه‌ر شه‌ کوشتنی لیکرابوو، مالی بایی به‌جیه‌یتشت و که‌وته ژیر چاودیری پۆلیسه‌وه. داوی چه‌ند مانگ، پاتریک له‌ رووداویکی دله‌ته‌زینی ئۆتۆمبیلدا له‌ رینگای ئوپسالا و ستۆکهۆلم گیانی له‌ ده‌ست دا و فادیمه ته‌نیا مایه‌وه. بۆ درێژه‌دان به‌ خۆیندن چووه شاری ئۆیسته‌رشوند له‌ باکوری سوید و سه‌ره‌نجام له‌ یه‌کێک له‌ زانکۆکانی سوید درێژه‌ی به‌ خۆیندن دا. رۆژی.... به‌ نه‌ینی گه‌راییه‌وه ئوپسالا که‌ چاوی به‌ دایک و خوشکی بکه‌وێ، که‌ له‌وێ بایی به‌ هاتنی ده‌زانی و به‌ گولله‌ی ده‌مانچه ده‌یکۆرێ و رۆژی ۲/۲/۲۰۰۲ ته‌رمی فادیمه به‌ به‌شداریی یۆران پێرشۆن سه‌رۆک وه‌زیرانی سوید، مۆنا سالین وه‌زیری تیکه‌لاوی و ده‌یان وه‌زیر و په‌رله‌منتار و که‌سایه‌تی سوید و نزیک به‌ چوار هه‌زار کۆرد و سویدی له‌ گۆرستانیکی ئوپسالا له‌ ته‌نیشته‌ گله‌کۆی پاتریکی دۆستی به‌ خاک سپێررا. فادیمه له‌ سالی ۱۹۹۸ وه‌ واته له‌ ده‌ستپێکی سه‌ره‌له‌دانی

له راستییدا ئەمەیان پیاوسالارییەکیە که هیشتا پیاوی کورد لەژێر کاریگەرییەتی و زۆربەیی ئەو کەسانەیی که تاوانی هەمەجۆرە ئەکەن بەرامبەر بە ئافرەت ، بە گشتیی (خوێنەوارن) و کەسانێکن که کەمتر باوەرپیان بە دابونەریتی کۆن هەیه! بەلام بۆ بەرزەوهندی خۆیان پەنانهبەنە بەر ئایین و ئەیانەوئ و پێشانبدەن که ئەو کردەوانەیان بەشێکە لە کلتورەکەمان.

گومان لەوەدا نیە که پۆشکردنەوی ئەو گۆشە تاریکانەیی ناو کلتورەکەمان که هی خۆمان نیە ، تەنیا بە (پۆشنبیرانی کورد) ئەکرێت ، دەرکردنی ئەو دیاردە ناقلایانە لە کلتورەکەمان ، بەو ئەبێت که هەر پۆشنبیرێک لە خۆی و خێزانی خۆیەوه دەست پێبکات.

کەواتە نابێ ئێمە گلەیی و پەخنەمان ئاراستەیی کۆنەپەرست و دواکەوتووێ بکەین ، چونکه هیوامان بەوان نیە که کلتوری گەلەکەمان پاک بکەنەوه و دەولەمەندی بکەن! بۆیە ئەبێ گلەیی و پەخنەمان لە پۆشنبیران بێت ، چونکه هەر ئەوانن مێژووی مرۆفایەتی ئەگۆرن و بەرەوپێشەوهی ئەبەن.

لە کوردستاندا دەیان کۆپۆکۆمەلی سیاسی هەیه ، کۆمونیست ، کریکار ، کارگەر ، کار ، سەرەخۆیی ، ئازادی ، پزگاریی ، دیموکرات ، دیموکراتخواز ، سۆشیالیست ، سۆشیالیدیموکرات ، زەحمەتکێش ، پەنجدر ، چەوساوه و دەیان ناو و زاراوهی تری لەو جۆرانە و دەیان کۆپۆکۆمەلی پاشکۆیان بەناوی ئافرەتان ، لاوان ، قوتابیان و ..هتد.

ئەمانە تێکرا پرویاگەندەیی دیموکراتیی و یەکسانیی و (شتی) لەو جۆرە ئەکەن! بەلام کەم لە سەرۆک و بەریرسانی ئەو کۆپۆکۆمەلانە هەن که زیاتر لە ژێکیان ئەبێت! خۆ ئەگەر تەنیا پێژەیهکی کەمی سەرکرده و کادێرانی ئەو لایەنانە ، بەپێرەوی بەشێکی بچوکی ئەو پرویاگەندانەیی خۆیان بکەن! ئەوا گۆرانکارییهکی مەزن لە کۆمەلگای کورددا رووئەدات.

لە هەموو کوردستاندا تەنیا پێکخراویکی سەرەخۆیی ئافرەتان نیە! ئەوانەش که ئەمپۆ هەن ، هەر بە عەقڵییەتی پیاوی کورد بێرئەکەنەوه و بەپێرەو و پزگارییان بەگۆرەیی (لەبەرچاگرتنی) ئایینەکه دائەرپێژن!

بەلێ .. هەلۆهەراندنی ژەنگی کلتورەکەمان و شکاندنی ئەو قەلبەیی که بەزۆر تێخیزنراوه ، ئەرکی پۆشنبیرانی کوردە ئەک بە کۆنەپەرست و دواکەوتووکانی ، که قەسەش دێتە سەر پۆشنبیریی ئەوا کەم کەس خۆی لەو توێژەدا نابینێتەوه! بەلام بە کردەوهش ئەوێهە که حالی گەلەکەمان بە چاوی خۆمان ئەبینین.

ئەوهی ئەبێ ئەمپۆ پۆشنبیرانی کورد هەرسی بکەن ، ئەوهیه که ئەم قۆناغی مێژووی مرۆفایەتی پێرە لە گۆرانکاریی و لەناوچوونی (شتی) کۆن و هاتن و پەیداوونی (شتی) نوێ و تا ئێستا هیچ قۆناغیکی مێژووی مرۆفایەتی بەم شێوهیه ئالۆز و پێر لە گۆرانکاریی نەبووه.

پێشکەوتنی بێسەرەوتی تەکنۆلۆجیا ، مەرجه نوێیه سیاسی ، ئابوری و کۆمەلایەتییهکانی خۆی ئەسەپێنی بەسەر زۆربەیی گەلاندا و بێ ئەوهی پرسیش بە کەس بکات! ئەوهش که ئاشکرایە ئەوهیه که پێشکەوتن هەر خۆی بە تەنیا نیە لەم گۆرەپانەدا ، بەلکۆو لە دەستەوبەخە و بەرەنگاریبوونەوهیهکی تونددايه لەگەڵ دیاردە کۆمەلایەتی و پێسا و یاسا کۆنەکان و تێکرای ئایدیۆلۆجیا و فەلسەفە و ئایینەکان.

زۆربەیی یاسا و پێسا هەمەجۆرەکانی ئەوروپا زیاتر لە بیست ساڵ بێرناکەن ، کۆن ئەبن و بەگۆرەیی سەردەم ئەگۆرپێن ، بەلام زۆربەیی پیاوانی پەنابەری خۆرەلاتیی و لەوانیش کوردا ئەیانەوئ بە عەقڵییەت و پێسا و یاسای هەزار و پێنج سەد ساڵ لەمەوبەرەوه ئا لەم ئەوروپایەدا ژبان بێنەسەر و گۆشە تاریکەکانی کلتورەکانیان لەناو ئەم پۆشناییهی ئەوروپادا بشارنەوه و هەروا بە تاریکیی بیهێلنەوه!!

کەسانێکی هەن که پاکانە ئەکەن بۆ ئەو لایەرە پەشانەیی که بووه بە ماڵ بە سەر کلتورەکەمانەوه و زۆر بە پەرۆشەوه باسی ئەوه

(دایکی قەحیبه بوو بۆیه به سزای خۆی گەپشت ، ئەمیش کچی ئەوه بۆیه ئەبێ بە سزای خۆی بگات). - داوای لێبوردن ئەکەم لە نوسینەوهی قەسەکانی ئەم پیاوه قارەمانە.

بەلێ .. ئەمە و هەزاران کارەساتی تری رۆژانە که لە خێزانە کوردەکاندا ڕوونەدەن ، واقعیکی تالە و ناکرێ خۆمانی لێ بشارینەوه ، نیتەر کاتی ئەوه هاتوووە که جەرگپرانی و بە کردەوه هەولێ چارەسەرکردنی ئەم کێشه کۆمەڵایەتییه گەورانە بدەین و بوپیرین باسی هۆیهکان و چارەسەرکردنیان بکەین.

ئایا ئازاردان و کوشتنی ئافرهت یه کێکه

له خهسلهتهکانی دابونهریتی کوردەواری ؟

ئەمە ئەو پرسیارهیه که له ئهروویا ئاراستهمان ئەکرێت لهلایەن دامودەزگاکی راکهیانندن و کۆرۆکۆمهله رۆشنییری و کۆمهڵایهتی و سیاسیهکانهوه. ئەوهی جێی داخه ئەوهیه که کهسانێکی ناسارەزا و بێگومان کهسانێکی بە مەبەست! وهلامی ناتەواو و شیواوی ئەم پرسیاره ئەدەنەوه و کێشهکه ئەوهندەهێ تر ئالۆز ئەکەن! .

هەندێک لایان وایه که ئەوه کلتورهکهی ئێمهیه ئازاردان و کوشتنی ئافرهت به ڕهوا ئەبێنێت! بەلام له راستییدا ئەو جۆره بۆچوونه تەواو نیه ، چونکه کلتوری هەموو گەلان کهم یان زۆر کاریگەرییان لهسەر لهلایەن کلتوری ترهوه.

کلتوری ئێمەش بمانهویت و نهمانهویت ، کاریگەرییهکی بهرفراوانی گەلانی داگیرکەری کوردستانی لهسەر و له جهوههەریشدا ئایین چەندان کون و کەلهبەری له کلتورهکهماندا دروست کردوه.

- ئایا له هەموو مێژووی کورددا ، پێش راپهڕین (لێرهدا که ئەلێم راپهڕین ، تەنیا مەبەست له قۆناغێکه له مێژووی گەلهکهماندا ، نهک شتیکی تر) ، بیستراوه که لوت و گوپی ئافرهتێک برابیت؟

- ئایا له هەموو مێژووماندا ئافرهتێک زیندهبهچاڵ کراوه و منالیشی له سکدا بیت؟

- ئایا له تەنیا کوپهردییهکی کوردستاندا ئافرهت ئەتک پیکراوه و (پهجم) کراوه؟

- ئایا له هەموو قۆناغهکانی مێژووی کورددا ، وهک له ماوهی ئەم ده سالهی دوايیدا ، نزیکه دوو ههزار ئافرهت کوژراوه و (به خۆسوتاندن) دراوه؟ ههروهها ههزاران پرسیااری تری لههه جۆره...؟

نهخێر .. مێژووی گەلسی ئێمه و کلتورهکهی دورن لهه جۆره تاوانانهوه ، ئەو ئازاردانهی ئافرهت خهسلهتیکی کلتوری گەلانی داگیرکەری کوردستانه که سهپاندووایانه بهسەر گەلانی ناوچهکهدا و به گوپهری ئایهتهکانیشیان ، پیاو مافی (تەئدیب) و (هوغزاندن) و لێدانی ئافرهتی ههیه ، ئەگەر له (ئامۆزگاری) و قسهی دهرجیت و (کاری نارهوا) بکات!!! .

دیاردە فرەژنیی مەگەر کهسانێک نهفام بن و نهزانن ئەوه دپکی کام کلتوره له باخی کلتورهکهی ئێمهدا ، ههروهک دوو ئافرهت به شاهیدیێک ژماردن و عهبا و پهچه و ژن به ژن و ژنهینانی کاتیی (سیغه) و ههزاران دیاردە تری که له نزیك و دورهوه ئاشنایهتییان نیه و نهبووه لهگهڵ کلتوری گەلسی کورددا.

لهداوی راپهڕینهوه و کزیوونی رۆحی نیشتمانیهروهیری و شهپوشۆر و کوردکوژی .. دیاردە سهرهڵدانی کۆرۆکۆمهله ئیسلامیهکانیش پهیدا بوو!

لهگهڵ ئەوهشدا که زۆربهی ههره زۆری سەرکردهکانی جولانهوهی رزگارییهخوازیی کورد ، پیاوانی ئایین بوون ، بهلام لهو مێژووه درێژه پر شانازییهی خهباتدا ، تەنیا رێکخراویێک دروست نهبوو له کوردستاندا لهسەر بنهمای ئایین.

كوشتن و كلتور

نهونراد و هلى

له دواى تيرزور كردنى فاديمه كچه كورد له لايه ن باوكى خوويه وه له شارى نوسالاي سويد ، گفتوگويه كى هيجگار بهر فراوان بهريا بوو له دهزگانى راگه ياندى سويدا و تا راده يه كيش له ولاتانى دهر و بهر و هندی ولاتى تريس .

هه زاران مروف له سويد و دهر وهى سويدا نار هزايى و قيزى خويان دهر پرى بهرام بهر به و تاوانه درندانه يه . چندان وه زير و گه وه بهر ريسى سويد به شدارييان كرد له گفتوگو و نار هزايى و قيز دهر پرينه دا .

نه وهى ليره دا گرنگه كه سهرنجى بو رابكيشريت ، نه وه يه كه به شيك له و گفتوگويانه ، بابه تيبانه نه بوون و كلتورى كورد يان وا پيشاننده دا كه نازاردان و كوشتنى ناهرت به شيكه لى و يه كيكه له زالترين ديارده كومه لايه تيبه كانى نيمه ! .

بيگومان له م ناوه شدا فيدراسيونى كومه له كوردستان يه كان ، وهك تاكه دهزگايه كى دهرين و ناسراوى كوردستان و نوينه رى كورد له سويدا ، به شيكى زورى بهر كهوت له م تاوانبار كردن و نار هزايى دهر پرينه ، له رپى فاكس و نامه و ته ليفونه وه و جنيودان و قسه سوك و ناووناتور ه !! .

هه نديك له وانه هه ره شهى زور توند بوون ، بويه فيدراسيونيش ناچار بوو كه له گهرمه ي نه و كار ه ساته دا په نا بهر يته بهر ليير سراوانى سويد و يوليس بو پاراستنى باره گا و هه نديك له بهر يرسانى .

به لى .. نه وهى كه فيدراسيون له ماوهى بيست و يهك سالدا كروويه تى له ناساندنى كيشه كورد و كوردستاندا به گه لى سويد و په نابهرانى نه ته وه كانى تر له سويدا ، بو ماوهى چهند روروك ه لى ره شى به سر دا كيشرا ، كوروكومه له ره گه زيره سته كان و دور منانى گه له كه شمان روليكى باشيان بينى له ره شكر دنى كلتورى گه له كه مان و سوكايه تى كردندا .

به لى .. نه مه واقيعى تالى نيمه يه له نه ورويا ! بيست و يهك سال له خه باتى هه زاران نه ندامى فيدراسيون و سهدان كور و سيمينار و خو پيشانندان و چالاكيب هه مه جوره شتيكه ، به لام ميشكيزاندى كچه كورد يكي شتيكى تره و نه توانيت نه وه هموو ره نجهى نه و چهند ساله به فير بادت و متمانه ي نه ورويا يه كان لاواز بكات به زور لايه نى كيشه ره واكانمان .

هيشتا چله ي فاديمه نه چوه و له دادگاي شارى (بيوتببوري) كه دووه گه وه شارى سويده ، دادگاييكر دنى باوك و كور يكي كورد له روروى 2002-2-18 دا راگه يه نرا .

نه م (قاره مانانه ش) .. باوكه هه ره شهى كوشتنى له كچه كه كرووه و هه روهك زور يه كاره ساته كانى ترى له م جوره ، كوره كه شى به شداريى كرووه له ليدان و چه وساندنه وهى خوشكه كه يدا كه ته مهنى حه فده ساله و ته نانه ت ده ستيشى داخر دووه !!! .

باوكه كه نه يه و يت كچه كه ي بباته وه بو باكورى كوردستان و له وى به نار ه زوى خو ي بيدات به شوو ، به لام كچه كه وهك ساكار ترين مافى مروفايه تى ، نه وهى ناويت و نايكات . نه مه به شيكى (بچوك) ي دراما كه يه كه هيشتا له سه ره تا يدا يه و كه س نازانيت كه ي و چون ته واو نه بيت ! چونكه سى سال له مه و بهر دا يكي نه م كچه جيا بو وه له ميتر ده كه ي و پاش چهند مانگيك كوره گه وه كه ي خو ي بهر چه قوى دا و كوشتى ! وا نيتاش باوكه (قاره مانه كه) نه يه وى كچه كه شى به كوشت بادت به كور ي دووه مى ، هه روهك خو ي له دادگادا وتى :

ماڧى شىريان و ئانرا دىيى پىشپىل ناكىرىت

پۇزى 21-1-2002 كچە كوردى نازا فادىمە شاھىنداڭ لە ئوسالا كوژرا ، باوكى گومانلىڭىراوۋە لەم تاوانەدا و دەستگىركراوۋە . ئەم تاوانە دىندە يىپە بوۋەتە ھۇي وروژاندىكى بەھىزى ھەستى خەلگەكە و بەتابە تىيىش كوردەكان و بەم بۇنە يەشەوۋە گفتوگۇ يەكى بەرفراوان دەستىيى كوردوۋە و خەلگەكە ئەم پىرسىپارە دوويات ئەكەنەوۋە كە چۇن ئەم كارەساتە پوويىدا و بۇچى؟ . چەندان ھۇي جىياواز جىياواز لە ئارادايە دەربارەي ئەم تاوانە ، ھەر بەم جۇرەش چەندان رىچارە بۇ بەرگرتن لەم جۇرە كارەساتانە و دووبارە نەبوۋنەوۋە يان .

ئەوۋە ئاشكرايە ھەمان بارودۇخى ئالۇزىش دروست بوو كاتىڭ كە (پالە) ي كچە كوردىش لىرەوۋە براپەوۋە بۇ زاخۇ و كوژرا . ئىمەي دەيان ھەزار كورد لە سويد بەشكى گىرنگىن لە كۆمەلگاي سويد ، مىلانمان لەم ولاتەدا گەورە ئەبن و پىنەگەن و ھەر بەم جۇرەش مىنالەكانى ئەوانىش .

ئەوۋە كۆمەلگاي سويد و دىموكراتىيەكەي و نىرخدارىيەتەي بۇ مۇقايەتەي كە دەرگاي خستوۋەتە سەر پىشت بۇ ئىمەي ھەلھاتوۋە لە چەوسانەوۋە و زۇردارىيەي و پاونان .

ئىمە شانازىيە بەم كۆمەلگا دىموكراتىيەي و مۇقايەتەي سويدەوۋە ئەكەين كە تىپايدا بە ئازادىيە ئەزىپىن و ئەتوانىن بە ئازادىيە بيروبوچوۋنەكانى خۇمان دەربىرپىن ، لە كاتىڭدا كە لە ولاتى خۇماندا ئەم ئازادىيەمان نىە .

لەبەرئەوۋە ئەركى سەرشانمانە كە پىشتگىرىيەي و دىلمۇزىيەي خۇمان پىشانىدەين بەرامبەر بەم دىموكراتىيەي و بۇچوۋنە مۇقايەتەيپانە و يەكسانىيەي و ھاوتايى ئافرەت كە پايەي بىنچىنەي كۆمەلگاي سويدە . ھىچ شتەك نىە رىڭگامان لىيگىرىت كە بەم جۇرە بۇزىپىن و رىڭگامان بىت لەوۋەي كە ئىتر نەھىلىن خوشكانمان و پالە و فادىمە ئەبن بە قورىيانىيەي ، ئىمەش تىڭرا و ھەموومان بەرىسىن لەوۋەدا .

مىلانمان ، كىچ و كوچ ، ژن و پىياومان ، ھەردەم شەرمەزار ئەبن كاتىڭ كە دەزگاكانى پاڭگە ياندىن ھەوالىڭ بىلاۋنەكەنەوۋە دەربارەي كوشتنى ئافرەتەي كورد لەلاپەن پىياوئىكى كوردەوۋە ، زۇرچار ناوئىرن باسى ئەوۋە بىكەن كە سەربە كام نەتەوۋەن .

گومان لەوۋەدا نىە كە ئەم جۇرە كوردەوانەي پىياوانى كورد نە دەستكەوتە بۇ گەلى ئىمە و نە سامانىكە كە شانازىيە پىوۋە بىكرىت و يەكسانىيەي و ھاوتايى گەشەي پىيىكات . لەبەرئەوۋە و لەسەر ئەم رپوداۋەش ئىمەي نوئىنەرانى ئەم كۆمەلە كوردىپانە بۇ چارىكى تىرىش ھەلوئىستمان پائەگەيەنن لەم باسە گىرنگەدا و ئەلئىن :

– كوشتنى فادىمە نارەوا ، قىزاوى ، ترسۇكانە و دىندانەيە ، بە ھەموو شىوۋەبەك ئەبى سەرنجى بۇ رابىكلىشىرىت و تاوانبار بىكرىت .

– ھىچ بەلگەيەك نىە و نابى ، نە كلتورىيەي و نە سىياسى و نە شتى تر قىبوڭ بىكرىت و بىپتە ھۇي ئازاردانى ئافرەتان و كچانمان

ئاگرى نهورۆز و جهژنى نتهوايهتى نهورۆز له ستۆكهۆلم

پۆڤى ۲۰۰۲/۳/۲۰، كاتژمير ۱۸۲۰
 فيدراسيون به هاوكارىي كۆمهلهي سپونگا ئاگرى نهورۆزى كردهوه له گۆرهباني Eggebygård له سپونگا. له و رپورسمهدا كه بهبۆنهي پيرۆز كردنى جهژنى نهورۆز و دهستپيكردى سالى ۲۷۰۲ى كوردىي پيڤهاتبوو، نزيكهي سن تا چوار هزار كوردى هرچار پارچهي كوردستان بهشداريان تيدا كرد و له ژيز ريزنهي باران و پرۆشهي جاريه جاري بهفردا، به گۆرانيي و ههلهپركي پيشوازبان له سالى ۲۷۰۲ كرد و جهژنى نهورۆزيان له يهكتر پيرۆز كرد. حاميد گهوهري سكرتيرى فيدراسيون له لايهن فيدراسيونهوه سالوى بهرپوهبهرايهتى فيدراسيون و كۆمهلهكاني ئەندامى ئاراستهئى شههيدانى كوردستان كرد و سالى نوئي له بنهالهئى شههيدان و سهرحهه گهلي كوردستان پيرۆز كرد. هيواي خواست سالى نوئ سالى ناشتبي و سهركهوتنى گهلي كورد بئ. له و رپورسمهدا سالح دهميز له لايهن كۆميتهئى ئامادهكارىي ئاگرى نهورۆز پيرۆزباني له بهشداران كرد، ههروهه هيامي بهريز تهها بهروارى نوينهئى حكومهئى ههريمي كوردستان له سكاندينافيا به بۆنهئى جهژنى نهورۆز و سالى تازهوه خوئندرايهوه

ههروههه فيدراسيون پۆڤى ۲۰۰۲/۳/۲۳، به بوونهئى دهسپيكردى سالى ۲۷۰۲ى كوردىي و جهژنى نتهوايهتى كورد نهورۆز به شكۆيهكى مهزن ئاههنگى سالى نوئي له هۆلى سۆلنا هالين له ستۆكهۆلم پيڤهاتنا. نزيكهي چوار هزار كورد له ههموو پارچهكاني كوردستان بهشداريان تيدا كرد. له جهژنهكهدا بهيامي فيدراسيون، نوينهرايهئى حكومهئى ههريمي كوردستان له باكورى ئهروپا، كۆميتهئى هاوكارىي هيزه سياسييهكاني كورد و كوردستاني له سويد خوئندرايهوه و ئامازه به ناوي نزيكهي سى ريكخراويش كرا، كه بهيامي پيرۆزبانان ئاراسته كردبوو. ئاههنگهكه به شايي و ههلهپركي و به دهنگي هونهرمهئندان: فهقى تهيران، حهسن مهلا، كهمال محمهه، زياد ئهسهه، خهيرو مهلا، هوزان جانو و حهسن شريف بهرپوه چوو. هونهرمهئندان نيشتي و ئوز شانۆيهكيان پيشكەش كرد.

كۆبوونهوهيهكى مهزن به بۆنهئى كوشتنى فاديمه شايندال

پۆڤى ۲۰۰۲/۱/۲۶، فيدراسيون به هاوكارىي يهكبهئى ژنانى كوردستان و يهكبهئى لاوانى كورد كۆبوونهوهيهكى مهزنى پيڤهاتنا له گۆرهباني ميندبوريارپلاتسين Medborgarplatsen له ستۆكهۆلم به بهشداريي پتر له دوو هزار كهس، كورد و سويدى و پهنابهه له ولاتانى تر و چهندان رۆژنانوسى سويدى و بيانى. Thomas Bodström وهزيرى دادى سويد، Lotta Nilsson Hedström وتهبيژى پارتى ژينگه سليقه حهسن، يهكبهئى ژنانى كوردستان، ئەميز سالح له يهكبهئى لاوانى كورد و تهها بهروارى نوينهئى حكومهئى ههريمي كوردستان و كهيا ئيزۆل سهروكى فيدراسيون وتاريان پيشكەش كرد. خوئنهرائى بهريزى بهربانگ دهتوانن وتارهكان له بهشى سويدى بهربانگدا بخوئنهوه.

یادی چواردهیەم سائڤۆژی کارەساتی هەلەبجەیی

شەهیدانی وت. یادکردنەوهی کارەساتی هەلەبجە بە خولەکیک بێدەنگیی لە کازێری چواری ئیوارەوه دەستی پیکرد و ٧٥ خولەکی خایاند. هەروەها زۆربەیی کۆمەلەکانی ئەندامی فیدراسیۆن لە شارەکاندا یادی چواردهیەمین سالی کارەساتی هەلەبجەیان کردەوه.

رۆژی ٢٠٠٢/٣/١٦، فیدراسیۆن بە ھاوکاری کۆمیتەیی ھاوکاری هێزە سیاسییەکانی کورد و کوردستانی یادی چواردهیەم سائڤۆژی کارەساتی هەلەبجەیی لە Adolf Fredriks Kyrka کردەوه. لەو یادکردنەوهیەدا کە پتر لە ٥٠٠ کەسایەتی کورد و سویدی بەشدارییان تیدا کرد، Joe Frans لە پارتی سۆسیال دیموکرات، Ewa Zetterberg لە پاری چەپ، Per Gharton لە پارتی ژینگەیی سوید، تەها بەرواری نوینەری حکومەتی هەریمی کوردستان لە سوید، محەمەد سەیق بەرپرسی کۆمیتەیی ھاوکاری هێزە سیاسییەکانی کورد و کوردستان، سلیقە حەسەن لە لایەن یەکیەتی ژنانی کوردستان و کەیا ئیزۆل سەرۆکی فیدراسیۆن وتاریان خویندەوه، هەروەها خالد رەشید ناھەنگکی ماته‌مینیی بە شمشال ژەنی و تارا رەسول گۆرانییەکی ماته‌مینیی بۆ هەلەبجە و

بەرێز جەلال تالەبانی سکرێتیری گشتیی یەکییتی نیشتمانی کوردستان.

بەرێز دوکتۆر بەرھەم ئەحمەد سائح سەرۆک وەزیرانی ئیدارەیی ناوچەیی سلیمانی.

بە ناوی فیدراسیۆنی کۆمەلە کوردستانییەکانەوه لە سوید، هێرشیی تیرۆریستییی بۆ سەر مالی بەرێز دوکتۆر بەرھەم ئەحمەد سائح سەرۆک وەزیرانی ئیدارەیی ناوچەیی سلیمانی و شەھید بوونی پینچ پاسەوانی بەرێزیان بە توندی شەرەم‌زار دەکەین.

ئیمە رامان وایە، کە ئەم هێرشە تیرۆریستیییەش وەک تیرۆری فرەنسۆ هەریری ئەندامی پەرلەمانی کوردستان و سەربرینی ژمارەیک کادیر و پینشمەرگە لە گوندی خیللی حەمە بە پیلانی دوژمنە داگیرکەرەکانی کوردستان و بۆ ئاژاوەگێران لە کوردستاندا بەرپۆهچوو و مەبەست لەو کارە تیرۆریستیییەش لەناو بردنی ئەمنیەتە لە کوردستاندا و شکاندنی ئەزموونی گەلەکەمانە لە باشوری کوردستاندا.

کردەوهکانی دوژمن، ئەرکی قورس دەخەنە سەر شانی رێبەران یەکییتی نیشتمانی کوردستان و پارتی دیموکراتی کوردستان کە لە یەکخستەوهی حکومەتی هەریمی کوردستان و گەرانەوهی پەرلەمانتاران یەکییتی نیشتمانی کوردستان بۆ پەرلەمانی کوردستان جیددی و بە پەلە بن.

حامید گەوهەری

سکرێتیری فیدراسیۆنی کۆمەلە کوردستانییەکان لە سوید

٢٠٠٢/٤/٣

بەربانگ

ژمارەى ١٢٣ سالى ٢١ (٢٠٠٢)

ئۆرگانى فیدراسیۆنى كۆمەلە كوردستانىيەكانە لە سوید
خاۋن ئىمىتياز: كەببا ئىزۇل

دەستەى نووسەران:

ھامىد گەۋھەرى

نەوزاد ۋەلى

كۆفان نامەدى

مونتاز

ھامىدى گەۋھەرى

سەرنوسەرى بەشى كىرمانجىيى و بەرپۆدەبەرى ئىدارى بەشى

سۆرانىيى: ئىلداڤ تانرىكلو

ئابوۋنەى سالانە: ٢٠٠ كرۋنى سویدىيە

بۇ دەزگەكان: ٣٠٠ كرۋنى سویدىيە

نرخى يەك دانە: ٢٥ كرۋنى سویدىيە

بۇ دەرەۋدى سوید: ٤٠ دۆلارى ئەمىرىكى

بۇ دەزگەكانى دەرەۋدى سوید: ٦٠ دۆلارى ئەمىرىكى

ئاۋنىشان:

e-mail

berbang@kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

Box 50 13

13 105 Nacka / Sverige

Tel: 08- 644 66 22

Fax: 08- 650 21 20

پۇستگىرۋ: 8- 64 38 80

دەستەى نووسەران مانى شەۋدى ھەبە ، رىئوسى وتارەكان راست

بىكاتەۋە و بەۋ شىۋەبەدى دىگوبىن ، كورتىيان بىكاتەۋە .

دەستەى نووسەران لە ئاۋدەرۋكى وتارەكان بەرپىسار نىيە

فیدراسیۆنى كۆمەلە كوردستانىيەكان لە سوید لە

1981/5/22 دامەزراۋە .

ژمارەى يەكەمى بەربانگ لە مانگى ٧/١٩٨٢ ١٥ بىلاۋكراۋتەۋە

ئاۋەرپۆك

- ١ - يادى چۈرەدەيەم سالتۆزى كارەساتى ھەلەبجە ل ١
- ١ - بەرپۆز جەلال ئالەبانى و بەرپۆز دوكتور بەرھەم ل ١
- ٢ - ئاگرى نەپۆز و جەژنى نەتەۋايەتى نەپۆز لە ستۆكھۆلم ل ٢
- ٢ - كۆپۈنەۋەبەكى مەزن بە بۇنەى كوشتنى فادىمە ل ٢
- ٣ - راگەياندىنى فیدراسیۆن ل ٣
- ٥ - كوشتن و كلتور نەوزاد ۋەلى ل ٥
- ١٠ - كوژرانى فادىمە شایندال بە ھامىد گەۋھەرى ل ١٠
- ١٢ - كىشەى ژن ۋەك باسكىكى د. شەمال چلىكەر ل ١٢
- ١٣ - زىندە بە چالى مۇدىرن ئاراس قەراداغى ل ١٣
- ١٥ - گلۆلە نەوزاد ۋەلى ل ١٥
- ١٦ - كارى كۆمەلەبى و ھىدى تۇفلىق ل ١٦
- ١٧ - ئەم كۆترە سىپە كەى نەجمەدىن شىخ بىژنى ل ١٧
- ١٩ - مېژۋى بىست سالەى فیدراسیۆن ھامىد گەۋھەرى ل ١٩
- ٢١ - چاپكارى نوئى ل ٢١
- ٢٢ - بەربانگ و خۆنەران ل ٢٢
- ٢٢ - بۇ ھەلەبجە شىعەر دىلان ل ٢٢
- ٢٣ - چەند چالاكىيەكى فیدراسیۆن و ئۆرگانەكانى ل ٢٣
- ٢٥ - پانئىلك لە ستۆكھۆلم ل ٢٥
- ٢٨ - ئاگادارى ل ٢٨
- ٢٩ - لە جى مالم ، بىبە لە بالم سىروان كاروانى ل ٢٩
- ٣٠ - نزار خەزرجى بە دوو مىلقن ل ٣٠

ئاگادارى

فیدراسیۆنى كۆمەلە كوردستانىيەكان لە سوید،
بىستەمىن كۆنگرەى ئاسايى خۆى پىك دىنى ١

كات : شەھە ٤/٥/٢٠٠٢

كاترمېر : ٠٩,٠٠

شۆن : ABF ستۆكھۆلم

بەرپانگ

نۆرگانى فیدراسیۆنى كۆمەنە كوردستانىيەكانە لە سوید
زمارە ۱۲۳ سالى ۲۰۰۲

جەژنى نەورۆز و سالى ۲۰۰۲ى كوردیتانتان
پیرۆز بى